

ฎีกาเด่น
จากคำบรรยายเน 2/71
เรียงข้อ
#เคียงคู่ความสำเร็จ
เล่ม 2

วิแพ่ง

ข้อ 1

(อาจารย์อุดม เฟื่องฟุ้ง)

วิแพ่งภาค 1

ลักษณะ 2 ศาล

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5449/2531

ผู้ร้องยื่นคำขอเฉลี่ยทรัพย์ครั้งแรกในคดีที่ผู้ร้องเป็นโจทก์แทนที่จะยื่นในคดีที่มีการออกหมายบังคับคดีอันเป็นการยื่นผิดสำนวน แต่ศาลในคดีที่ออกหมายบังคับคดีกับศาลในคดีที่ผู้ร้องเป็นโจทก์เป็นศาลเดียวกัน คือศาลแพ่ง ทั้งตามคำร้อง ของ ผู้ร้องดังกล่าวก็ได้ระบุไว้ชัดแจ้งว่าขอเฉลี่ยจากทรัพย์ของจำเลยที่ 2 ที่เจ้าพนักงานบังคับคดีได้อายัดไว้ในคดีนี้ จึงถือได้ว่าผู้ร้องได้ยื่นคำขอเฉลี่ยทรัพย์ครั้งแรกโดยทำเป็นคำร้องยื่นต่อศาลที่ออกหมายบังคับให้อายัดทรัพย์ของจำเลยที่ 2 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 290 วรรคแรก (ปัจจุบันคือ มาตรา 326 วรรคหนึ่ง) ประกอบมาตรา 1 (1) แล้ว ผู้ร้องยื่นคำขอเฉลี่ยทรัพย์ไว้ในคดีที่ผู้ร้องเป็นโจทก์แม้ต่อมาศาลในคดีดังกล่าวได้มีคำสั่งยกคำขอเฉลี่ยทรัพย์ แต่ก็เพื่อที่จะให้ผู้ร้องมายื่นคำขอเฉลี่ยทรัพย์ในคดีนี้เสียให้ถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการไต่สวนคำร้อง ของ ผู้ร้องเท่านั้นหาทำให้สิทธิของผู้ร้องซึ่งได้ยื่นคำขอเฉลี่ยทรัพย์ต่อศาลโดยชอบแล้วข้างต้นต้องเสียไปไม่ เมื่อคำขอเฉลี่ยทรัพย์ของผู้ร้องที่ได้ยื่นไว้ครั้งแรกยังไม่พ้นระยะเวลาตามกฎหมาย แม้ผู้ร้องจะยื่นคำขอเฉลี่ยทรัพย์ในคดีนี้พ้นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ก็ตาม ก็ต้องถือว่าผู้ร้องได้ยื่นคำขอเฉลี่ยทรัพย์ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 887/2542

แม้คำฟ้องฎีกาเป็นคำฟ้องอย่างหนึ่งตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 1(3) ซึ่งอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่ผู้ฎีกาจะต้องบรรยายคำฟ้องฎีกาให้แจ้งชัดซึ่งสภาพแห่ง

ข้อหาและคำขอบังคับ ทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา และต้องเป็นข้อที่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ตามมาตรา 172 วรรคสองและมาตรา 249 วรรคหนึ่งก็ตาม แต่คำฟ้องฎีกาไม่จำเป็นต้องบรรยายเนื้อหาแห่งคำฟ้องเดิมคำให้การ และคำพิพากษาศาลชั้นต้น เพราะทั้งคำฟ้องเดิม คำให้การ และคำพิพากษาศาลชั้นต้นมีปรากฏอยู่ในสำนวนของศาลแล้ว คำฟ้องฎีกาเพียงแต่บรรยายคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ให้ชัดเจน โดยแสดงเหตุผลแห่งคำคัดค้านให้ปรากฏ ทั้งระบุคำขอท้ายคำฟ้องฎีกามาให้ชัดเจน ก็เป็นคำฟ้องฎีกาที่สมบูรณ์แล้ว โจทก์บรรยายคำฟ้องฎีกาโต้แย้งคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ในเรื่องเงินค่าทดแทนที่ดินของโจทก์ที่ถูกเวนคืนแต่ละแปลงมาโดยชัดเจน และมีคำขอบังคับให้ศาลฎีกาพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชดใช้เงินค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเวนคืนเพิ่มกับให้ร่วมกันชดใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลมาท้ายคำฟ้องฎีกาครบถ้วนแล้ว แม้โจทก์จะไม่ได้บรรยายเนื้อหาแห่งคำฟ้องเดิม คำให้การ และคำพิพากษาศาลชั้นต้นมาด้วย คำฟ้องฎีกาของโจทก์ก็เป็นคำฟ้องฎีกาที่สมบูรณ์ ชอบที่ศาลจะรับคำฟ้องฎีกาของโจทก์ไว้วินิจฉัย (ประชุมใหญ่ ครั้งที่ 3/2542)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6/2516

ฟ้องแย้งของจำเลยที่ขอให้ตั้งผู้ตรวจสอบบัญชีและเอกสารของธนาคารโจทก์เพื่อแสดงผลความรับผิดชอบว่าใครเป็นหนี้ใครเท่าใดเป็นเรื่องจำเลยแสวงหาหลักฐานเพื่อสู้คดี มิใช่เป็นการเสนอข้อหาต่อศาล ไม่ถือว่าเป็นฟ้องแย้ง #เคียงคู่ความสำเร็จ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1936/2530

คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้โจทก์แก้ไขคำฟ้องมีผลเป็นการสั่งไม่รับคำคู่ความ แม้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งในระหว่างพิจารณา โจทก์ก็มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งได้ภายใน 1 เดือนนับแต่วันมีคำสั่ง

โจทก์อุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้โจทก์แก้ไขคำฟ้องศาลอุทธรณ์ยกอุทธรณ์โจทก์โดยให้เหตุผลว่าเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาซึ่งต้องห้ามอุทธรณ์ เมื่อโจทก์ฎีกาและศาลฎีกาเห็นว่าข้อเท็จจริงในสำนวนพอแก่การวินิจฉัยศาลฎีกาย่อมวินิจฉัยประเด็นดังกล่าวไปเสียทีเดียวว่าจะอนุญาตให้โจทก์แก้ไขเพิ่มเติมฟ้องได้หรือไม่

โจทก์ฟ้องในฐานะผู้จัดการมรดกกว่า จำเลยนำที่ดินตาม น.ส.3เลขที่ 97 เนื้อที่ 29 ไร่ ตามบัญชีทรัพย์สินอันดับ 23 ของเจ้ามรดกไปออกเป็น น.ส.3 ก. เลขที่ 603 เป็นของจำเลยเป็นส่วนตัวและขอแก้ไขคำฟ้องจากที่ดินตาม น.ส.3 เลขที่ 97ฯ เป็นที่ดินตาม ส.ค.1 เลขที่ 55 หมู่ที่ 6 เนื้อที่ 36 ไร่ ตามบัญชีทรัพย์สินอันดับ 3 ซึ่งเป็นของ ก. เป็นการขอแก้ไขเป็นที่ดินต่างแปลงกันและเป็นที่ดินของบุคคลอื่นจึงไม่เกี่ยวกับฟ้องเดิม.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 962/2534

การที่ ฉ. ลงลายมือชื่อในคำรับเป็นทนายความในใบแต่งตั้งทนายความ 2 ฉบับ ซึ่งไม่มีข้อความระบุว่า ผู้ร้องทั้งสองได้แต่งตั้งให้ ฉ.เป็นทนายความแต่ระบุชื่อ น.เป็นทนายความ เช่นนี้ ฉ.จึงมิใช่ทนายความของผู้ร้องทั้งสองและไม่มีอำนาจลงลายมือชื่อในคำร้องขจัดทรัพย์สินแทนผู้ร้องทั้งสองตาม ป.วิ.พ. มาตรา 62 คำร้องขจัดทรัพย์สินมีลักษณะเป็นคำฟ้องอย่างหนึ่งตาม ป.วิ.พ. มาตรา 1 (3) จึงต้องลงลายมือชื่อของผู้ร้องทั้งสองตามมาตรา 67 (5) หรือลายมือชื่อของทนายความที่ผู้ร้องแต่งตั้งตามมาตรา 62 มิฉะนั้นคำร้องดังกล่าวย่อมไม่สมบูรณ์ตามมาตรา 67 (5) ศาลต้องสั่งคืนคำร้องนั้นไปให้ผู้ร้องทั้งสองแก้ไขภายในระยะเวลาตามที่เห็นสมควรจะกำหนดตามมาตรา 18 วรรคหนึ่ง แต่คำร้องขจัดทรัพย์สินที่ลงลายมือชื่อโดยทนายความผู้ไม่มีอำนาจ มิใช่กรณีที่คำร้องไม่มีลายมือชื่อของผู้ร้องอันจะสั่งให้แก้ไขได้ตามมาตรา 18 วรรคหนึ่ง ศาลขอที่จะมีคำสั่งไม่รับคำร้องนั้น.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 43/2538

การที่ผู้ร้องสอดยื่นคำร้องขอเข้าเป็นคู่ความอ้างว่าผู้ร้องสอดเป็นบุตรของเจ้าของมรดกจึงเป็นทายาทโดยธรรมมีสิทธิรับมรดกของเจ้าของมรดกส่วนโจทก์ไม่ใช่ทายาทโดยธรรมที่มีสิทธิรับมรดกนั้นเป็นการร้องสอดเพราะจำเป็นเพื่อยังให้ได้รับความคุ้มครองหรือบังคับตามสิทธิที่มีอยู่ แม้ท้ายคำร้องระบุว่าขอเข้าเป็นจำเลยร่วมโดยผิดหลง ก็ถือได้ว่าเป็นการร้องขอตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 57 (1) และคำร้องขอดังกล่าวมีลักษณะเป็นคำขอบังคับอยู่ในตัวประกอบกับผู้ร้องสอดไม่ได้เรียกร้องอะไรเพียงแต่ขอให้ยกฟ้องจึงไม่จำเป็นต้องมีคำขอบังคับโดยแจ้งชัดในคำร้องสอดอีก คดีก่อนโจทก์กับผู้ร้องสอดพิพาทกันเกี่ยวกับเรื่องขอ

ตั้งผู้จัดการมรดกของเจ้ามรดกคดีนี้พิพาทกันเกี่ยวกับทรัพย์สินมรดกของเจ้ามรดกคดีทั้งสองเรื่อง เกี่ยวข้องกันแต่มีใช้คดีเดียวกันโจทก์จะยกขึ้นมาเป็นเหตุคัดค้านผู้พิพากษาที่พิพากษาคดีนี้ใน ชั้นอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 11 (5) หาได้ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1935/2540

การที่โจทก์ยื่นคำร้องคัดค้านในคดีก่อนก็เพราะจำเลยซึ่งเป็นผู้ร้องในคดีก่อนนำคำสั่งศาล ไปแสดงต่อเจ้าพนักงานที่ดินเพื่อดำเนินการขอเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนเป็นชื่อจำเลยเป็นการ ดำเนินการในชั้นบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง หากเจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการให้ยอมจะ มีความเสียหายแก่โจทก์ซึ่งเป็นผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าว โจทก์จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ในการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น ทั้งถูกโต้แย้งสิทธิ โจทก์จึงมีสิทธิร้องขอเข้าไปในชั้น บังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57 (1) และคดีก่อนโจทก์ไม่ได้ร้องคัดค้านเข้าไปในคดีก่อนที่ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งแสดงกรรมสิทธิ์ โจทก์จึงเป็นบุคคลภายนอกสามารถและพิสูจน์ในชั้นบังคับคดีได้ว่า โจทก์มีสิทธิในที่ดินพิพาทดีกว่า จำเลยคำสั่งของศาลชั้นต้นในคดีก่อนที่แสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินไม่ผูกพันโจทก์ ตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 145 (2) โดยไม่ต้องฟ้องจำเลยเป็นคดีใหม่ คำร้องขอ ของโจทก์ในคดีก่อนเป็นคำฟ้อง และแม้ในคดีก่อนศาลอุทธรณ์จะพิพากษายกอุทธรณ์ของโจทก์ แต่โจทก์ก็ยังฎีกาคัดค้านต่อศาลฎีกาคดีก่อนจึงยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา การที่ โจทก์มาฟ้องขับไล่จำเลยเป็นคดีนี้ ซึ่งคดีก่อนอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกาโดยยก ข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาว่าโจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่พิพาทจำเลยเป็นบริวารของ ผู้เช่า ซึ่งมีประเด็นต้องวินิจฉัยเช่นเดียวกับคดีก่อนว่าที่พิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์หรือของ จำเลย ฟ้องโจทก์คดีนี้จึงต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 173 (1)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4686/2540

แม้ว่าในชั้นอุทธรณ์โจทก์จะมีได้ยกข้อกฎหมายเรื่องห้ามนำสืบพยานบุคคลเพิ่มเติม ดัด ทอน หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อความในเอกสารตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 94 (ข) ขึ้นว่ากล่าวไว้ในคำฟ้องอุทธรณ์แต่ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับ

ความสงบเรียบร้อยของประชาชน โจทก์จึงยกขึ้นฎีกาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 วรรคสอง และเมื่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 650 วรรคสองระบุว่าสัญญาห้ามใช้สินเปลืองยอมบริบูรณ์ต่อเมื่อส่งมอบทรัพย์สินที่ยืม การกู้ยืมเงินเข้าลักษณะยืมใช้สินเปลือง ดังนั้นที่จำเลยนำสืบว่าไม่ได้รับเงินตามสัญญากู้ยืมเงินยอมเป็นเหตุให้สัญญากู้ยืมเงินไม่บริบูรณ์ทั้งไม่มีมูลหนี้เงินกู้ระหว่างโจทก์จำเลย การที่จำเลยนำพยานบุคคลมาสืบว่าสัญญากู้ยืมเงินดังกล่าวไม่มีมูลหนี้เพราะจำเลยไม่ได้รับเงิน จำเลยไม่ต้องรับผิดชอบตามสัญญากู้ยืมเงินต่อโจทก์ จำเลยยอมนำสืบได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 94 วรรคสอง หากต้องห้ามตามกฎหมายไม่

เมื่ออุทธรณ์โจทก์ไม่มีประเด็นว่า ว. เป็นตัวแทนจำเลยและเป็นผู้รับเงินไปจากโจทก์ แม้โจทก์จะอ้างประเด็นดังกล่าวไว้ในคำแถลงการณ์ในชั้นอุทธรณ์ แต่คำแถลงการณ์ไม่ใช่คำฟ้องอุทธรณ์โจทก์จะตั้งประเด็นในชั้นอุทธรณ์ตามคำแถลงการณ์ไม่ได้ ดังนั้นที่โจทก์ฎีกาว่า ว. เป็นตัวแทนจำเลยและเป็นผู้รับเงินไปจากโจทก์ จำเลยจึงต้องชำระหนี้แก่โจทก์จึงเป็นเรื่องที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค 2 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 วรรคหนึ่ง ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7603/2548

คดีนี้มีทุนทรัพย์ที่พิพาทกันไม่เกิน 200,000 บาท ต้องห้ามฎีกาในข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 248 วรรคหนึ่ง ซึ่งการฎีกาในข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาในชั้นขอให้พิจารณาใหม่ก็อยู่ในบังคับของบทบัญญัติดังกล่าวเช่นเดียวกัน ดังนั้น ฎีกาของจำเลยที่คัดค้านดุลพินิจของศาลล่างทั้งสองที่ไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นฎีกาในชั้นขอให้พิจารณาใหม่ซึ่งเป็นฎีกาในข้อเท็จจริง จึงต้องห้ามมิให้ฎีกาตามบทบัญญัติดังกล่าว

คำร้องขอให้พิจารณาใหม่ถือเป็นคำฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 1 (3) หลังจากศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ยกคำร้องขอให้พิจารณาใหม่ของจำเลยฉบับลงวันที่ 13 ธันวาคม 2542 แล้ว จำเลยยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นฎีกา

แต่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง จำเลยอุทธรณ์คำสั่งและศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับอุทธรณ์ กรณีถือว่าคดีเกี่ยวกับคำร้องขอให้พิจารณาใหม่ของจำเลยฉบับลงวันที่ 13 ธันวาคม 2542 อยู่ในระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ การที่จำเลยยื่นคำร้องขอให้พิจารณาใหม่ฉบับลงวันที่ 22 ตุลาคม 2544 โดยอ้างเหตุเดิมอีกในระหว่างนั้น จึงเป็นการฟ้องเรื่องเดียวกันนั้นต่อศาลเดียวกัน เป็นฟ้องซ้อนต้องห้ามตามมาตรา 173 วรรคสอง (1) มิใช่เรื่องการดำเนินกระบวนการพิจารณาชั้นคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3932/2549

ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 1 (3) ฟ้องแย้งเป็นคำฟ้องอย่างหนึ่ง ดังนั้น การบรรยายฟ้องจะต้องปฏิบัติตามมาตรา 172 วรรคสอง กล่าวคือ ต้องแสดงโดยแจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหาและคำขอบังคับ ทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาเช่นว่านั้น และต้องบรรยายให้เห็นว่าโจทก์ได้โต้แย้งสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายของจำเลยที่ 2 อย่างไรตามมาตรา 55 ทั้งต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคำฟ้องเดิมพอที่จะรวมการพิจารณาและชี้ขาดตัดสินเข้าด้วยกันได้ตามมาตรา 177 วรรคสาม และมาตรา 179 วรรคท้าย

โจทก์ฟ้องจำเลยที่ 1 ตามสัญญาเช่าซื้อ จำเลยที่ 2 ตามสัญญาค้ำประกัน จำเลยที่ 2 ฟ้องแย้งอ้างว่า จำเลยที่ 1 ชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วนแล้ว เมื่อจำเลยที่ 1 ถึงแก่ความตาย โจทก์ต้องจดทะเบียนใส่ชื่อทายาทของจำเลยที่ 1 เป็น ผู้ถือกรรมสิทธิ์รถยนต์ที่เช่าซื้อ เป็นการกล่าวอ้างว่าโจทก์โต้แย้งสิทธิของจำเลยที่ 1 หาใช่โต้แย้งสิทธิของจำเลยที่ 2 ไม่ จำเลยที่ 2 ไม่มีอำนาจฟ้องแย้ง ฟ้องแย้งของจำเลยที่ 2 จึงไม่เกี่ยวข้องกับคำฟ้องเดิม ไม่อาจพิจารณารวมไปกับคำฟ้องเดิมได้ และการที่สัญญาค้ำประกันระบุว่า จำเลยที่ 2 ต้องรับผิดชอบร่วมกับจำเลยที่ 1 อย่างลูกหนี้ร่วมนั้น มีผลเพียงว่าโจทก์มีสิทธิที่จะเรียกชำระหนี้จากจำเลยที่ 1 หรือจำเลยที่ 2 คนใดคนหนึ่ง โดยสิ้นเชิงได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 291 และจำเลยที่ 2 ไม่อาจใช้สิทธิตั้งที่กล่าวไว้ใน ป.พ.พ. มาตรา 688, 689 และ 690 ได้เท่านั้น หากทำให้จำเลยที่ 2 เกิดสิทธิที่จะฟ้องคดีแทนจำเลยที่ 1 ด้วยไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9574/2551

ป.วิ.พ. มาตรา 1 (3) บัญญัติว่า "คำฟ้อง หมายความว่า กระบวนพิจารณาใด ๆ ที่โจทก์ได้เสนอข้อหาต่อศาล ไม่ว่าจะเสนอด้วยวาจาหรือทำเป็น...คำร้องขอ..." การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอจึงเป็นคำฟ้อง

ผู้ร้องบรรลุนิติภาวะเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2545 แต่ผู้ร้องมายื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของ ป. เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2549 จึงเกินกำหนด 1 ปี นับแต่ผู้ร้องบรรลุนิติภาวะ ต้องห้ามตาม ป.พ.พ. มาตรา 1556 ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจฟ้อง (ยื่นคำร้องขอ) ดังนั้นปัญหาว่าผู้ร้องเป็นบุตรของ ป. หรือไม่ ก็ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย หากผู้ร้องเห็นว่ามีการโต้แย้งสิทธิของผู้ร้องในการรับมรดกของ ป. อย่างไร ผู้ร้องต้องไปใช้สิทธิทางศาลอย่างคดีมีข้อพิพาทต่อไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1012 - 1013/2505

(1) คำให้การเพิ่มเติมของจำเลยนั้น เป็นคำคู่ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 1 (5) เมื่อศาลไม่อนุญาตให้เพิ่มเติมก็เป็นการไม่รับคำคู่ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 18 จึงอุทธรณ์และฎีกาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 228 (3) โดยไม่ต้องโต้แย้งคำสั่งไว้

(2) คำให้การเพิ่มเติมนั้น จะต้องยื่นคำร้องขอเพิ่มเติมเสียก่อนวันชี้สองสถาน ถ้าทำภายหลังและคดีก็ไม่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน

(3) ค่าทนายความชั้นฎีกานั้น เมื่อคำแก้ฎีกาของโจทก์ไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย เพราะโจทก์หรือทนายโจทก์มิได้ลงชื่อไว้ในคำแก้ฎีกา ศาลยอมไม่ให้

หมายเหตุ คำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวกับข้อ (1) นั้น วินิจฉัยโดยประชุมใหญ่ ครั้งที่ 2/2505

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 357/2508

คำร้องขออนุญาตอ้างพยานหลักฐานและบัญชีระบุพยานนั้น หาใช่คำคู่ความที่ยื่นต่อศาลไม่ฉะนั้น คำสั่งศาลที่ไม่อนุญาตให้ระบุพยานจึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา เมื่อคู่ความไม่ได้แย้งไว้ก็ยอมจะอุทธรณ์และฎีกาคำสั่งนั้นไม่ได้

คำสั่งศาลที่ไม่อนุญาตให้จำเลยเข้าสืบ ก็เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาเมื่อไม่ได้แย้งไว้ ก็ไม่มีสิทธิอุทธรณ์ฎีกาเช่นกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 96/2509

คำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การเป็นการตั้งประเด็นจึงเป็นคำคู่ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 1 (5) เมื่อคู่ความยื่นคำร้องเข้ามาและศาลพิจารณามีคำสั่งคำร้องนั้นตามมาตรา 21(2),181(1) โดยให้ยกคำร้องตามมาตรา 180 คำสั่งนี้ก็คือคำสั่งที่มีผลเป็นการสั่งไม่รับคำคู่ความตามนัยแห่งมาตรา 177 วรรคท้ายและมาตรา 18 ซึ่งทำให้ประเด็นข้อที่จำเลยตั้งขึ้นโดยคำร้องเพิ่มเติมคำให้การนั้นเสร็จไปเมื่อศาลพิพากษาคดีแล้ว จำเลยย่อมอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้โดยมิต้องโต้แย้งคำสั่งนั้นไว้ก่อนเพราะเป็นการอุทธรณ์ตามความในมาตรา 223 ไม่ใช่อุทธรณ์ตามมาตรา 226 (ประชุมใหญ่ครั้งที่ 21/2508)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1488/2529

คำร้องขอแก้ไขคำฟ้อง คำร้องขอแก้ไขคำให้การแก้ฟ้องแย้งเป็นการตั้งประเด็นระหว่างคู่ความ จึงเป็นคำคู่ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 1 (5) เมื่อคู่ความยื่นคำร้องและศาลมีคำสั่งให้ยกคำร้องตามมาตรา 180 คำสั่งนี้จึงมีผลเป็นการสั่งไม่รับคำคู่ความตามมาตรา 18 ซึ่งทำให้ประเด็นที่โจทก์ตั้งขึ้นโดยคำร้องขอแก้ไขคำฟ้องและคำร้องขอแก้ไขคำให้การแก้ฟ้องแย้งเสร็จไป โจทก์อุทธรณ์คำสั่งนั้นได้ตามมาตรา 228 (3) เพราะไม่ใช่คำสั่งระหว่างพิจารณา ศาลชั้นต้นงดสืบพยาน แล้วพิพากษาให้จำเลยแพ้คดีศาลฎีกาพิพากษาให้ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษาใหม่ เมื่อศาลชั้นต้นยังไม่ได้ทำการชี้สองสถานหรือทำการสืบพยาน โจทก์ก็ชอบที่จะขอแก้ไขคำฟ้องและขอแก้ไขคำให้การแก้ฟ้องแย้งได้กรณีไม่ใช่ล่วงเลยการชี้สองสถานและวันสืบพยานจนศาลชั้นต้นเสร็จสิ้นการพิจารณาไปแล้ว เพราะคำพิพากษาศาลชั้นต้นได้ถูกคำพิพากษาศาลฎีกายกเสียแล้ว การขอแก้ไขคำฟ้อง โจทก์ย่อมจะขอแก้ไขได้แม้เป็นการเพิ่มเติม ข้อเท็จจริงหรือสละข้อเท็จจริงเพื่อให้ข้อหาที่ตั้งไว้เดิม แต่ยังคงให้จำเลยรับผิดชอบเดิม ส่วนการขอแก้ไขคำให้การ แก้ฟ้องแย้ง แม้จะเป็นการยกข้อต่อสู้ขึ้นใหม่ ย่อมกระทำได้ ตามมาตรา 179 (2) (3)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9107/2544

คำร้องขอของโจทก์ที่ให้เรียกธนาคาร ท. บุคคลภายนอกเข้ามาเป็นคู่ความในคดี เพื่อเป็นจำเลยร่วมไม่มีลักษณะเป็นคำฟ้องหรือคำคู่ความ ไม่เหมือนกรณีที่บุคคลภายนอก ร้องสอดเข้ามาเป็นคู่ความในคดีไม่ว่าโดยความสมัครใจ หรือถูกหมายเรียกของศาลให้เข้ามา เนื่องจากคำร้องสอดของบุคคลภายนอกที่ยื่นต่อศาลเป็นการตั้งประเด็นโต้แย้งกับคู่ความในคดี จึงมีลักษณะเป็นคำฟ้องและเป็นคำคู่ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 1(3) และ (5) เมื่อศาลชั้นต้นสั่งยกคำร้องของโจทก์ที่ให้เรียกธนาคาร ท. เข้ามาเป็นจำเลยร่วม จึงไม่ใช่คำสั่งไม่รับหรือคืนคำคู่ความตามมาตรา 18 แต่เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาซึ่งต้องห้ามมิ ให้อุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 226

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10930/2554

คำแก้อุทธรณ์เป็นคำคู่ความ คู่ความยอมตั้งประเด็นในคำแก้อุทธรณ์ขอให้ศาลชั้น อุทธรณ์หยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 1 (5), 237 และ 240 ดังนั้น แม้จำเลยที่ 2 มิได้อุทธรณ์เพราะศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 ด้วยเหตุอื่น แต่จำเลยที่ 2 ยื่นคำแก้อุทธรณ์ว่าคดีโจทก์ขาดอายุความละเมิด 1 ปี จึงมีประเด็นเรื่องอายุความละเมิด 1 ปี ในชั้นอุทธรณ์ ไม่ยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 หยิบยกประเด็นเรื่อง อายุความละเมิด 1 ปี ขึ้นวินิจฉัยด้วยจึงชอบด้วยกฎหมาย

โจทก์ในฐานะผู้รับประกันภัยได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนกรณีรถหายแก่ผู้เอาประกันภัย ย่อมเข้ารับช่วงสิทธิของผู้เอาประกันภัยในค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวเท่านั้นตาม ป.พ.พ. มาตรา 226 วรรคหนึ่ง และ 880 วรรคหนึ่ง ไม่อาจเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองส่งคืนรถยนต์ที่โจทก์รับ ประกันภัยแก่โจทก์ได้

โจทก์ฟ้องให้บังคับจำเลยทั้งสองใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากพนักงานของจำเลย ทั้งสองกระทำโดยประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้รถยนต์ที่โจทก์รับประกันภัยสูญหายเป็นมูลละเมิด ต้องฟ้องภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ผู้ต้องเสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหม ทดแทนหรือภายใน 10 ปี นับแต่วันทำละเมิดตาม ป.พ.พ. มาตรา 448 วรรคหนึ่ง เมื่อปรากฏว่า

#เพียงคู่ความสำเร็จ
ผู้เอาประกันภัยซึ่งเป็นผู้ต้องเสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนตั้งแต่วันที่ 25 มีนาคม 2538 โจทก์ฟ้องเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2544 พัน 1 ปี คดีโจทก์จึงขาดอายุความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3260/2528

คำแถลงการณ์เป็นเพียงคำเสนอของคู่ความเพื่อให้ศาลพิเคราะห์ข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริงของฝ่ายตนเป็นการสรุปคดีในข้อที่เห็นว่าเป็นประโยชน์แก่ตน ซึ่งจะต้องปรากฏอยู่ในท้องสำนวนเท่านั้น แม้คู่ความจะไม่ทำคำแถลงการณ์ศาลก็ต้องพิจารณาข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงตลอดท้องสำนวนอยู่แล้วทั้งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 186 มิได้มีบทบังคับในกรณีที่คู่ความฝ่าฝืนบทบัญญัติว่าด้วยการส่งสำเนาคำแถลงการณ์คำแถลงการณ์ที่ยื่นฝ่าฝืนกฎหมายโดยไม่ได้ส่งสำเนาให้คู่ความอีกฝ่ายจึงหาผลเสียไปไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 427/2501

ทนายความซึ่งคู่ความแต่งตั้งมีอำนาจว่าความและดำเนินกระบวนการพิจารณาใดๆ แทนคู่ความได้ฉะนั้นทนายโจทก์จึงมีอำนาจลงชื่อในคำฟ้องแทนตัวโจทก์ได้ เพราะตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 1(7)กระบวนการพิจารณาหมายความถึงการฟ้องต่อศาลด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 355/2547

โจทก์ยื่นคำฟ้องต่อศาลชั้นต้นเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาและเป็นการพิจารณาตามป.วิ.พ. มาตรา 1 (8) เมื่อคดีอยู่ในระหว่างการไต่สวนคำร้องขอดำเนินคดีอย่างคนอนาถา ถือว่าคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น หากศาลชั้นต้นเห็นว่าเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลอีกศาลหนึ่ง พ.ร.บ.ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลฯ มาตรา 10 บัญญัติให้ศาลที่รับฟ้องรอการพิจารณาไว้ชั่วคราวและให้จัดทำความเห็นส่งไปให้ศาลที่ศาลรับฟ้องเห็นว่าคดีนั้นอยู่ในเขตอำนาจโดยเร็ว ถ้าศาลที่รับความเห็นมีความเห็นพ้องกับศาลที่ส่งความเห็นให้แจ้งความเห็นไปยังศาลที่ส่งความเห็นเพื่อให้มีคำสั่งโอนคดีไปยังศาลนั้นหรือสั่งจำหน่ายคดีเพื่อให้คู่ความไปฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ แต่ถ้าศาลที่ส่งความเห็นและศาลที่รับความเห็นมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องเขตอำนาจศาลในคดีนั้น ให้ศาลที่ส่งความเห็นส่งเรื่องไปให้

คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลวินิจฉัยชี้ขาดว่าคดีนั้นอยู่ในเขตอำนาจของศาลใด บทบัญญัติดังกล่าวเป็นกฎหมายเฉพาะที่บัญญัติถึงกระบวนการชี้ขาดเรื่องอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล กล่าวคือหากศาลยุติธรรมเห็นว่าคดีไม่อยู่ในเขตอำนาจของศาลชั้นต้นก็ชอบที่จะต้องดำเนินการตามบทบัญญัตินี้

เมื่อศาลชั้นต้นที่เป็นศาลยุติธรรมเห็นว่าคดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองซึ่งกรณีนี้คือศาลปกครองเชียงใหม่ ศาลชั้นต้นต้องจัดทำความเห็นส่งไปให้ศาลปกครองเชียงใหม่ หากศาลปกครองเชียงใหม่เห็นว่าคดีนี้อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองเชียงใหม่ ศาลชั้นต้นก็ชอบที่จะโอนคดีไปยังศาลปกครองเชียงใหม่หรือจำหน่ายคดีเพื่อให้โจทก์ไปฟ้องคดีที่ศาลปกครองเชียงใหม่ แต่ถ้าศาลปกครองเชียงใหม่มีความเห็นแตกต่างในเรื่องเขตอำนาจศาลในคดีนี้ ศาลชั้นต้นก็ต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลวินิจฉัยต่อไป การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับฟ้องของโจทก์ทันทีนั้นไม่ชอบด้วย พ.ร.บ.ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลฯ มาตรา 10

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4658/2549

การที่ทนายจำเลยแถลงต่อศาลชั้นต้นว่า จำเลยจะนำเงินจำนวน 750,000 บาท มาวางศาลในวันที่ 14 มิถุนายน 2545 เวลา 9 นาฬิกา โดยในวันดังกล่าวโจทก์จะนำโฉนดที่ดินเลขที่ 32270, 32271, 32272 และ 32273 ตำบลท่าข้าม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มามอบให้กับจำเลยเพื่อให้จำเลยไปดำเนินการจดทะเบียนโอนโดยเสียค่าธรรมเนียมและหากจำเลยไม่ดำเนินการตามที่ได้แถลง ให้ถือว่าจำเลยไม่ประสงค์จะบังคับผลตามคำพิพากษาโจทก์และทนายโจทก์แถลงไม่ค้ำนั้น การแถลงของทนายจำเลยและโจทก์ดังกล่าวเป็นการดำเนินการกระบวนการพิจารณาที่ได้กระทำต่อศาลชั้นต้นตามความใน ป.วิ.พ. มาตรา 1 (7) มิใช่การแสดงเจตนาต่อกันในฐานะคู่สัญญาที่จะก่อให้เกิดข้อตกลงที่มีผลใช้บังคับระหว่างกันได้ แม้จำเลยไม่ได้นำเงินจำนวน 750,000 บาท มาวางศาลตามที่แถลงก็ตาม ก็จะต้องถือว่าจำเลยไม่ประสงค์จะบังคับผลตามคำพิพากษามีได้ ดังนั้น การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า จำเลยไม่สามารถหาเงินจำนวน 750,000 บาท มาวางศาลได้ จึงไม่เป็นไปตามที่ตกลงกันในนัดที่แล้ว ถือว่าจำเลยไม่ประสงค์จะ

บังคับตามผลคำพิพากษานั้น เป็นคำสั่งนอกเหนือคำบังคับ ย่อมเป็นการไม่ชอบเพราะแม้ว่าจำเลยไม่ได้นำเงินจำนวน 750,000 บาท มาวางศาลตามที่แถลง ก็จะต้องว่าจำเลยไม่ประสงค์จะบังคับตามผลคำพิพากษาไม่ได้ เป็นการนอกเหนือคำพิพากษา ทั้งมิใช่ข้อตกลงของโจทก์และจำเลย หากโจทก์เห็นว่าจำเลยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาโจทก์ก็ชอบที่จะดำเนินการออกหมายบังคับคดีแก่จำเลยเพื่อให้จำเลยปฏิบัติตามคำพิพากษานั้นได้ต่อไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9280/2551

โจทก์ขอให้ยกคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องและศาลอุทธรณ์พิพากษายืน มิใช่กรณีที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องโจทก์ไม่อยู่ในบังคับ ป.วิ.อ. มาตรา 220 ศาลสั่งให้คู่ความกำหนดวันนัดพิจารณาสืบพยานโจทก์และนัดสืบพยานจำเลยที่ศูนย์นัดความและคู่ความได้ตกลงกำหนดวันนัดที่ศูนย์นัดความ ถือได้ว่าการกระทำของคู่ความที่ตกลงกำหนดวันนัดที่ศูนย์นัดความเป็นการกระทำตามคำสั่งศาลและเป็นการกำหนดวันนัดต่อศาลจึงชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10957/2554

ในวันนัดไต่สวนคำร้องขอเฉลี่ยทรัพย์ ศาลชั้นต้นสอบถามคู่ความแล้วจดยางานกระบวนพิจารณาว่าผู้ร้องแถลงว่า จำเลยมีหนี้สินเป็นจำนวนมาก ไม่มีทรัพย์สินอื่นอีก ส่วนโจทก์แถลงว่า จำเลยมีทรัพย์สินอื่นที่ผู้ร้องสามารถยึดทรัพย์มาชำระหนี้ได้ ปรากฏตามคำแถลงบัญชีรายละเอียดที่โจทก์ได้ยื่นประกอบคำคัดค้านไว้ เมื่อเอกสารที่โจทก์อ้างดังกล่าวเป็นเอกสารที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินต่างๆ ของฝ่ายจำเลย ประกอบด้วยสำเนาโฉนดที่ดิน สำเนาหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุดและภาพถ่ายอาคารจำนวนมาก ดังนั้น การที่ศาลชั้นต้นสอบถามคู่ความและนำรายละเอียดต่าง ๆ ทั้งหมดในเอกสารมาประกอบการพิจารณาแล้ววินิจฉัยทำคำสั่งไปนั้น จึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาอย่างหนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นการไต่สวนแล้ว มิใช่แต่เฉพาะว่าการสืบพยานบุคคลเท่านั้นที่จะเป็นการไต่สวน และหากจะให้ความนำพยานเข้าไต่สวนก็จะไม่ได้ข้อเท็จจริงนอกเหนือไปจากการสอบถามของศาลดังกล่าว และไม่อาจทำให้

ประเด็นที่มีคำสั่งเปลี่ยนไป ศาลชั้นต้นจึงย่อมมีอำนาจนำข้อเท็จจริงที่ได้มารับฟังประกอบ
ดุลพินิจทำคำสั่งได้ตามที่เห็นสมควรโดยไม่จำเป็นต้องสืบพยาน

BANGKOK

LAW

#เคียงคู่ความสำเร็จ

(อาจารย์ประเสริฐ เสียงสุทธีวงศ์)**สัมมนากฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง****การตรวจคำคู่ความ****คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4422/2545**

โจทก์ระบุในคำฟ้องว่า โจทก์มอบอำนาจให้ บ. เป็นผู้ฟ้องคดีแทน และระบุชื่อคู่ความว่า "นางดี พานิชเจริญ โดย บ. ผู้รับมอบอำนาจโจทก์" แต่ปรากฏในใบแต่งตั้งทนายความที่ยื่นพร้อมคำฟ้องว่า โจทก์เป็นผู้แต่งตั้งให้ ว. เป็นทนายความด้วยตนเองและ ว. เป็นผู้ลงลายมือชื่อในช่องโจทก์ท้ายฟ้อง โจทก์จึงเป็นผู้ฟ้องคดีเองมิได้มอบอำนาจให้ บ. ฟ้องคดีแต่ประการใด คดีจึงไม่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า โจทก์มอบอำนาจให้ บ. ฟ้องคดีนี้หรือไม่

ใบแต่งตั้งทนายความของโจทก์มีผู้ลงลายมือชื่อรับรองลายพิมพ์นิ้วมือเพียงคนเดียว ไม่เสมอกับลงลายมือชื่อตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 9 วรรคสอง มีผลทำให้การแต่งตั้งทนายความของโจทก์ยังบกพร่องไม่สมบูรณ์ ทนายความผู้นั้นยังไม่มีอำนาจลงลายมือชื่อในช่องโจทก์ท้ายคำฟ้องได้ เท่ากับคำฟ้องไม่มีลายมือชื่อโจทก์ ศาลชั้นต้นมีอำนาจสั่งให้ทำมาใหม่หรือแก้ไขเพิ่มเติมได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 18 วรรคสอง และการแก้ไขเพิ่มเติมนี้อาจทำได้หลายประการ เช่น ให้โจทก์ลงลายมือชื่อในช่องโจทก์ท้ายคำฟ้อง หรือในช่องผู้แต่งตั้งทนายความ ในใบแต่งตั้งทนายความหรือให้ผู้มีอำนาจทำการแทนโจทก์จัดให้ผู้รู้เห็นในการพิมพ์ลายนิ้วมือของโจทก์ในใบแต่งตั้งทนายความมาลงลายมือชื่อรับรอง เมื่อปรากฏว่าโจทก์ถึงแก่ความตายและมีผู้เข้าเป็นคู่ความแทนโจทก์แล้วบุคคลดังกล่าวยอมมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาแทนโจทก์ได้ รวมทั้งมีอำนาจแก้ไขข้อบกพร่องของใบแต่งตั้งทนายความแทนโจทก์ด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 871/2550

ย. ผู้ทำหน้าที่ทนายโจทก์ได้ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องระบุว่า ลายมือชื่อผู้รับมอบอำนาจเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข 2 และลายมือชื่อผู้แต่งตั้งทนายความในใบแต่งตั้งทนายความไม่ใช่ลายมือ

ชื่อผู้รับมอบอำนาจ และในวันนัดพร้อม ย. ก็แถลงยืนยันว่าลายมือชื่อในหนังสือมอบอำนาจและใบแต่งตั้งนายความไม่ใช่ลายมือชื่อของ อ. ผู้รับมอบอำนาจ กับมี ธ.พี่สาวผู้รับมอบอำนาจแถลงว่า ลายมือชื่อในหนังสือมอบอำนาจและใบแต่งตั้งนายความ เป็นของ ธ. ไม่ใช่ของ อ. การที่ศาลชั้นต้นฟังว่าลายมือชื่อในหนังสือมอบอำนาจและใบแต่งตั้งนายความไม่ใช่ของ อ. โดยไม่เรียก อ. มาสอบถามจึงชอบแล้ว

ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 18 วรรคสอง เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รับฟ้องไว้แล้ว ภายหลังเห็นว่าคำฟ้องของโจทก์ไม่มีลายมือชื่อโจทก์ ขอบที่ศาลชั้นต้นจะสั่งให้โจทก์แก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวเสียก่อน หากโจทก์ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งจึงจะสั่งให้เพิกถอนคำสั่งที่ให้รับฟ้องและสั่งใหม่เป็นไม่รับฟ้อง เมื่อหนังสือมอบอำนาจให้ฟ้องคดีและแต่งตั้งนายความไม่ถูกต้องการแต่งตั้งนายความก็ไม่ถูกต้องไปด้วย ทนายความซึ่งลงลายมือชื่อในคำฟ้องจึงไม่มีอำนาจทำการแทนในฐานะทนายความของโจทก์ เท่ากับคำฟ้องไม่มีลายมือชื่อโจทก์ ศาลชั้นต้นจึงต้องสั่งให้แก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวเสียก่อน การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งรับคำฟ้องและมีคำสั่งไม่รับฟ้องจึงไม่ชอบ

เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับฟ้อง โจทก์มิได้อุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวทั้งโจทก์ยังได้ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องไว้ก่อนแล้ว แสดงว่าโจทก์พอใจคำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับฟ้องแล้ว จึงไม่มีเหตุสมควรที่ศาลฎีกาจะส่งสำนวนคืนศาลชั้นต้นเพื่อจัดการให้มีการลงลายมือชื่อโจทก์ให้ถูกต้องตาม ป.วิ.พ. มาตรา 18 วรรคสอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5622/2548

คำให้การจำเลยไม่มีลายมือชื่อจำเลยหรือทนายจำเลยผู้ยื่นคำให้การ จึงเป็นคำคู่ความที่ไม่บริบูรณ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 67 (5) การที่ทนายจำเลยลงลายมือชื่อในช่องหมายเหตุท้ายคำให้การจำเลยแผ่นแรก ไม่ใช่เป็นการลงลายมือชื่อในคำคู่ความตามความหมายของ ป.วิ.พ. มาตรา 67 (5) การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาคดีไปโดยไม่แก้ไขข้อบกพร่องของคำคู่ความดังกล่าวให้บริบูรณ์เสียก่อนจึงเป็นการไม่ชอบ และศาลอุทธรณ์ภาค 1 ควรพิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นเพื่อให้ศาลชั้นต้นแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวแล้ว

พิพากษาใหม่ การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ซึ่งขาดตัดสินฟ้องอุทธรณ์ของโจทก์ไปโดยที่ยังมิได้มีการแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว จึงเป็นการไม่ชอบเช่นเดียวกัน ศาลฎีกาย่อมยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 1 เพื่อให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาตาม ป.วิ.พ. มาตรา 18 วรรคสอง โดยให้จำเลยลงลายมือชื่อในคำให้การเสียให้บริบูรณ์ตามกฎหมายแล้วพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4633/2558

คำฟ้องที่ไม่มีลายมือชื่อของโจทก์เป็นคำฟ้องที่ไม่บริบูรณ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 67 (5) หากโจทก์หรือทนายโจทก์ไม่แก้ไขเพิ่มเติม โดยไม่ลงลายมือชื่อในคำฟ้องภายในเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด ชอบที่ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องนั้น ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 18 วรรคสอง การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับคำฟ้องของโจทก์ไว้ย่อมเป็นการไม่ชอบ มีผลทำให้กระบวนการพิจารณาภายหลังจากนั้นเป็นกระบวนการพิจารณาที่ไม่ชอบไปด้วย ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 27 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9151/2559

ศาลชั้นต้นมีอำนาจที่จะตรวจคำคู่ความที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของศาลได้รับไว้เพื่อยื่นต่อศาล หรือส่งให้แก่คู่ความ หรือบุคคลใด ๆ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 18 วรรคหนึ่ง เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้คืนคำฟ้องไปทำมาใหม่โดยใช้แบบพิมพ์ขนาดกระดาษเอ 4 แต่โจทก์ไม่ปฏิบัติตามภายในเวลาที่กำหนด ศาลชั้นต้นชอบที่จะมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องได้ตามวรรคสองของมาตรา 18 คำสั่งศาลชั้นต้นจึงชอบด้วยกฎหมาย อย่างไรก็ตาม เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของโจทก์แล้ว ก็ชอบที่จะมีคำสั่งให้คืนคำขึ้นศาลในศาลชั้นต้นที่โจทก์ได้ชำระไว้แล้วทั้งหมดแก่โจทก์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 151 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8745/2542

คำฟ้องอุทธรณ์ของโจทก์ในคดีแพ่ง มี ก. ทนายความลงชื่อเป็นผู้อุทธรณ์แต่ ก. มิได้ยื่นใบแต่งตั้งทนายความให้ ก. มีอำนาจดำเนินคดีในชั้นอุทธรณ์ย่อมเป็นคำฟ้องอุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในชั้นตรวจรับคำคู่ความศาลชั้นต้นผู้ตรวจชอบที่จะสั่ง

แก้ไขเสียให้ถูกต้องหรือไม่รับอุทธรณ์ของโจทก์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 18 แต่ศาลชั้นต้นกลับรับอุทธรณ์ของโจทก์ไว้ดำเนินการต่อมา จึงเป็นกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ มิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนในเรื่องการเขียนและยื่นคำคู่ความ ศาลฎีกามีอำนาจสั่งให้ศาลชั้นต้นดำเนินการแก้ไขตามที่กล่าวได้ แต่เมื่อปรากฏว่าโจทก์ได้ฎีกาและแต่งตั้ง ก. เป็นทนายความของโจทก์และให้มีสิทธิอุทธรณ์ฎีกาแล้ว ศาลฎีกาจึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการในเรื่องนี้อีก แต่เห็นสมควรยกอำนาจไปให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาคดีนี้ใหม่เพื่อเป็นไปตามลำดับชั้นศาล

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 410/2550

คำฟ้องของโจทก์มิได้บรรยายถึงวัตถุประสงค์ของบริษัทโจทก์และไม่ได้แนบหนังสือรับรองนิติบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องด้วยวัตถุประสงค์ของโจทก์มาทำคำฟ้อง แต่เป็นรายละเอียดที่ไม่จำเป็นต้องบรรยายมาให้ปรากฏในคำฟ้อง เพราะวัตถุประสงค์ของโจทก์จะประกอบกิจการค้าอะไร อย่างไร มิใช่สภาพแห่งข้อหาอันกฎหมายบังคับต้องบรรยายให้ชัดเจน ทั้งไม่มีกฎหมายใดบังคับว่าโจทก์ต้องแนบหนังสือรับรองการเป็นนิติบุคคลของโจทก์มาทำคำฟ้อง ฟ้องโจทก์จึงไม่เคลือบคลุม

หนังสือมอบอำนาจของโจทก์ที่ระบุมอบอำนาจให้เป็นตัวแทนของโจทก์ในการดำเนินคดีแพ่งเรื่องผิดสัญญา เรียกสินค้า และเรียกค่าเสียหายตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงที่สุดดังต่อไปนี้ ฯลฯ เป็นการมอบอำนาจให้ฟ้องร้องดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสองฐานผิดสัญญาซื้อขายคดีนี้เท่านั้น มิได้มอบอำนาจให้ฟ้องคดีเรื่องอื่นต่อจำเลยทั้งสองหรือฟ้องบุคคลอื่นอันเป็นการกระทำมากกว่าครั้งเดียว แม้ตามหนังสือมอบอำนาจระบุให้ผู้รับมอบอำนาจมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาอื่น ๆ ได้ด้วย แต่เป็นเพียงวิธีการฟ้องร้องดำเนินคดีนี้ต่อจำเลยทั้งสองเท่านั้น ถือว่าเป็นการมอบอำนาจให้บุคคลคนเดียวกระทำการครั้งเดียว ซึ่งตามบัญญัติอัตราอากรแสตมป์ท้ายประมวลรัษฎากรข้อ 7 (ก) กำหนดให้ปิดอากรแสตมป์ 10 บาท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 18/2544

ประเด็นเรื่องหนังสือมอบอำนาจให้ฟ้องคดีของโจทก์มิได้ปิดอาการแสดมภ์นั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 18 ไม่ได้บังคับว่าหนังสือมอบอำนาจให้ฟ้องคดีเป็นเอกสารที่ต้องแนบมาพร้อมกับคำฟ้อง ดังนั้น แม้ในขณะที่โจทก์ยื่นฟ้องจะไม่มีหนังสือมอบอำนาจแนบมาด้วยก็ไม่ทำให้ฟ้องโจทก์ไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย เพียงแต่ถ้าเมื่อใดโจทก์อ้างหนังสือมอบอำนาจเป็นพยานหลักฐาน โจทก์จะต้องปิดแสดมภ์ให้บริบูรณ์และชี้ชัดมาแล้ว ศาลจึงจะรับฟังเป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งได้เมื่อโจทก์อ้างในคำฟ้องว่ามอบอำนาจให้ บ. ฟ้องคดีแทนเท่านั้นซึ่งโจทก์จะต้องนำสืบในชั้นพิจารณาต่อไป **การที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์โดยไม่ให้ออกาสโจทก์สืบพยานก่อนจึงไม่ชอบ**

คดีนี้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในข้อกฎหมายอันทำให้คดีเสร็จไปทั้งเรื่องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 24 จึงเป็นการอุทธรณ์ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 227 ต้องเสียค่าขึ้นศาลเพียงชั้นละ 200 บาท ตามตาราง 1 ข้อ 2 ข.ทำยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 119/2532

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงินกู้ จำเลยให้การว่าสัญญากู้ที่โจทก์นำมาฟ้องจะใช้สัญญากู้เงินที่จำเลยลงลายมือชื่อไว้หรือไม่จำเลยไม่อาจให้การได้โดยชัดแจ้ง และฟ้องโจทก์ขาดอายุความตามคำให้การ ของจำเลยหมายความว่าฟ้องโจทก์ขาดอายุความฟ้องเรียกเงินกู้ตามคำฟ้องของโจทก์นั่นเอง ปัญหาเรื่องอายุความจึงเป็นประเด็นในคดี เมื่อจำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นกำหนดประเด็นเรื่องอายุความ และได้ยื่นคำแถลงคัดค้านคำสั่งของศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องดังกล่าวไว้ก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา การที่ศาลชั้นต้นมิได้ตั้งประเด็นเรื่องอายุความ ทั้งศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์มิได้วินิจฉัยเรื่องอายุความ จึงเป็นการไม่ชอบ โจทก์บรรยายฟ้องไว้แล้วว่า จำเลยได้ทำสัญญากู้เงินและรับเงินไปจากโจทก์แต่ละครั้งเมื่อใดถึงกำหนดชำระคืนเมื่อใด จำเลยผิดนัดไม่ชำระเงินคืน จึงฟ้องเรียกเงินกู้คืนพร้อมดอกเบี้ย คำฟ้องของโจทก์จึงแจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหาของโจทก์และคำขอบังคับทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาเช่นว่านั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 172 วรรคสอง

การที่โจทก์ไม่ได้แนบสัญญาคู่หรือสำเนาสัญญาคู่มาพร้อมกับฟ้อง ไม่ทำให้ฟ้องโจทก์เคลือบคลุมเพราะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 653 วรรคแรก บังคับแต่เพียงว่าการกู้ยืมเงินกว่าห้าสิบบาทขึ้นไปถ้าไม่มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ยืมจะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่เท่านั้นมิได้บังคับว่าจะต้องแนบสัญญาคู่หรือหลักฐานการกู้เงินมาพร้อมกับคำฟ้องด้วยจึงจะฟ้องร้องได้ทั้งไม่มีกฎหมายบทใดบังคับไว้เช่นนั้นด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3303/2532

ในการฟ้องขับไล่ผู้เช่าออกจากอสังหาริมทรัพย์ที่ให้เช่าและเรียกค่าเสียหาย ไม่มีกฎหมายใดบังคับให้ต้องแนบสัญญาเช่าเป็นหนังสือลงลายมือชื่อฝ่ายผู้ต้องรับผิดชอบพร้อมกับฟ้อง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 538 บังคับแต่เพียงว่าในการเช่าอสังหาริมทรัพย์ ถ้าไม่มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบเป็นสำคัญ จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้เท่านั้น การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับคำฟ้องของโจทก์ซึ่งฟ้องขับไล่และเรียกค่าเสียหายจากจำเลยโดยไม่แนบสัญญาเช่ามาพร้อมกับฟ้อง จึงไม่เป็นการฝ่าฝืนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 18 การฟ้องเรียกค่าเสียหายที่ผู้เช่ายังคงอยู่ในที่เช่าต่อมาหลังจากสัญญาเช่าระงับแล้ว มิใช่เป็นการฟ้องบังคับตามสัญญาเช่า โจทก์จึงนำพยานบุคคลมาสืบได้ว่าโจทก์จำเลยตกลงขึ้นค่าเช่ากันจากที่กำหนดไว้ในสัญญาเช่าเพื่อให้ศาลกำหนดเป็นค่าเสียหายให้โจทก์ตามจำนวนดังกล่าวได้ ไม่ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 94 แต่ประการใด.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 628 - 629/2539

ฎีกาในปัญหาที่ว่าจำเลยที่ 1 เป็นผู้ขับรถโดยประมาทแต่เพียงฝ่ายเดียวและจำเลยที่ 1 เป็นลูกจ้างหรือตัวแทนของจำเลยที่ 4 เป็นฎีกาในข้อเท็จจริง สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาคำสั่งศาลที่มีนายทะเบียนและจำศาลรับรองถึงความถูกต้องรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้โดยไม่จำเป็นต้องนำเจ้าพนักงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับเอกสารดังกล่าวมาสืบประกอบ หลักฐานเกี่ยวกับ

ค่าเสียหายไม่ใช่เอกสารที่กฎหมายต้องการให้แนบมากับคำฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 18 และเป็นเรื่องราวละเอียดที่โจทก์สามารถนำมาสืบในชั้นพิจารณาได้แม้โจทก์ไม่ได้แนบหลักฐานเกี่ยวกับค่าเสียหายมาทำฟ้องด้วยก็เป็นฟ้องที่สมบูรณ์และชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 172 วรรคสอง แม้จำเลยที่ 2 จะขับรถด้วยความเร็วสูงเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดแต่เหตุที่รถชนกันเกิดจากความผิดของจำเลยที่ 1 ฝ่ายเดียวที่ขับรถตัดหน้ารถยนต์ที่จำเลยที่ 2 ขับโดยกะทันหันจำเลยที่ 2 จึงไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นจำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นผู้รับประกันภัยยอมไม่ต้องรับผิดชอบด้วยแม้จำเลยที่ 2 จะไม่ได้ฎีกาแต่เมื่อโจทก์ฟ้องให้จำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นผู้รับประกันภัยร่วมรับผิดชอบจำเลยที่ 2 ในผลแห่งละเมิดของจำเลยที่ 2 กรณีจึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับการชำระหนี้อื่นไม่อาจแบ่งแยกได้ศาลฎีกามีอำนาจวินิจฉัยให้มีผลถึงจำเลยที่ 2 ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 245 (1) ประกอบมาตรา 247

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3480/2534

เมื่อโจทก์ฟ้องคดีขอให้จำเลยซึ่งเป็นผู้จัดการมรดกและครอบครองทรัพย์สินมรดกแบ่งทรัพย์สินในกองมรดกให้ และคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ผู้ร้องผู้มีสิทธิรับมรดกที่มีอยู่ในกองมรดกก็มีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยแบ่งทรัพย์สินมรดกให้ได้ ผู้ร้องยอมมีสิทธิร้องสอดเข้ามาในคดีเพื่อบังคับตามสิทธิของตนที่มีอยู่ได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57 (1) และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1749 ศาลชั้นต้นจะยกคำร้องสอดอ้างว่าทำให้คดีล่าช้าไม่สะดวกแก่การพิจารณาพิพากษาหาได้ไม่ แม้ว่าผู้ร้องจะชำระค่าขึ้นศาลไม่ครบถ้วน ศาลชั้นต้นก็มีอำนาจที่จะสั่งให้ชำระเพิ่มเติมให้ครบถ้วนได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 18 เมื่อผู้ร้องมิได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดในระยะเวลาหรือเงื่อนไขที่กำหนด ศาลชั้นต้นจึงจะมีอำนาจสั่งไม่รับคำร้องสอดได้.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3493/2538

จำเลยชำระค่าขึ้นศาลตามฟ้องแย้งไม่ครบถ้วนศาลชั้นต้นสั่งให้ชำระเพิ่มเติมให้ครบถ้วนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 18 เมื่อจำเลยไม่ปฏิบัติตามศาลชั้นต้นมีอำนาจสั่ง

ไม่รับคำฟ้องแย้งของจำเลยได้จำเลยจะอ้างการอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นในเรื่องค่าขึ้นศาลมาเป็นเหตุไม่ชำระค่าขึ้นศาลตามคำสั่งศาลชั้นต้นไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4120/2560***

ป.วิ.พ. มาตรา 229 บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของผู้อุทธรณ์ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แทนคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตามคำพิพากษามาวางศาล พร้อมกับอุทธรณ์ ซึ่งค่าธรรมเนียมใช้แทนดังกล่าวนอกจากค่าทนายความแล้วยังรวมถึงค่าฤชาธรรมเนียมที่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งต้องเสียไปด้วย เช่น ค่าขึ้นศาล ค่าส่งคำคู่ความ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี เป็นต้น ซึ่งค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีนั้น ต้องอยู่ในตาราง 7 ท้าย ป.วิ.พ. โดยศาลอาจกำหนดให้คู่ความซึ่งต้องรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมตาม ป.วิ.พ. มาตรา 161 ชดใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งได้ตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควร โดยในคดีมีทุนทรัพย์ต้องไม่เกินร้อยละ 1 ของจำนวนทุนทรัพย์ หรือในคดีไม่มีทุนทรัพย์ ต้องไม่เกิน 5,000 บาท ซึ่งศาลต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่คู่ความได้เสียไป รวมทั้งลักษณะและวิธีการดำเนินคดีของคู่ความ อันเป็นดุลยพินิจของศาล ดังนั้น ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีจึงมิได้หมายความว่ารวมถึงค่าขึ้นศาล และค่าส่งคำคู่ความ

ศาลชั้นต้นพิพากษาและให้จำเลยที่ 1 ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความให้ 10,000 บาท สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้เป็นพับนั้น เฉพาะค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีเท่านั้นที่เป็นพับ ส่วนค่าฤชาธรรมเนียมอื่น จำเลยที่ 1 ยังคงต้องใช้แทนให้แก่โจทก์อยู่ เมื่อปรากฏว่า มีค่าธรรมเนียมใช้แทนเป็นค่าขึ้นศาล ค่าส่งคำคู่ความ และค่าทนายความ ที่จำเลยที่ 1 ต้องวางต่อศาลชั้นต้น พร้อมอุทธรณ์เป็นเงิน 21,821 บาท แต่จำเลยที่ 1 ยื่นอุทธรณ์โดยนำเพียงค่าทนายความใช้แทน 10,000 บาท มาวางศาล จึงเป็นการไม่ชอบด้วยบทบัญญัติดังกล่าว จำเลยที่ 1 จะอ้างว่า จำเลยที่ 1 มีหน้าที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมใช้แทนเฉพาะในส่วนที่เป็นค่าทนายความ ตามที่เจ้าพนักงานศาลคิดคำนวณให้โดยสุจริตหาได้ไม่ เพราะเป็นหน้าที่ของผู้อุทธรณ์ที่จะต้องตรวจสอบให้ถูกต้องเสียก่อน ก็จะเป็นอุทธรณ์และวางเงินค่าธรรมเนียมใช้แทน โดยสามารถขอสำเนาบัญชีแสดงค่าฤชาธรรมเนียมที่ผู้อำนวยการ

สำนักงานศาลยุติธรรมประจำศาล จัดทำขึ้น เมื่อศาลชั้นต้นมีคำวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องค่าฤชา
ธรรมเนียมแล้วตาม ป.วิ.พ. มาตรา 169 นอกจากนี้ ศาลชั้นต้นชอบที่จะมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์
ของจำเลยที่ 1 ได้ทันที โดยไม่ต้องกำหนดเวลาให้จำเลยที่ 1 วางเงินค่าธรรมเนียมใช้แทน
เพิ่มเติมให้ครบเสียก่อนก็ได้ เพราะกรณีมิใช่เรื่องของการมิได้ชำระหรือวางค่าธรรมเนียมศาล
โดยไม่ถูกต้องครบถ้วน ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 18 ซึ่งศาลชั้นต้นมีอำนาจสั่งให้ชำระหรือวาง
ค่าธรรมเนียมให้ถูกต้องครบถ้วนได้เสียก่อนที่จะมีคำสั่งรับหรือไม่รับคำคู่ความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7580/2557

โจทก์ซึ่งยื่นฟ้องต่อศาลไม่ว่าศาลชั้นใด จะเสียค่าขึ้นศาลถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่
เป็นเรื่องของโจทก์และศาลเท่านั้น หากเห็นว่าโจทก์เสียค่าขึ้นศาลไม่ครบ ศาลก็สั่งให้เสียเพิ่ม
ถ้าศาลไม่มีคำสั่งประกาศอื่น คำฟ้องของโจทก์ก็ไม่เสียไป จำเลยทั้งสองไม่มีสิทธิฎีกาในเรื่องนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8789/2550

อุทธรณ์ของโจทก์ที่ว่าการที่จะพิจารณาว่าลูกจ้างละทิ้งหน้าที่โดยขาดงานเป็นเวลาสาม
วันติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควรตาม พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 119 (5)
หรือไม่ ต้องอาศัยพยานหลักฐานที่ชัดเจนเช่นสมุดลงชื่อเวลาทำงานของลูกจ้าง บัตรตอกเวลา
ทำงานของลูกจ้าง เป็นต้น ทั้งต้องคำนึงถึงความเดือดร้อนของลูกจ้างที่ได้รับผลกระทบจากการ
ดำเนินคดีเพราะหลังจากลูกจ้างถูกเลิกจ้างแล้วลูกจ้างก็ไม่อาจหาหลักฐานสำคัญซึ่งอยู่ในที่
ทำงานมาแสดงต่อศาลแรงงานได้ ไม่อาจขอความช่วยเหลือลูกจ้างด้วยกันมาเป็นพยานบุคคลได้
โจทก์ถูกยกฟ้องแล้วยังต้องชดใช้เงินให้แก่จำเลยที่ 1 อีก จึงเป็นการพิจารณาที่ไม่ชอบนั้น โจทก์
ประสงค์จะให้ศาลฎีกาฟังข้อเท็จจริงว่าโจทก์มิได้ละทิ้งหน้าที่โดยขาดงานเป็นเวลาสามวันทำงาน
ติดต่อกันโดยไม่มีเหตุสมควร เป็นการอุทธรณ์โต้แย้งดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของ
ศาลแรงงานภาค 9 อันเป็นอุทธรณ์ในข้อเท็จจริง ต้องห้ามตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธี
พิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.2522 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง

คำสั่งรับฟ้องแย้งของศาลแรงงานภาค 9 ไม่ใช่คำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดตาม ป.วิ.พ.
มาตรา 227 และมาตรา 228 ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.

2522 มาตรา 31 จึงเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา โจทก์ไม่ได้โต้แย้งคัดค้านไว้ โจทก์จึงอุทธรณ์คำสั่งศาลแรงงานภาค 9 ไม่ได้ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 226 ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.2522 มาตรา 31

การที่โจทก์จะยกข้อต่อสู้ในเรื่องอำนาจศาลว่าคดีอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแรงงานหรือไม่ โจทก์จะต้องยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ไว้ในคำให้การแก้ฟ้องแย้ง เพื่อให้เป็นประเด็นข้อพิพาทไว้เพื่อศาลแรงงานภาค 9 จะได้ส่งปัญหาดังกล่าวไปให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลแรงงานกลางวินิจฉัยก่อนที่ศาลแรงงานภาค 9 จะพิพากษาคดี ซึ่งคำวินิจฉัยของอธิบดีผู้พิพากษาศาลแรงงานกลางนั้นเป็นที่สุด ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.2522 มาตรา 9 วรรคสอง โจทก์ไม่ได้ยกปัญหาเรื่องศาลแรงงานภาค 9 ไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาเกี่ยวกับเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความขึ้นต่อสู้ไว้ในคำให้การแก้ฟ้องแย้ง แสดงว่าโจทก์ยอมรับอำนาจของศาลแรงงานภาค 9 ที่จะวินิจฉัยในปัญหาดังกล่าว เมื่อศาลแรงงานภาค 9 พิจารณาพิพากษาคดีในปัญหาดังกล่าวแล้ว โจทก์เพิ่งยกปัญหานี้ขึ้นมาในชั้นอุทธรณ์ กรณีจึงล่วงเลยเวลาที่จะพิจารณาพิพากษาแล้ว โจทก์จึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์ในปัญหาดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 914/2525

คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ไม่รับคำให้การ เป็นคำสั่งไม่รับคำคู่ความ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคความแพ่ง มาตรา 18 จำเลยจึงมีสิทธิอุทธรณ์ฎีกาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 228(3), 247

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1488/2525

หากศาลชั้นต้นมีคำสั่งระหว่างพิจารณาด้วยวาจา และจำเลยเห็นว่าคำสั่งนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำเลยก็ชอบที่จะคัดค้านคำสั่งเพื่อให้ศาลชั้นต้นจดคำสั่ง และสภาพแห่งการคัดค้านลงไว้ในรายการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 26 จำเลยอ้างมาในอุทธรณ์ว่า ในระหว่างการพิจารณาจำเลยนำเอกสารถามค้านต่อโจทก์ และขอส่งเอกสารนั้นต่อศาล แต่ศาลชั้นต้นไม่รับและไม่อนุญาตให้จำเลยถามค้านเกี่ยวกับเอกสารดังกล่าวคำสั่งของศาลชั้นต้นไม่

ชอบด้วยกฎหมาย แต่เมื่อไม่มีคำสั่งของศาลชั้นต้นเป็นหลักฐาน ก็ไม่อาจถือได้ว่ามีคำสั่งของศาลชั้นต้นในอันที่จะอุทธรณ์ฎีกาได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6951 - 6952/2560

จำเลยทั้งสองสำนวนฎีกาคำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้จำเลยทั้งสองสำนวนแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การอันเป็นคำสั่งไม่รับคำคู่ความ ซึ่งมีได้ทำให้คดีเสร็จไปทั้งเรื่องตาม ป.วิ.พ. มาตรา 228 (3) จำเลยทั้งสองสำนวนต้องเสียค่าขึ้นศาลอย่างคดีไม่มีทุนทรัพย์สำนวนละ 200 บาท รวม 400 บาท จำเลยทั้งสองสำนวนเสียค่าขึ้นศาลชั้นฎีกา 600 บาท เกินมา 200 บาท จึงต้องคืนให้แก่จำเลยทั้งสองสำนวน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1481/2551

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับฟ้องแย้งของจำเลย ชอบที่จำเลยจะยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งไม่รับฟ้องแย้งภายในกำหนด 1 เดือน นับแต่วันทราบคำสั่งตาม ป.วิ.พ. มาตรา 227 ประกอบมาตรา 229 แต่จำเลยกลับยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การเกี่ยวกับฟ้องแย้งเดิมซึ่งศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับไปแล้ว การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่อนุญาตให้จำเลยแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว จึงเป็นคำสั่งสืบเนื่องมาจากคำสั่งไม่รับฟ้องแย้งเดิมของจำเลยนั่นเอง เมื่อจำเลยยื่นอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฟ้องแย้งของจำเลยพ้นกำหนดระยะเวลายื่นอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฟ้องแย้งเดิม และศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์แล้ว เช่นนี้ การที่จำเลยยังคงอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ปฏิเสธไม่ยอมรับอุทธรณ์ และศาลอุทธรณ์มีคำสั่งว่ายื่นอุทธรณ์เกินกำหนดระยะเวลา 1 เดือน ให้ยกคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของจำเลย ย่อมมีผลเท่ากับไม่รับอุทธรณ์ยื่นตามคำปฏิเสธของศาลชั้นต้น คำสั่งศาลอุทธรณ์เป็นที่สุดตามมาตรา 236 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4410/2542

ผู้ร้องสอดยื่นคำร้องเข้ามาเป็นคู่ความฝ่ายที่สามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57(1) คำร้องดังกล่าวเป็นคำฟ้อง ซึ่งถือเป็นคำคู่ความ การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง มีผลเป็นการไม่รับ คำร้องสอด คำสั่งศาลชั้นต้นจึงเป็นคำสั่งไม่รับคำคู่ความตาม มาตรา

227 และไม่ถือเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา ผู้ร้องสอด ย่อมอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวได้ภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่ วันมีคำสั่งเป็นต้นไปตามมาตรา 229

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3160/2557

คำร้องขอให้เรียกบุคคลภายนอกเข้ามาในคดี มีใช้คำคู่ความ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 1 (5) เพราะมิได้ตั้งประเด็นระหว่างคู่ความ ดังนั้น คำสั่งศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องดังกล่าว จึงมิใช่คำสั่งไม่รับคำคู่ความ แต่เป็นคำสั่งระหว่างพิจารณา ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งนั้นในระหว่างพิจารณา ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 226 (1) จำเลยยังไม่มีสิทธิอุทธรณ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 424/2544

โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยรับชำระเงิน 5,575,551.53 บาทจากโจทก์ โดยกล่าวอ้างว่าโจทก์ยังเป็นหนี้ค่าซื้อสินค้าอยู่แก่จำเลย 5,575,551.53 บาท แต่จำเลยเรียกให้โจทก์ชำระหนี้ 6,565,377.55 บาท ซึ่งเป็นจำนวนที่แตกต่างกันมากจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาลเพื่อพิสูจน์ยอดหนี้ จึงเป็นกรณีที่มีปัญหาโต้แย้งกันอยู่ว่าโจทก์ยังติดค้างหนี้อยู่แก่จำเลยจำนวนเท่าใด แต่ข้อโต้แย้งดังกล่าวเป็นเพียงทำให้การชำระหนี้ของโจทก์ไม่สามารถจะหยั่งรู้ถึงสิทธิได้แน่นอนว่าจะชำระหนี้เป็นจำนวนใด อันทำให้โจทก์สามารถใช้สิทธิวางทรัพย์ด้วยการชำระหนี้ตามจำนวนที่โจทก์เห็นว่าถูกต้อง ณ สำนักงานวางทรัพย์ ซึ่งหากเป็นจำนวนที่ถูกต้องโจทก์ย่อมหลุดพ้นจากความรับผิดได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 331เมื่อโจทก์มีทางเลือกที่จะปฏิบัติได้โดยไม่ต้องนำคดีมาฟ้องศาล โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

การตรวจคำฟ้องศาลชั้นต้นต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 172 วรรคท้าย ซึ่งบัญญัติว่า "ให้ศาลตรวจคำฟ้องนั้นแล้วส่งให้รับไว้ หรือให้ยกเสียหรือให้คืนไป ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 18" คำว่าให้ยกเสียตามบทบัญญัติดังกล่าวจึงเป็นการยกฟ้องของโจทก์นั่นเอง ศาลจึงมีอำนาจยกฟ้องในชั้นตรวจคำฟ้องได้โดยไม่ต้องมีคำสั่งรับฟ้องไว้ก่อน ดังนั้น เมื่อโจทก์ฟ้องคดีโดยไม่ปรากฏว่ามีการโต้แย้งสิทธิอันเป็นกรณีโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง การที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ทันที โดยมีได้มีคำสั่งรับคำฟ้องโจทก์ไว้ก่อนจึงชอบแล้ว

การที่ศาลชั้นต้นพิเคราะห์คำฟ้องแล้วนำข้อเท็จจริงในคำฟ้องมาวินิจฉัยเกี่ยวกับคำฟ้องโจทก์และพิพากษายกฟ้อง เป็นการวินิจฉัยในประเด็นแห่งคดีตามความหมายแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 131(2) ซึ่งมีผลเป็นการพิจารณาคดีมิใช่เรื่องที่ศาลชั้นต้นสั่งไม่รับหรือคืนคำฟ้องตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 18 จึงไม่มีเหตุที่จะคืนค่าธรรมเนียมศาลแก่โจทก์ ตามมาตรา 151

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5630/2548

การพิจารณาตรวจรับคำฟ้องของศาลภาษีอากรนั้น พ.ร.บ.จัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ.2528 มาตรา 17 ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม การตรวจรับคำฟ้องจึงต้องเป็นไปตาม ป.วิ.พ. มาตรา 172 วรรคท้าย ซึ่งศาลมีอำนาจพิพากษายกฟ้องโจทก์ในชั้นตรวจคำฟ้องได้โดยหาจำต้องมีคำสั่งรับคำฟ้องโจทก์ไว้ก่อนไม่

คดีนี้หนังสือมอบอำนาจที่โจทก์แนบมาพร้อมคำฟ้องมิได้ระบุให้ผู้รับมอบอำนาจดำเนินการฟ้องร้องคดีได้ ผู้รับมอบอำนาจจึงไม่มีอำนาจฟ้อง ที่ศาลภาษีอากรกลางพิพากษายกฟ้องโจทก์ทันทีโดยมิได้มีคำสั่งรับคำฟ้องโจทก์ไว้ก่อน ถือว่าศาลภาษีอากรกลางได้นำเอาข้อเท็จจริงที่ปรากฏในคำฟ้องมาวินิจฉัยในประเด็นเรื่องอำนาจฟ้องแล้วว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องอันเป็นการวินิจฉัยในประเด็นแห่งคดีตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ.2528 มาตรา 17 ประกอบ ป.วิ.พ. มาตรา 131 (2) ศาลภาษีอากรกลางไม่คืนค่าขึ้นศาลทั้งหมดแก่โจทก์จึงชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9835/2558

คำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินที่ยึดหรือคำร้องขจัดทรัพย์สินเป็นคำฟ้องตาม ป.วิ.พ. มาตรา 1 (3) ผู้ร้องจึงต้องเสียค่าขึ้นศาลตามทุนทรัพย์ที่เรียกร้องตาม ป.วิ.พ. มาตรา 149 วรรคหนึ่ง การที่ศาลชั้นต้นตรวจคำร้องขจัดทรัพย์สินแล้วมีคำสั่งว่า กรรมสิทธิ์ในห้องชุดเป็นของจำเลย ไม่ได้ตกเป็นของผู้ร้อง ผู้ร้องไม่มีสิทธิขอให้ปล่อยทรัพย์สินที่ยึด ยกคำร้องขอ จึงเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นได้วินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นแห่งคดีตาม ป.วิ.พ. มาตรา 131 (2) มีผลเป็นการพิพากษาคดีแล้ว มิใช่

#เคียงคู่ความสำเร็จ
เป็นเรื่องที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำร้องขอ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 18 วรรคสอง กรณีจึงไม่ต้อง
ด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 151 วรรคหนึ่ง ที่จะสั่งคืนค่าธรรมเนียมในศาลชั้นต้นให้แก่ผู้ร้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1733/2543

การที่โจทก์ทั้งสิบหกฟ้องขอให้ระงับโครงการพัฒนาท่าอากาศยานขอนแก่นและขอให้
เพิกถอนมติคณะรัฐมนตรีที่อนุมัติการก่อสร้างโครงการดังกล่าว โดยที่ฟ้องโจทก์มิได้บรรยายว่า
หากจำเลยที่ 1 และที่ 2 จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมแล้วจะมีผลถึงขนาดที่
คณะรัฐมนตรีจะไม่อนุมัติการก่อสร้างโครงการดังกล่าว จึงยังไม่อาจถือได้ว่ามติคณะรัฐมนตรีไม่
ชอบ ทั้งตามฟ้องโจทก์อ้างว่าโจทก์ทั้งสิบหกได้รับความเสียหายจากการก่อสร้างอันเนื่องมาจาก
ความบกพร่องของผู้ก่อสร้างที่ไม่ป้องกันมลพิษ ซึ่งความเสียหายดังกล่าวก็มีผลโดยตรงจาก
มติคณะรัฐมนตรี โจทก์ทั้งสิบหกย่อมไม่อาจฟ้องขอให้เพิกถอนมติคณะรัฐมนตรีได้

LAW

#เคียงคู่ความสำเร็จ

ข้อ 3

(อาจารย์สมชาย พงษ์ธา)

กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค 2

คำฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1936/2548

ที่ พ.ร.บ. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 มาตรา 39 บัญญัติว่า "ห้ามให้ศาลประทับ เป็นฟ้องตามกฎหมาย เว้นแต่จะเป็นที่พอใจศาลว่าผู้รับประเมินได้ชำระค่าภาษีทั้งสิ้นซึ่งกำหนด ต้องชำระ?หรือจะถึงกำหนดชำระระหว่างที่คดียังอยู่ในศาล" นั้น กฎหมายมุ่งประสงค์ให้ผู้รับ ประเมินได้ชำระหนี้ค่าภาษีจนหนี้ค่าภาษีที่พนักงานเก็บภาษีได้แจ้งการประเมินระงับสิ้นไป เสียก่อน หากเมื่อศาลตัดสินให้ลดค่าภาษี ผู้รับประเมินจึงจะมีสิทธิมาขอรับคืนเงินส่วนที่ลดลง มาได้ตามเงื่อนไขของบทบัญญัติแห่งมาตราดังกล่าวในวรรคท้าย ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้ผู้รับ ประเมินใช้การฟ้องคดีต่อศาลเพื่อประวิงการชำระหนี้ค่าภาษี และตาม ป.พ.พ. มาตรา 321 วรรคสาม การชำระหนี้ด้วยเช็ค หนี้จะระงับเมื่อเช็คได้ใช้เงินไปแล้ว ดังนั้น การที่จำเลยอนุมัติให้ โจทก์ผ่อนชำระค่าภาษีประจำปี 2537 ถึง 2543 และโจทก์ส่งจ่ายเช็คลงวันที่ล่วงหน้าให้ไว้ซึ่งจะ ถึงกำหนดชำระหลังจากวันฟ้อง หนี้ค่าภาษีประจำปี 2537 ถึง 2543 จึงยังไม่ระงับสิ้นไปและถือ ไม่ได้ว่าผู้รับประเมินได้ชำระค่าภาษีทั้งสิ้นซึ่งถึงกำหนดต้องชำระดังที่กฎหมายกำหนดไว้ โจทก์ จึงไม่มีอำนาจฟ้องสำหรับข้อหาเกี่ยวกับค่าภาษีโรงเรือนและที่ดินประจำปี 2537 ถึง 2543

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5135/2548

โจทก์เป็นสถาบันการเงิน ประกอบธุรกิจด้วยการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าซึ่งทำได้หลายวิธี จำเลยที่ 1 ทำสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชี สัญญาขายลดเช็คสัญญาขายลดตั๋วเงินและกู้ยืมตามตัว สัญญาใช้เงินกับโจทก์ แม้จะเรียกชื่อวิธีการก่อให้เกิดหนี้ต่างกัน แต่ทุกวิธีล้วนเป็นการขอสินเชื่อ จากโจทก์ จำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 เข้าคำประกันการชำระหนี้ทุกประเภทของจำเลยที่ 1 ที่ก่อนนี้ ทั้งหมดโดยมิได้แบ่งแยกว่าประกันหนี้ประเภทใด มูลหนี้ทั้งหมดจึงเกี่ยวข้งกันพอที่จะรวม พิจารณาเข้าด้วยกันได้ โจทก์จึงนำสินเชื่อทุกชนิดมารวมกันเป็นจำนวนทุนทรัพย์ที่เรียกร้อง

ฟ้องมาเป็นคดีเดียวกันได้ การที่โจทก์ชำระค่าขึ้นศาลในศาลชั้นต้นตามจำนวนทุนทรัพย์ที่เรียกร้องสูงสุดตามตาราง 1 ท้าย ป.วิ.พ. ข้อ (1) (ก) ซอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1447/2530

ร้องสอดยื่นคำร้องสอดเข้ามาเป็นคู่ความในคดีเพื่อต้องการให้ได้รับความรับรองและคุ้มครองสิทธิในที่ดินพิพาทส่วนของตนนั้น เป็นคำฟ้อง ที่ต้องให้โจทก์และจำเลยแจ้งข้อหาของผู้ร้องสอดจึงจะถูกต้อง ที่ศาลชั้นต้นสั่งรับคำร้องสอดและให้ผู้ร้องสอดยื่นคำร้องการ ไม่ถูกต้อง ศาลย่อมมีอำนาจสั่งเพิกถอนคำสั่งเดิม และมีคำสั่งใหม่ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 27 และมีใช้เป็นคำสั่งเพิ่มเติมที่เป็นการกลับหรือแก้คำสั่งเดิมซึ่งต้องห้ามตามมาตรา 143

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2716/2537

โจทก์ฟ้องขอให้ขับไล่จำเลยออกจากที่ดินมีโฉนดของโจทก์จำเลยให้การต่อสู้คดี ต่อมาผู้ร้องสอดยื่นคำร้องขอเข้าเป็นคู่ความฝ่ายที่สามอ้างว่าที่ดินดังกล่าวเป็นของผู้ร้องสอดให้โจทก์มีชื่อในโฉนดถือกรรมสิทธิ์แทนผู้ร้องสอดขอให้โจทก์โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินดังกล่าวให้เป็นชื่อของผู้ร้องสอด ดังนี้ คำร้องสอดของผู้ร้องสอดเป็นการเรียกร้องที่ดินพิพาทจากโจทก์ ทั้งโจทก์ก็ให้การแก้คำร้องสอดปฏิเสธว่าโจทก์ไม่ได้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทไว้แทนผู้ร้องสอด จึงเป็นคดีมีทุนทรัพย์ ผู้ร้องสอดต้องเสียค่าขึ้นศาลตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 150 วรรคหนึ่ง ประกอบด้วยตาราง 1 ท้าย ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3138/2559

ในคดีแพ่งของศาลจังหวัดเชียงราย ซึ่งผู้ร้องสอดเป็นเจ้าของที่ดินตามคำพิพากษาได้นำยึดที่ดินพิพาทเพื่อขายทอดตลาด ผู้ร้องยื่นคำร้องขอในคดีดังกล่าว ขอให้ปล่อยทรัพย์พิพาท ผู้ร้องสอดซึ่งเป็นโจทก์ยื่นคำคัดค้านเป็นประเด็นว่า ผู้ร้องมิใช่เจ้าของที่ดินพิพาทโดยผู้ร้องยกที่ดินพิพาทให้แก่ผู้คัดค้านที่ 1 (จำเลยในคดีดังกล่าว) และผู้คัดค้านที่ 1 ให้ผู้คัดค้านที่ 2 และผู้คัดค้านที่ 3 เข้าถือกรรมสิทธิ์ร่วมกับผู้คัดค้านที่ 1 แล้วผู้คัดค้านทั้งสามนำที่ดินพิพาทไปจำนอง

ไว้แก่ธนาคารนำเงินที่ได้จากการจำนองปลุกบ้านให้ผู้ร้องอาศัยอยู่ ผู้ร้องไม่มีสิทธิขอให้ปล่อยทรัพย์สินที่ยึดคดียี้ ผู้ร้องสอดยี่นคำร้องว่าที่ดินพิพาทเป็นของผู้คัดค้ำนทั้งสามมิใช่ของผู้ร้อง

ประเด็นในคดีที่ผู้ร้องกับผู้ร้องสอดพิพาทกันในชั้นร้องขัดทรัพย์สินในคดีแพ่งของศาลจังหวัดเชียงรรายกับประเด็นที่ผู้ร้องกับผู้ร้องสอดพิพาทกันในคดีนี้จึงเป็นเรื่องเดียวกัน เมื่อคดีแพ่งของศาลจังหวัดเชียงรรายพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้ปล่อยทรัพย์สินที่ยึด การที่ผู้ร้องสอดขอให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีนี้อีก จึงเป็นการขอให้ดำเนินกระบวนการซ้ำ ในประเด็นที่ศาลจังหวัดเชียงรรายได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีแล้ว ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 144

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3776/2534

ศาลชั้นต้นพิพากษาและออกคำบังคับให้จำเลยและบริวารรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากที่ดินพิพาท และศาลอุทธรณ์ไม่อนุญาตให้จำเลยทุเลาการบังคับในระหว่างอุทธรณ์ จำเลยจะต้องรื้อถอนบ้านและสิ่งปลูกสร้างออกไปตามคำบังคับ ซึ่งจะเป็นผลเสียหายแก่ผู้ร้องหากผู้ร้องเป็นเจ้าของบ้านและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว ดังนั้นผู้ร้องจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีนี้ และถูกโต้แย้งสิทธิจึงชอบที่จะร้องเข้ามาในชั้นบังคับคดีตาม ป.วิ.พ. มาตรา 57 (1) ได้ โดยไม่ต้องรอให้มีการบังคับคดีเสียก่อน เนื่องจากโจทก์ยอมขอให้ศาลตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีรื้อถอนบ้านและสิ่งปลูกสร้างได้ทันทีตามมาตรา 296 ทวิ. เคียงคู่ความสำเร็จ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1031/2537

ศาลชั้นต้นรับคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งแสดงกรรมสิทธิในที่ดินและนัดไต่สวนคำร้องของผู้ร้อง และได้มีคำสั่งให้ประกาศนัดไต่สวนทางหนังสือพิมพ์และให้ผู้ร้องนำส่งสำเนาคำร้องให้ผู้คัดค้ำนซึ่งเป็นผู้มีชื่อในโฉนดที่ดิน หากประสงค์จะคัดค้ำนประการใดให้ยื่นคำคัดค้ำนต่อศาลภายในวันนัดไต่สวนคำร้อง แต่ก็ไม่มีผู้ใดยื่นคำคัดค้ำน จนศาลชั้นต้นทำการไต่สวนและมีคำสั่งไปแล้วต่อมาผู้คัดค้ำนซึ่งเป็นผู้มีชื่อในโฉนดที่ดินได้ยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ ถึงแม้ศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งยกคำร้องเพราะเห็นว่าผู้คัดค้ำนเป็นบุคคลภายนอกก็ตาม แต่เมื่อผู้คัดค้ำนได้เข้ามาเกี่ยวข้องในคดีของผู้ร้อง ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 188(4)

บัญญัติให้ถือว่าบุคคลเช่นนั้นเป็นคู่ความผู้คัดค้านจึงเป็นคู่ความผู้มีส่วนได้เสียในคดีมีสิทธิอุทธรณ์และขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ได้ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งว่าผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินมีโฉนดที่ดินโดยการครอบครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1382 ที่ดินมีชื่อผู้คัดค้านเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้อง การที่ผู้ร้องนำคำสั่งศาลไปแสดงต่อเจ้าพนักงานที่ดินเพื่อดำเนินการขอเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนเป็นชื่อของผู้ร้อง ย่อมถือได้ว่าเป็นการดำเนินการในชั้นบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง หากเจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการให้ยอมจะเกิดความเสียหายแก่ผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้น ผู้คัดค้านจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งและถูกโต้แย้งสิทธิผู้คัดค้านจึงชอบที่จะร้องขอเข้ามาในชั้นบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57(1) เมื่อผู้คัดค้านไม่ได้ร้องคัดค้านเข้าไปในคดีก่อนที่ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งแสดงกรรมสิทธิ์ ถือได้ว่าผู้คัดค้านเป็นบุคคลภายนอกคดีจึงสามารถพิสูจน์ในชั้นนี้ได้ว่า ผู้คัดค้านมีสิทธิดีกว่าผู้ร้องคำสั่งของศาลชั้นต้นที่แสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินไม่ผูกพันผู้คัดค้านตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 145(2) โดยไม่ต้องให้ผู้คัดค้านไปฟ้องเป็นคดีใหม่ ศาลชั้นต้นต้องรับคำร้องของผู้คัดค้านไว้เพื่อวินิจฉัยถึงข้อโต้แย้งสิทธิของผู้คัดค้านในชั้นบังคับคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2591/2545

#เคียงคู่สู่ความสำเร็จ

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งว่าผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินซึ่งมีชื่อผู้คัดค้านเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เมื่อศาลอุทธรณ์พิพากษาว่าที่ดินตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องโดยการครอบครอง การที่ผู้ร้องนำคำพิพากษาไปแสดงต่อเจ้าพนักงานที่ดินเพื่อเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนถือได้ว่าเป็นการดำเนินการในชั้นบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง หากเจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการให้ยอมจะเกิดความเสียหายแก่ผู้คัดค้าน ผู้คัดค้านจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งและถูกโต้แย้งสิทธิ ชอบที่จะร้องขอเข้ามาในชั้นบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57(1) และผู้คัดค้านไม่ได้ร้องคัดค้านเข้ามาในคดีในศาลชั้นต้น ถือได้ว่าเป็นบุคคลภายนอก จึงสามารถพิสูจน์ในชั้นนี้ได้ว่าผู้

คัดค้านมีสิทธิดีกว่าผู้ร้อง คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่แสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินไม่ผูกพันผู้คัดค้านตาม มาตรา 145(2) โดยไม่ต้องให้ผู้คัดค้านไปฟ้องเป็นคดีใหม่ ศาลชั้นต้นต้องรับคำร้องขอของผู้ คัดค้านไว้เพื่อวินิจฉัยข้อโต้แย้งสิทธิของผู้คัดค้านไปตามรูปคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2145/2542

โจทก์ฟ้องคดีนี้ว่า คดีก่อนศาลมิได้มีคำพิพากษา ให้ใช้คำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา ของโจทก์ และเจ้าพนักงานของจำเลยที่ 1 แบ่งแยกที่ดินออกเป็น 2 โฉนดทั้งที่ศาลมิได้ พิพากษาให้แบ่งแยกตามรูปแผนที่ท้ายฟ้อง ฟ้องโจทก์คดีนี้จึงเป็นคำฟ้องที่โต้แย้งเกี่ยวกับการ บังคับคดีตามคำพิพากษาว่าไม่ถูกต้อง ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องไปว่ากล่าวกันในชั้นบังคับคดีตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 302 วรรคหนึ่ง มิใช่ฟ้องเป็นคดีใหม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8209 - 8210/2556

ศาลชั้นต้นที่พิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นต้นทำทั้งหมดกฎหมายวิธีพิจารณาความ แพ่ง มาตรา 302 วรรคหนึ่ง เป็นศาลที่มีอำนาจและหน้าที่ในการบังคับคดี ลูกหนี้ตามคำ พิพากษาที่ยื่นคำร้องขอให้งดการบังคับคดีหรือขอให้เพิกถอนการบังคับคดี จึงต้องยื่น ต่อศาลที่มีการบังคับคดีนั้น จะยื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีอื่นไม่ได้ การที่โจทก์ทั้งสองในคดี หมายเลขแดงที่ 9518/2548 ของศาลชั้นต้น ยื่นคำร้องขอในคดีดังกล่าวขอให้งดการบังคับคดี หรือเพิกถอนการบังคับคดีในคดีนี้จึงไม่ชอบด้วยบทกฎหมายดังกล่าว

แม้ศาลชั้นต้นที่พิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีหมายเลขแดงที่ 9518/2548 จะมึ ความเห็นว่า พอเข้าใจได้ว่าโจทก์ทั้งสองต้องการร้องขอในคดีนี้ ก็ชอบที่ศาลชั้นต้นใน คดีหมายเลขแดงที่ 9518/2548 จะยกคำร้องและให้โจทก์ทั้งสองไปยื่นคำร้องในคดีให้ ถูกต้อง ไม่ใช่ก้าวล่วงเข้าไปมีคำสั่งเพิกถอนการบังคับคดีนี้แล้วให้นำคำร้องที่โจทก์ทั้ง สองยื่นในคดีหมายเลขแดงที่ 9518/2548 มารวมไว้ในคดีนี้ คำสั่งของศาลชั้นต้นในคดี ดังกล่าวที่เพิกถอนการบังคับคดีนี้จึงเป็นคำสั่งโดยไม่มีอำนาจและไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4355/2539

ศาลพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความซึ่งจำเลยตกลงจะผ่อนชำระหนี้เป็นรายเดือนทุกวันที่15ของเดือนช่วง3เดือนแรกคือเดือนธันวาคม2536เดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ 2537เดือนละ10,000บาทตั้งแต่เดือนมีนาคม2537เป็นต้นไปเดือนละ15,000บาทจนกว่าจะครบ จำเลยชำระหนี้เดือนแรกในวันที่15ธันวาคม2536ในเดือนต่อไปจำเลยชำระในวันที่20มกราคม 2537เป็นเงิน5,000บาทและในวันที่24มกราคม2537อีก5,000บาทเป็นการไม่ชำระหนี้ภายใน กำหนดถือว่าจำเลยเป็นผู้ผิดนัดโจทก์จึงมีสิทธิบังคับคดีได้ทันทีในยอดเงินที่จำเลยค้างชำระ พร้อมดอกเบี้ย แม้ที่ดินที่ถูกยึดจะมีชื่อธ. เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์แต่ในรายงานการยึดทรัพย์อ้าง ว่าเป็นสินสมรสในชั้นนี้จึงไม่แน่นอนว่าจำเลยจะไม่มีส่วนร่วมอยู่ด้วยและถ้าเป็นของธ.จริงก็เป็น เรื่องของธ.ผู้ได้รับความเสียหายที่จะดำเนินการตามสิทธิของตนที่มีอยู่มิใช่เรื่องของจำเลยที่จะ มาร้องขอให้เพิกถอนการยึดทรัพย์ ที่จำเลยยื่นคำร้องว่าระหว่างพิจารณาของศาลฎีกาว่าจำเลย ผ่อนชำระหนี้ให้โจทก์ครบถ้วนแล้วโจทก์มีหน้าที่ต้องถอนการยึดทรัพย์นั้นปัญหาที่เพิ่งเกิดขึ้น ภายหลังจำเลยยื่นฎีกาทังเป็นเรื่องเกี่ยวด้วยการบังคับคดีตามคำพิพากษาซึ่งอยู่ในอำนาจของ ศาลชั้นต้นที่จะทำคำวินิจฉัยชี้ขาดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา302วรรค แรกจำเลยจะยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาโดยตรงมิได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7565/2548

คำร้องที่ขอให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ร้องได้รับชำระหนี้จำนองตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความแพ่ง มาตรา 289 เป็นคำร้องที่เสนอเกี่ยวเนื่องกับการบังคับคดีตามคำพิพากษา ตามมาตรา 7 (2) ต้องเสนอต่อศาลที่มีอำนาจในการบังคับคดีตามมาตรา 302 คือศาลที่ได้ พิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นต้น ดังนั้น ศาลที่ออกหมายบังคับคดีตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 289 ย่อมหมายถึงศาลที่ได้พิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นต้น ส่วนมาตรา 15 วรรคสอง มิได้ บัญญัติให้ถือเสมือนหนึ่งว่าศาลที่บังคับคดีแทนเป็นศาลที่ออกหมายบังคับคดี ผู้ร้องจึงต้องยื่นคำ ร้องต่อศาลจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งเป็นศาลที่ออกหมายบังคับคดี การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำ ร้องและให้ผู้ร้องไปดำเนินการที่ศาลที่มีอำนาจต่อไป มีผลเท่ากับเป็นการสั่งไม่รับหรือคืนคำร้อง

นั้นไปเพื่อยื่นต่อศาลที่มีเขตอำนาจ จึงต้องคืนคำคำร้องแก่ผู้ร้อง ที่ศาลชั้นต้นสั่งให้คำคำร้องเป็น
พับเป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4439/2560

คำฟ้องของโจทก์ทั้งสองที่ว่าคดีก่อนโจทก์ทั้งสองฟ้องเรียกที่ดิน น.ส.3 จากจำเลยคนละ
ส่วน ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าโจทก์ที่ 1 และโจทก์ที่ 2 มีสิทธิ์ครอบครองที่ดินคนละส่วนตามฟ้อง
โจทก์ทั้งสองขอให้เจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการให้โจทก์ทั้งสองมีชื่อทางทะเบียนที่ดินตาม
คำพิพากษา แต่เจ้าพนักงานที่ดินไม่สามารถดำเนินการได้เพราะไม่มีต้นฉบับ น.ส.3 โจทก์ทั้ง
สองและเจ้าพนักงานที่ดินบอกกล่าวและแจ้งให้จำเลยนำต้นฉบับ น.ส.3 ไปดำเนินการ จำเลย
เพิกเฉยเจ้าพนักงานที่ดินได้ประกาศการออกไปแทน น.ส.3 จำเลยไม่ยื่นคำคัดค้านภายใน
กำหนด ต่อมาจำเลยยื่นคำคัดค้านการออกไปแทน น.ส.3 เจ้าพนักงานที่ดินมีหนังสือแจ้งโจทก์
ว่า ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ดังนี้ เป็นคำฟ้องที่เกี่ยวเนื่องกับการบังคับคดีที่จะต้องว่า
กล่าวกันในชั้นบังคับคดี มาตรา 302 (มาตรา 271 วรรคหนึ่ง ในปัจจุบัน) ประกอบมาตรา 7 (2)
ซึ่งโจทก์ทั้งสองต้องขอให้ดำเนินกระบวนการในคดีเดิมคือคดีก่อน มิใช่ว่าเมื่อมีปัญหาเกี่ยว
ด้วยการบังคับคดีก็ฟ้องเป็นคดีใหม่ โจทก์ทั้งสองจะนำเรื่องเกี่ยวเนื่องกับการบังคับคดีตาม
คำพิพากษาคดีเดิมมาฟ้องเป็นคดีนี้ โดยอ้างว่าเป็นการถูกโต้แย้งสิทธิไม่ได้ โจทก์ทั้งสองจึงไม่มี
อำนาจฟ้องจำเลย

ชื่อคู่ความในคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1763/2555

มติคณะรัฐมนตรีที่ให้จังหวัดเป็นผู้นำคดีขึ้นสู่ศาลเป็นเพียงคำสั่งทางฝ่ายบริหารกันที่ไหน
เธอจงเจ็ดมีอำนาจฟ้องหรือไม่จะต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติตำแหน่งในอำเภอจะมีฐานะ
เป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลแต่การที่นายอำเภอมีหน้าที่ดูแลรักษาที่สาธารณะสมบัติของ
แผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกันตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่พ.ศ. 2457 มาตรา
122 นายอำเภอโจทก์จึงมีหน้าที่ตามกฎหมายโดยตรงที่จะต้องดูแลรักษาที่ดินพิพาท โจทก์ฟ้อง
ในฐานะนายอำเภอ มิใช่ฟ้องในฐานะส่วนตัวจึงมีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 827/2560

องค์การตรวจสอบอำนาจรัฐแห่งราชอาณาจักรไทยไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ไม่มีกฎหมายรองรับ ไม่อาจดำเนินคดีแทนจำเลยได้ คดีนี้จำเลยมอบอำนาจให้องค์การตรวจสอบอำนาจรัฐแห่งราชอาณาจักรไทยเป็นผู้ดำเนินคดีแทน การที่ ส. ประธานองค์การตรวจสอบอำนาจรัฐแห่งราชอาณาจักรไทย ลงลายมือชื่อ ในฐานะผู้อุทธรณ์และผู้เขียนเป็นการไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 1 (11) ประกอบมาตรา 67 (5) และ 246 กรณีเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 และ 247 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่โจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้ ที่ศาลชั้นต้นรับอุทธรณ์ไว้และศาลอุทธรณ์ภาค 9 มีคำพิพากษาเป็นการไม่ชอบ ฎีกาของจำเลยจึงเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา 249 วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่โจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 531/2556

หนังสือมอบอำนาจระบุว่าโจทก์มอบอำนาจให้บริษัท ช ดำเนินคดีแทน และให้มีอำนาจแต่งตั้งตัวแทนช่วงคนเดียวหรือหลายคนกระทำการแทนได้ โดยไม่มีข้อความระบุว่าโจทก์ให้อำนาจผู้รับมอบอำนาจช่วงแต่งตั้งตัวแทนช่วงเพื่อกระทำการแทนอีกต่อหนึ่ง การที่บริษัท ช มอบอำนาจช่วงให้ ข ดำเนินคดีแทนและให้ผู้รับมอบอำนาจช่วงมีอำนาจแต่งตั้งตัวแทนช่วงเพื่อกระทำการแทนได้อีกต่อหนึ่ง จึงเป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจ การที่ขมอบอำนาจช่วงให้ ส ดำเนินคดีแทนอีกต่อหนึ่ง ย่อมเป็นการกระทำที่อยู่นอกขอบเขตในหนังสือมอบอำนาจของโจทก์ ส จึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีแทนโจทก์ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง ปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อย แม้จำเลยจะไม่ได้ยกขึ้นกล่าวอ้างไว้ในคำให้การศาลอุทธรณ์ก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 1425 ประกอบมาตรา 246

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3800/2529

หนังสือมอบอำนาจช่วงมีข้อความว่า 'องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพโดยนายบรรยงคุณโร วาท รองผู้อำนวยการ (บริหาร) ผู้รับมอบอำนาจขอมอบอำนาจช่วงให้นายเสริมชาติ สุจริตพงศ์ พ้องนายจำลองรุทธิระวุฒิ บริษัทขอนแก่นยนต์จำกัดบริษัทเทคนิคประกันภัย จำกัดต่อศาลแพ่งใน เรื่องละเมิดเรียกค่าเสียหาย ทั้งนี้ให้รวมถึงการดำเนินกระบวนการพิจารณาอื่น ๆ ทั้งในศาลและนอก ศาล.....ฯลฯ...'ข้อความตามที่ระบุไว้ดังกล่าวเป็นเรื่องโจทก์มอบอำนาจเฉพาะการมิใช่มอบ อำนาจทั่วไป และระบุให้ผู้รับมอบอำนาจช่วงฟ้องเฉพาะจำเลยทั้งสามเท่านั้น แม้คำร้องของผู้รับ มอบอำนาจช่วงที่ขอให้เรียกจำเลยร่วมเข้ามาในคดีมิใช่คำฟ้องแต่เมื่อศาลมีคำสั่งให้เรียกจำเลย ร่วมเข้ามาในคดีแล้วก็มีผลให้จำเลยร่วมอาจถูกบังคับตามคำฟ้องได้ซึ่งมีผลเท่ากับเป็นการฟ้อง จำเลยร่วมให้ร่วมรับผิดชอบต่อโจทก์ด้วยและที่มีข้อความระบุให้ผู้รับมอบอำนาจช่วงดำเนินกระบวนการ พิจารณาอื่น ๆ ทั้งในศาลและนอกศาลนั้นย่อมหมายถึงให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับ จำเลยทั้งสามตามที่ระบุชื่อไว้ในหนังสือมอบอำนาจช่วงนั้นเท่านั้นผู้รับมอบอำนาจช่วงจึงไม่มี อำนาจร้องขอให้ศาลเรียกจำเลยร่วมเข้ามาในคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 458/2511

โจทก์ฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนเป็นค่าอุปการะเลี้ยงดูและให้การศึกษาสำหรับบุตรด้วย จำนวนหนึ่งจำเลยให้การต่อสู้ฟ้องข้อนี้ว่าโจทก์ไม่ใช่ผู้ขาดอุปการะเลี้ยงดูโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง ให้จำเลยชดใช้ เป็นข้ออ้างข้อเถียงอันเกิดจากคำฟ้องและคำให้การเป็นประเด็นข้อพิพาทว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องเรียกค่าเสียหายส่วนนี้ได้หรือไม่

ฟ้องโจทก์บรรยายว่า ผู้ตายซึ่งเป็นบิดามีบุตรกับโจทก์ 4 คน พร้อมทั้งระบุชื่อและอายุ ของบุตรทุกคน บุตรเหล่านี้อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของผู้ตายขณะยังมีชีวิตเมื่อผู้ตายตายบุตร เหล่านี้ขาดที่พึ่งและผู้อุปการะเลี้ยงดู จึงขอเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูของบุตรเหล่านี้ ดังนี้ มีความหมายพอเข้าใจได้ว่าบุตรเหล่านี้ขอเรียกค่าเสียหายตามสิทธิของตนเองแต่เพราะเหตุที่ บุตรเหล่านี้มีอายุอย่างสูงเพียง 6 ปี ฟ้องด้วยตนเองไม่ได้โจทก์ซึ่งเป็นมารดาจึงฟ้องแทนตาม ฟ้อง ถือได้ว่าโจทก์ฟ้องในนามของบุตรโดยปริยาย

มารดาไม่มีสิทธิฟ้องเรียกค่าเลี้ยงดูบุตรจากผู้ทำละเมิดต่อบิดาของบุตรในนามของมารดา เพราะค่าเสียหายส่วนนี้เป็นค่าเสียหายของบุตรที่ขาดการอุปการะเลี้ยงดู

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1008/2514

การที่จำเลยใช้กำลังกายประทุษร้ายกอดปล้ำและฉุดคร่ากระทำอนาจารผู้เยาว์อายุ 13 ปี บุตรสาวของโจทก์อันเป็นการทำละเมิดนั้นผู้ได้รับความเสียหายจากการทำละเมิดก็คือผู้เยาว์ซึ่ง ถูกกอดปล้ำและฉุดคร่ากระทำอนาจารโจทก์ซึ่งเป็นมารดามีใช่เป็นผู้เสียหายจากการทำละเมิด ด้วย จึงไม่มีอำนาจฟ้องเรียกค่าเสียหายเป็นส่วนตัว

ตามคำฟ้องของโจทก์ระบุฐานะของมารดาผู้เยาว์ซึ่งเป็นโจทก์ไว้ว่า 'นางวิง ยังสุข ใน ฐานะส่วนตัวและมารดาผู้แทนโดยชอบธรรมของเด็กหญิงมะลิวัลย์ ยังสุข ผู้เยาว์' แสดงชัดแจ้ง ว่า มารดาเป็นโจทก์ฟ้องจำเลยในสองฐานะ คือ ฟ้องในฐานะส่วนตัวฐานะหนึ่ง กับฟ้องแทน ผู้เยาว์ในฐานะที่เป็นมารดาผู้แทนโดยชอบธรรมอีกฐานะหนึ่งจึงถือว่าคำฟ้องนั้น จึงเป็นคำฟ้อง ของผู้เยาว์โดยมารดาฟ้องแทนอีกด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2523/2559

จำเลยถึงแก่ความตายก่อนโจทก์ฟ้องคดีจึงไม่มีสภาพบุคคลในขณะที่โจทก์ยื่นฟ้อง โจทก์มี อาศัยยื่นฟ้องจำเลยต่อศาลได้ ฟ้องของโจทก์และกระบวนการพิจารณานับแต่ศาลชั้นต้นรับฟ้องมาจึง มิชอบ แต่เมื่อรับฟ้องไว้แล้ว จึงต้องจำหน่ายคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 962/2534

การที่ จ. ลงลายมือชื่อในคำรับเป็นทนายความในใบแต่งตั้งทนายความ 2 ฉบับ ซึ่งไม่มี ข้อความระบุว่า ผู้ร้องทั้งสองได้แต่งตั้งให้จ.เป็นทนายความแต่ระบุชื่อจ.เป็นทนายความเช่นนี้จ. จึงมิใช่ทนายความของผู้ร้องทั้งสองและไม่มีอำนาจลงลายมือชื่อในคำร้องชดเชยทรัพย์แทนผู้ร้อง ทั้งสองตาม ป.วิ.พ. มาตรา 62 คำร้องชดเชยทรัพย์มีลักษณะเป็นคำฟ้องอย่างหนึ่งตาม ป.วิ.พ.มาตรา 1(3) จึงต้องลงลายมือชื่อของผู้ร้องทั้งสองตามมาตรา 67(5)หรือลายมือชื่อของทนายความที่ผู้ ร้องแต่งตั้งตามมาตรา 62 มิฉะนั้นคำร้องดังกล่าวย่อมไม่สมบูรณ์ตามมาตรา 67(5) ศาลต้องส่ง คินคำร้องนั้นไปให้ผู้ร้องทั้งสองแก้ไขภายในระยะเวลาตามที่เห็นสมควรจะกำหนดตามมาตรา

18 พรรคหนึ่ง แต่คำร้องขัดทรัพย์ที่ลงลายมือชื่อโดยทนายความผู้ไม่มีอำนาจ มิใช่กรณีที่คำร้องไม่มีลายมือชื่อของผู้ร้องอันจะส่งให้แก้ไขได้ตามมาตรา 18 พรรคหนึ่ง ศาลชอบที่จะมีคำสั่งไม่รับคำร้องนั้น.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12386/2558

นอกจากคำฟ้องอุทธรณ์คำสั่งของลูกหนี้ที่ 1 มี ป. ลงลายมือชื่อเป็นผู้อุทธรณ์ โดยไม่ปรากฏว่า ป. เป็นทนายความของลูกหนี้ที่ 1 หรือเป็นผู้ได้รับมอบอำนาจจากลูกหนี้ที่ 1 ให้มีสิทธิดำเนินกระบวนการพิจารณาแทนในศาล ทั้งไม่ปรากฏว่าในสำนวนคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้รายนี้ ลูกหนี้ที่ 1 ได้อ้างส่งหนังสือมอบอำนาจที่มีระบุให้ ป. มีอำนาจยื่นอุทธรณ์แทนลูกหนี้ที่ 1 และหนังสือมอบอำนาจปิดอากรแสตมป์ครบถ้วน ที่อยู่ในฐานะคู่ความซึ่งมีอำนาจยื่นคำฟ้องอุทธรณ์ต่อศาลได้แล้ว ป. ยังลงลายมือชื่อเป็นผู้เรียงคำฟ้องอุทธรณ์ซึ่งตาม พ.ร.บ.ทนายความ พ.ศ.2528 มาตรา 33 บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ผู้ซึ่งไม่ได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาต หรือผู้ซึ่งขาดจากการเป็นทนายความหรือต้องห้ามทำการเป็นทนายความว่าความในศาล หรือแต่งฟ้องคำให้การ ฟ้องอุทธรณ์ แก้อุทธรณ์ ฟ้องฎีกา แก่ฎีกา คำร้องหรือคำแถลงอันเกี่ยวแก่การพิจารณาคดีในศาลให้แก่บุคคลอื่น ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้อำนาจเป็นข้าราชการผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ องค์กรของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่ หรือมีอำนาจหน้าที่กระทำได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความหรือกฎหมายอื่น" และการฝ่าฝืนมาตรา 33 นี้ มีโทษทางอาญาตามมาตรา 82 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อไม่ปรากฏว่า ป. เป็นผู้ซึ่งได้จดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความหรือเป็นบุคคลซึ่งอยู่ในข้อยกเว้นตามมาตรา 33 การที่ ป. เรียงคำฟ้องอุทธรณ์คำสั่งให้ลูกหนี้ที่ 1 จึงเป็นการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติดังกล่าวด้วย ดังนั้น คำฟ้องอุทธรณ์คำสั่งของลูกหนี้ที่ 1 จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5556/2543

คำฟ้องคดีแพ่งที่ไม่มีลายมือชื่อโจทก์ ไม่มีลายมือชื่อผู้เรียงและไม่มีลายมือชื่อผู้เขียนหรือพิมพ์ เป็นเพียงคำฟ้องที่ไม่บริบูรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 67(5)

ศาลมีอำนาจสั่งให้คืนหรือแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องให้บริบูรณ์ภายในเวลาที่กำหนด หากโจทก์ไม่ปฏิบัติตามก็ให้มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องนั้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 18 วรรคสอง

ศาลชั้นต้นได้รับคำฟ้องของโจทก์ไว้พิจารณาแล้ว ความจริงปรากฏขึ้นในภายหลังว่าคำฟ้องโจทก์ไม่มีลายมือชื่อโจทก์ ลายมือชื่อนายโจทก์ ผู้เรียงและลายมือชื่อผู้เขียนหรือพิมพ์ จึงชอบที่ศาลชั้นต้นจะสั่งให้โจทก์แก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวเสียก่อน หากโจทก์ไม่ปฏิบัติตามจึงจะสั่งให้เพิกถอนคำสั่งที่ให้รับคำฟ้องมาเป็นไม่รับคำฟ้อง การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้งดสืบพยานโจทก์และจำเลยแล้วพิพากษายกฟ้องไปเสียทีเดียวเป็นการไม่ชอบ

โจทก์อุทธรณ์ปัญหาข้อกฎหมายโดยตรงต่อศาลฎีกาโดยได้รับอนุญาตจากศาลชั้นต้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 223 ทวิขอให้ศาลฎีกามีคำสั่งให้โจทก์ลงลายมือชื่อในคำฟ้องให้ครบถ้วน แล้วยกคดีของโจทก์ขึ้นดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปเป็นคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ ต้องเสียค่าขึ้นศาล 200 บาท ตามบัญชีท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตาราง 1 ข้อ 2(ก)

การบรรยายฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4466/2551

คำฟ้องคดีแพ่งของโจทก์ไม่จำเป็นต้องยกบทกฎหมายขึ้นมาอ้างในคำฟ้อง เพียงแต่กล่าวอ้างข้อเท็จจริงและอ้างเหตุผลที่จำเลยต้องรับผิดชอบ ศาลย่อมมีอำนาจยกบทกฎหมายขึ้นมาปรับแก้คดีตามข้อเท็จจริงที่พิจารณาได้ความเองตาม ป.วิ.พ. มาตรา 134 เมื่อโจทก์ฟ้องหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ที่ได้รับผิดทางละเมิด จึงต้องเป็นไปตาม พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2536 ศาลมีอำนาจนำพระราชบัญญัติดังกล่าวมาปรับแก้คดีได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4205/2555

คดีนี้ แม้โจทก์จะกล่าวอ้างในฟ้องว่าเป็นเรื่องลามกมิควรได้ในการเรียกให้จำเลยโอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาทแก่โจทก์ แต่เมื่ออ่านฟ้องทั้งหมดแล้ว จำเลยถูกผู้อื่นแอบอ้างและใช้เอกสารปลอมในการจดทะเบียนรับโอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาทโดยจำเลยไม่มีเจตนา

โอนเป็นของตน จึงถือไม่ได้ว่าจำเลยได้มาซึ่งทรัพย์สินใดโดยปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้ และเป็นทางให้โจทก์เสียเปรียบตาม ป.พ.พ. มาตรา 406 ซึ่งในการฟ้องคดีแพ่งโจทก์เพียงแต่บรรยายข้อเท็จจริงและมีคำขอบังคับก็เพียงพอโดยไม่จำเป็นต้องยกบทกฎหมายขึ้นกล่าวอ้าง กรณีเป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องยกบทกฎหมายขึ้นปรับใช้กับข้อเท็จจริงที่พิจารณาได้ความแล้วมีคำวินิจฉัยชี้ขาดไป เมื่อคดีนี้ข้อเท็จจริงฟังได้ตามคำฟ้องของโจทก์ว่า มีผู้แอบอ้างและใช้เอกสารปลอมขอกู้ยืมเงินจากโจทก์แล้วนำเงินของโจทก์ไปซื้อที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเมื่อที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาทซึ่งซื้อมาด้วยเงินของโจทก์มีชื่อจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ทั้งจำเลยก็ได้กล่าวอ้างความเป็นเจ้าของหรือโต้แย้งสิทธิของโจทก์ที่จะเรียกร้องเอาที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาท จึงชอบด้วยความเป็นธรรมที่โจทก์จะเรียกเอาที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาทได้เสมือนเป็นการติดตามเอาทรัพย์สินของตนคืนแทนเงินที่โจทก์ต้องสูญเสียไป เพื่อเยียวยาความเสียหายที่โจทก์ได้รับจากการกระทำอันมิชอบ โจทก์จึงฟ้องขอให้จำเลยโอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างพิพาทแก่โจทก์ได้ แต่ไม่อาจเรียกให้จำเลยชดใช้หนี้เงินกู้พร้อมดอกเบี้ยและเบี้ยประกันภัยตามฟ้องได้เพราะจำเลยไม่มีนิติสัมพันธ์ตามสัญญากู้ยืมเงินกับโจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7206/2556

แม้โจทก์กล่าวอ้างในคำฟ้องว่า การกระทำของจำเลยทั้งสาม เป็นนิติกรรมอันพราง แต่สาระสำคัญที่โจทก์บรรยายมาในคำฟ้องไม่อยู่ในความหมายของนิติกรรมอำพราง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 155 วรรคสอง ศาลจึงไม่อาจกำหนดบัญญัติว่าด้วยนิติกรรมอำพรางมาใช้บังคับในคดีนี้ได้ ดังนั้น ในการชี้ขาดตัดสินคดีซึ่งเป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องรับฟังข้อเท็จจริงที่ได้ความจากทางพิจารณาที่คู่ความนำเสนอหลักฐานแล้ว นำข้อเท็จจริงที่ได้ความมาปรับเข้ากับข้อกฎหมาย แม้โจทก์จะอ้างอิงบทกฎหมายมาด้วย แต่หากศาลเห็นว่าไม่ตรงกับข้อเท็จจริงที่ได้ความ ศาลย่อมมีอำนาจปรับบทกฎหมายใหม่แล้วชี้ขาดไปตามข้อเท็จจริงนั้น มิได้ผูกมัดศาลอยู่กับข้อกฎหมายที่โจทก์หรือจำเลยกล่าวอ้างมาในคำฟ้องหรือคำฟ้องแย้ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1424/2560

ก อ้างว่าที่ดินบางส่วนที่โจทก์และจำเลยตกลงซื้อขายกันเป็นของ ก เป็นเรื่องที่บุคคลภายนอกก่อการรบกวนขัดสิทธิของโจทก์ในฐานะผู้ซื้อในอันที่จะครอบครองที่พิพาทเป็นปกติสุข เพราะคนภายนอกมีกรรมสิทธิ์เหนือที่ดินพิพาทอยู่ในเวลาที่โจทก์ซื้อจากจำเลย กรณีเป็นเรื่องการรอนสิทธิ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 475 แม้โจทก์ระบุข้อหาหรือฐานความผิด และบรรยายข้อเท็จจริงในคำฟ้องแล้วสรุปว่าเป็นเรื่องการแสดงเจตนาโดยสำคัญผิด ก็เป็นเรื่องที่โจทก์ยกของกฎหมายมาปรับกับข้อเท็จจริงตามความเข้าใจของโจทก์เอง แต่ในคดีแพ่งผู้ฟ้องคดีไม่จำเป็นต้องยกบทกฎหมายขึ้นกล่าวอ้างในคำฟ้อง เพียงแต่บรรยายข้อเท็จจริงอันเป็นข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา และเหตุผลที่จำต้องรับผิดชอบให้ชัดเจนก็พอแล้ว ส่วนในการวินิจฉัยคดีของศาลย่อมมีอำนาจยกบทกฎหมายที่ถูกต้องขึ้นมาปรับแก้คดีให้จำเลยรับผิดชอบตรงตามสิทธิเรียกร้องของโจทก์ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 134 การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัยว่า ฟ้องโจทก์เป็นเรื่องการรอนสิทธิชอบแล้วมิใช่เป็นเรื่องนอกฟ้องนอกประเด็นอันจะต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 ไม่

#เคียงคู่ความสำเร็จ

ข้อ 4

(อาจารย์นพพร โปธิรังสิยากร)**วิแพ่งภาค 2****คดีมีทุนทรัพย์**

เรียกเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินคืน ไม่ได้เรียกที่ดินคืนและไม่ได้เรียกกระดาษคืน ไม่มีทุนทรัพย์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1593/2521

โจทก์ฟ้องเรียกโฉนดที่ดินซึ่งเป็นเอกสารแสดงหลักฐานกรรมสิทธิ์คืนจากจำเลยผู้ไม่มีสิทธิจะยึดถือไว้เท่านั้น มิใช่พิพาทกันในเรื่องกรรมสิทธิ์ของที่ดิน ผลของคดีไม่ทำให้กรรมสิทธิ์ในที่ดินเปลี่ยนแปลงแต่ประการใด จึงเป็นคดีไม่มีทุนทรัพย์ ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ในข้อเท็จจริง แม้คู่ความจะติราคาโฉนดที่พิพาทไว้ด้วย ก็ไม่ทำให้กลายเป็นคดีมีทุนทรัพย์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8671/2544

โจทก์ซึ่งเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายฟ้องเรียกต้นฉบับโฉนดที่ดินพิพาทซึ่งมีชื่อผู้ตายเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์จากจำเลยหาใช่ฟ้องเรียกที่ดินคืนจากจำเลยใหม่แม้จำเลยจะให้การต่อสู้ว่าจำเลยได้กรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทโจทก์ ถือว่าจำเลยต่อสู้ว่าจำเลยไม่ต้องคืนต้นฉบับโฉนดเท่านั้น จึงเป็นคดีฟ้องขอให้ปลดเปลื้องทุกอันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8752/2556

การที่ผู้ตายมอบใบจอง (น.ส.2) ให้จำเลยยึดถือไว้เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ตามสัญญากู้เงิน แม้ไม่ก่อให้เกิดสิทธิยึดเหนี่ยวแก่จำเลยเพราะหนี้ที่จำเลยมีเป็นเพียงหนี้เงินกู้ที่จำเลยจะได้รับชำระหนี้คืนจากผู้ตายเท่านั้น หากได้มีหนี้อันเป็นคุณประโยชน์แก่จำเลยเกี่ยวกับที่ดินใบจอง (น.ส.2) ซึ่งครอบครองไว้ นั้นจึงไม่เป็นสิทธิยึดเหนี่ยวดังที่โจทก์ฎีกากล่าวอ้างก็ตามแต่อย่างไรก็ดีเมื่อผู้ตายมอบใบจอง (น.ส.2) ให้แก่จำเลยเพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ตามสำเนาหนังสือสัญญากู้เงิน ซึ่งจำเลยมีสิทธิฟ้องร้องให้บังคับคดีได้ ดังนั้นตราบิตที่จำเลยยังมิได้รับชำระหนี้คืนจนเสร็จสิ้นเชิง จำเลยย่อมมีสิทธิยึดถือใบจอง (น.ส.2) ดังกล่าวไว้

#เคียงคู่ความสำเร็จ
โจทก์ซึ่งเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายฟ้องเรียกใบจอง (น.ส.2) ที่พิพาทซึ่งมีชื่อผู้ตายเป็นผู้ขอเข้าครอบครองที่ดินคืนจากจำเลยผู้ไม่มีสิทธิจะยึดถือ หาใช่ฟ้องเรียกที่ดินคืนจากจำเลย แม้จำเลยจะให้การต่อสู้ว่าจำเลยได้สิทธิครอบครองที่พิพาทเนื่องจากผู้ตายขายที่พิพาทให้จำเลยแล้ว ก็ถือว่าจำเลยต่อสู้ว่าจำเลยไม่ต้องคืนต้นฉบับใบจอง (น.ส.2) เท่านั้น ทั้งผลของคดีไม่ทำให้สิทธิครอบครองในที่ดินเปลี่ยนแปลงไปแต่ประการใดจึงเป็นคดีฟ้องขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาค่าเงินได้ แม้ศาลชั้นต้นให้คู่ความตีราคาที่ดินตามใบจอง (น.ส.2) ที่พิพาทไว้ด้วย ก็ไม่ทำให้กลายเป็นคดีมีทุนทรัพย์ จึงต้องเสียค่าขึ้นศาลในศาลชั้นต้นเพียง 200 บาท ที่ศาลชั้นต้นสั่งให้โจทก์เสียค่าขึ้นศาลชั้นต้นเพิ่มอย่างคดีมีทุนทรัพย์เป็นเงิน 8,600 บาท จึงไม่ถูกต้อง ต้องคืนค่าขึ้นศาลส่วนที่เสียเกินมา 8,600 บาทให้แก่โจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2120/2540

คดีฟ้องขอไถ่ทรัพย์สินที่ขายฝาก โดยโจทก์อ้างว่า ได้ขอไถ่ทรัพย์สินดังกล่าวภายในกำหนดตามสัญญาขายฝากแล้วแต่จำเลยไม่ยอมให้ไถ่คืน เป็นคดีที่พิพาทกันเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ขายฝากอันจะมีผลทำให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้หรือเสียสิทธิในทรัพย์สินนั้นเข้าลักษณะคดีมีทุนทรัพย์โดยถือทุนทรัพย์ตามราคาทรัพย์สินที่ขายฝาก หาใช่ เป็นคดีฟ้องขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาค่าเงินได้ ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 658/2541

#เคียงคู่ความสำเร็จ

โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสี่ซึ่งเป็นทายาทของ ช.ให้ส่งมอบหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ดินจำเลยให้การว่า โจทก์ตกลงจะขายฝากที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่พิพาทให้แก่ ช. เป็นเวลา 1 ปี โดยได้รับเงินค่าขายฝากไปแล้วกับมอบหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่พิพาท และหนังสือ มอบอำนาจให้ ช. ไปจดทะเบียนขายฝากเอง แต่โจทก์ไปขอยกเลิกหนังสือมอบอำนาจอันเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ช. หรือทายาทมีสิทธิที่จะยึดหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่พิพาทไว้จนกว่าโจทก์จะจดทะเบียนการขายฝากหรือนำเงินราคาที่ขายฝากพร้อมดอกเบี้ยไปคืนแก่ทายาท ช. และให้การว่าโจทก์จะขอให้บังคับคดีตามคำขอท้ายฟ้องไม่ได้ เพราะจำเลยไม่ได้ครอบครองหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่พิพาทตั้งแต่วันที่ศาลชั้นต้นกำหนด

ประเด็นข้อพิพาทว่า จำเลยจะต้องคืนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามฟ้องให้แก่โจทก์หรือไม่ จึงครอบคลุมถึงข้อต่อสู้ตามคำให้การของจำเลยแล้ว ทั้งจำเลยก็นำสืบพยานตามข้อต่อสู้นั้นแล้ว ด้วย ปัญหาที่จำเลยอุทธรณ์ว่าจำเลยมีสิทธิยึดหน่วงและโจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ จึงมิใช่เรื่องนอกฟ้องนอกประเด็นแต่เป็นเรื่องที่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น การที่ศาลอุทธรณ์ไม่รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยดังกล่าว จึงเป็นการที่มีได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ว่าด้วยคำพิพากษาและคำสั่ง อันเป็นการไม่ชอบ แต่เมื่อคดีขึ้นมาสู่ศาลฎีกาแล้วเพื่อให้ขบวนการยุติธรรมได้ดำเนินไปโดยรวดเร็ว ศาลฎีกาเห็นสมควรพิจารณาพิพากษาไปโดยไม่ต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยอีก แม้ ช. จะเป็นผู้ครอบครองหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่พิพาทโดยโจทก์มอบให้ไว้ เนื่องจากตกลงจะขายฝากที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่พิพาททั้งสองแปลงให้แก่การที่ ช. เคยครอบครองหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่พิพาทไว้นั้น ก็เป็นเพียงการครอบครองเอกสารซึ่งแสดงว่าผู้เขียนในเอกสารนั้นได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวเท่านั้น ช. ไม่ได้ครอบครองที่ดินอันเป็นทรัพย์สินที่จำเลยอ้างว่าโจทก์มีความผูกพันที่จะต้องขายฝากให้แก่ ช. ฉะนั้นจึงถือไม่ได้ว่าช. หรือกองมรดกของช. มีหนี้อันเป็นคุณประโยชน์เกี่ยวกับหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่พิพาท เมื่อ ช. ถึงแก่ความตายจำเลยซึ่งเป็นทายาทของ ช. ย่อมไม่มีสิทธิยึดหน่วงหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่พิพาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 241 โจทก์มีสิทธิเรียกร้องเอาคืนซึ่งหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่พิพาทจาก ช. เมื่อ ช. ถึงแก่ความตาย โจทก์จึงชอบที่จะบังคับสิทธิเรียกร้องต่อทายาทของ ช. คนใดก็ได้จำเลยเป็นทายาทโดยธรรมของ ช. โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยได้ โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยส่งมอบหนังสือเอกสารสิทธิสำหรับที่ดินคือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ จำเลยให้การต่อสู้ว่าจำเลยไม่ต้องส่งมอบเอกสารสิทธิสำหรับที่ดินแก่โจทก์ เป็นคดีฟ้องขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ มิใช่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิครอบครองในที่ดินแต่ศาลชั้นต้นกำหนดค่าทนายความให้จำเลยใช้แทนโจทก์สำหรับการพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นเป็นเงินเกินกว่าอัตราค่าทนายความชั้นสูง ตามตาราง 6 ท้ายประมวล

กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และศาลอุทธรณ์ก็มีได้แก้ไข ศาลฎีกาจึงเห็นสมควรแก้ไขให้ถูกต้อง

ขอให้กระทำการหรืองดกระทำการ ไม่มีทุนทรัพย์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2153/2520

โจทก์ฟ้องขอให้ห้ามจำเลยทำการซ่อมรถยนต์ ไม่ว่าจะเป็นการซ่อมเครื่องยนต์ หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการเคาะและพ่นสีซึ่งก่อให้เกิดเสียงดัง หรือส่งกลิ่นเหม็นทำ ความเดือดร้อนรำคาญและเป็นอันตรายต่อร่างกายกับอนามัยของโจทก์นั้น ถือได้ว่าเป็นคดีฟ้องขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 224วรรคสอง แก้ไขโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง(ฉบับที่ 6) พ.ศ.2518 มาตรา 3 มิได้ห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงถึงแม้โจทก์จะมีคำขอให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายให้โจทก์ 10,000 บาท และค่าเสียหายในอนาคตเดือนละ 5,000 บาท นับแต่วันฟ้องจนกว่าจำเลยจะไม่ละเมิดสิทธิของโจทก์อีกต่อไป ก็ไม่ทำให้เป็นคดีมีทุนทรัพย์ตามความหมายของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 224วรรคแรก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6641/2538

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยใช้ค่าเสียหายก่อนฟ้อง 78,200 บาท พร้อมดอกเบี้ย อัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีให้แก่โจทก์ นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยจะโยกย้าย ถังส้วมหรือปรับปรุงแก้ไขจนน้ำเสียจากบ้านจำเลยไม่ไหลซึมเข้าบ้านโจทก์กับมีคำขอให้ จำเลยย้ายถังส้วมและห้องน้ำออกไปจากบริเวณข้างบ้านโจทก์โดยที่ไม่ทำให้น้ำจากถัง ส้วมและห้องน้ำไหลซึมเข้าบ้านโจทก์ได้หรือให้จำเลยทำถังส้วมใหม่โดยการทรูฐาน คอนกรีตก่ออิฐมอญฉาบปูนขัดมันภายในถังส้วมของจำเลยและไม่กระทำการใด ๆ ให้น้ำ เสียจากบ้านจำเลยไหลซึมเข้าบ้านโจทก์ความประสงค์โดยตรงของโจทก์มุ่งที่จะขอให้ บังคับจำเลยย้ายถังส้วมและห้องน้ำออกไปถือได้ว่าเป็นคดีฟ้องขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อัน

ไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 248 วรรคสอง ซึ่งมีได้ห้ามฎีกาในข้อเท็จจริงแม้จะมีคำขอให้จำเลยใช้ค่าเสียหายก่อนฟ้องพร้อมดอกเบี้ยก็ไม่ทำให้เป็นคดีมีทุนทรัพย์อันจะทำให้โจทก์ต้องห้ามฎีกาตามมาตรา 248 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2527/2540

จำเลยที่ 2 เป็นภริยาของจำเลยที่ 3 จำเลยที่ 2 และที่ 3 เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในตึกแถวเลขที่ 20,22 และ 24 โดยใช้เป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทจำเลยที่ 1 ซึ่งด้านหน้าติดถนนซอยเจริญนคร 33 ส่วนด้านหลังติดถนนซอยเจริญนคร 35 ที่ดินโฉนดเลขที่ 2021 และโฉนดเลขที่ 2022 อยู่ติดต่อกันและเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์ โจทก์ใช้ที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวทำเป็นถนนซอยเจริญนคร 35 ที่พิพาท และทางทิศตะวันตกของที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวติดต่อกับที่ดินโฉนดเลขที่ 783 ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยที่ 3 การที่จำเลยที่ 3 ผู้เจาะกำแพงซึ่งใช้เป็นผนังด้านหลังของตึกแถวเลขที่ 20 แล้วทำเป็นประตูพิพาทซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยที่ 3 แม้ประตูพิพาทเวลาปิดเปิดใช้วิธีเปิดเข้าหาตัวบ้านซึ่งไม่รูก้าออกไปในถนนซอยเจริญนคร 35 ของโจทก์ก็ตามแต่เมื่อจำเลยที่ 2 และที่ 3 ในฐานะเจ้าของตึกแถวเลขที่ 20 ไม่มีสิทธิใช้ถนนซอยเจริญนคร 35 ดังนั้นการผ่านประตูพิพาทเมื่อใช้ถนนพิพาทของจำเลยที่ 2 และที่ 3 จึงเป็นการละเมิดต่อโจทก์ เมื่อศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า การที่จำเลยที่ 2 และที่ 3 ในฐานะเจ้าของตึกแถวเลขที่ 20 ใช้ถนนซอยเจริญนคร 35 โดยใช้เดินออกจากบ้านเลขที่ 4 ซึ่งปลูกอยู่บนที่ดินโฉนดเลขที่ 783 ไปยังตึกแถวเลขที่ 20 โดยผ่านทางประตูพิพาทนั้นเป็นการละเมิดต่อโจทก์ จำเลยที่ 2 และที่ 3 จึงชอบที่จะฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ในปัญหาดังกล่าวได้จะเพียงแต่กล่าวอ้างมาในคำแก้ฎีกาว่าไม่เป็นการละเมิดหาได้ไม่ ตามคำฟ้องของโจทก์เป็นเรื่องที่โจทก์ขอให้บังคับจำเลยทั้งสามรื้อประตูด้านหลังตึกแถวเลขที่ 20 ที่จำเลยทำขึ้นในตึกแถวของจำเลย แล้วให้ก่ออิฐฉาบปูนเป็นผนังทับด้วยค่าใช้จ่ายของจำเลยเอง ซึ่งคำขอดังกล่าวเป็นคำขอประธานส่วนที่โจทก์มีคำขอเรียกค่าเสียหายมาด้วยนั้นเป็นเพียงส่วนประกอบ คดีของโจทก์จึงเป็นคดีฟ้องขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ ไม่ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 248 วรรคสอง ตึกแถวเลขที่ 20

และกำแพงด้านหลังเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยที่ 3 เอง และประตูพิพาทก็ใช้วิธีปิดเปิดโดยเปิดเข้าหาตัวบ้านซึ่งไม่มีการรูกล้าออกไป ดังนั้นจำเลยที่ 3 ขอบที่จะทำประตูพิพาทได้ ไม่เป็นการละเมิดต่อโจทก์แต่ประการใด ฎีกาโจทก์ที่ว่า การที่จำเลยที่ 3 ทำประตูด้านหลังตึกแถวก็เพื่อจงใจจะใช้ถนนซอยเจริญนคร 35 ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายเดือดร้อนเกินสมควรแก่เหตุ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1337 จำเลยที่ 3 จึงไม่มีสิทธิทำประตูดังกล่าวนี้เป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ทั้งมิใช่ปัญหาอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยตามคำขอท้ายฟ้องรวม 3 ข้อคือ ข้อ (1) ให้จำเลยทั้งสามร่วมกันรื้อประตูพิพาทออกและก่ออิฐเป็นผนังที่บ ข้อ (2) ให้จำเลยทั้งสามร่วมกันใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์เดือนละ 3,000 บาท นับแต่วันที่ 1 เมษายน 2533 จนกว่าจะรื้อและปิดประตูพิพาท และข้อ (3) ให้จำเลยทั้งสามร่วมกันใช้ค่าเสียหาย 100,000 บาท แก่โจทก์ หากจำเลยทั้งสามไม่สามารถรื้อและปิดประตูพิพาทตามคำขอข้อ (1) ได้ ปรากฏว่าศาลอุทธรณ์ได้วินิจฉัยแล้วว่าไม่สามารถจะบังคับให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 ปฏิบัติตามคำขอข้อ (1) ได้ เพราะตึกแถวและประตูพิพาทเป็นของจำเลยที่ 2 และที่ 3 เอง ซึ่งจำเลยที่ 2 และที่ 3 ขอบที่จะทำได้ และศาลอุทธรณ์ก็ไม่ได้พิพากษาให้บังคับจำเลยที่ 2 และที่ 3 ปฏิบัติตามคำขอข้อ (3) ของโจทก์ เพราะคำขอบังคับตามข้อ (2) และข้อ (3) เป็นคำขอต่อเนื่องกัน อาศัยเหตุอย่างเดียวกัน จึงถือได้ว่าศาลอุทธรณ์ได้วินิจฉัยในปัญหาข้อดังกล่าวโดยชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7549/2538

โจทก์กล่าวในฟ้องถึงการกระทำของจำเลยแยกจากกันเป็นสองกรณี คือ จำเลยเป็นตัวการจ้างวานบุคคลอื่น ทำการขุดร่องน้ำในที่ดินบริเวณรัศมีคลองชลประทานสัมปทาน ด้วยความประมาทปราศจากความระมัดระวังของบุคคลซึ่งจำเลยว่าจ้างทำให้โดนท่อน้ำประปาของโจทก์ ซึ่งฝังไว้บริเวณทางเข้าที่ดินโจทก์แตกหักเสียหาย ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยเป็นเงิน 100 บาท จำเลยในฐานะตัวการและผู้ว่าจ้างต้องรับผิดชอบต่อ ความเสียหายดังกล่าวกรณีหนึ่ง และหลังจากที่จำเลยจ้างบุคคลอื่นขุดร่องน้ำในที่ดินดังกล่าวซึ่งโจทก์

ใช้เป็นที่ทำสวนและเข้าออกสู่ถนนสาธารณะประโยชน์แล้ว จำเลยได้เอาเครื่องสูบน้ำไปตั้งสูบน้ำขึ้นจากคลองชลประทานสัมปทาน เข้าไปในร่องน้ำดังกล่าว เป็นเหตุให้น้ำไหลเอ่อท่วมที่ดินของโจทก์ ทำให้โจทก์ไม่สามารถปลูกพืชทำสวนในที่ดินนั้น ตลอดจนบริเวณพื้นที่รัศมีคลองชลประทานสัมปทานได้อีกกรณีหนึ่ง ดังนี้ ในกรณีแรกโจทก์ขอให้บังคับจำเลยใช้ ค่าเสียหายในการซ่อมแซมท่อน้ำประปาเป็นเงิน 100 บาท เมื่อความเสียหายส่วนนี้มีทุนทรัพย์ที่พิพาทในชั้นอุทธรณ์ ไม่เกิน 50,000 บาท จึงต้องห้ามอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.พ. มาตรา 224 วรรคหนึ่ง

ส่วนกรณีหลัง โจทก์ขอให้บังคับจำเลยถูกร่องน้ำที่ขุดและทำที่ดินให้อยู่ในสภาพเดิมกับห้ามจำเลยสูบน้ำจากคลองชลประทานสัมปทานเข้าไปในร่องน้ำ ถือได้ว่าเป็นคดีฟ้องขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็น ราคาเงินได้ จึงไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงตาม มาตรา 224 วรรคสอง แม้โจทก์จะมีคำขอให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหาย ที่โจทก์ขาดประโยชน์จากการทำสวนในที่ดินบริเวณรัศมีคลองชลประทานสัมปทานที่จำเลยขุดร่องน้ำและที่ดิน ของโจทก์ เป็นเงิน 1,500 บาท และค่าเสียหายในอนาคตอีกเดือนละ 1,000 บาท มาด้วยก็ตาม ก็ไม่ทำให้เป็นคดีมีทุนทรัพย์ตามมาตรา 224 วรรคหนึ่ง ที่ศาลอุทธรณ์ไม่รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยในส่วนนี้จึงไม่ชอบและเมื่อคดีในส่วนนี้ ไม่ต้องห้ามฎีกาในข้อเท็จจริงตามมาตรา 248 วรรคสอง ศาลฎีกามีอำนาจวินิจฉัยไปเลยโดยไม่ต้องยื่นสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยอีก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1321/2496

#เคียงคู่ความสำเร็จ

คดีที่โจทก์ฟ้องขอเลิกหุ้นส่วนนั้น แม้จำเลยจะต่อสู้ว่าโจทก์มิได้เป็นหุ้นส่วนด้วย จำเลยเป็นเจ้าของแต่ผู้เดียวก็ตาม ประเด็นก็คงมีต้องวินิจฉัยเพียงว่าโจทก์เป็นหุ้นส่วนด้วยหรือไม่ ไม่จำเป็นที่ต้องชี้ขาดว่าโจทก์มีกรรมสิทธิ์หรือทรัพย์สินอยู่ในกิจการหุ้นส่วนนั้นเท่าใดจึงจะเรียกว่าเป็นคดีมีทุนทรัพย์ไม่ได้ และเป็นคดีตกอยู่ในอำนาจศาลแขวงรับไว้พิจารณาพิพากษาได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 105/2495

โจทก์ฟ้องขอเลิกหุ้นส่วนและตั้งผู้ชำระบัญชี ไม่ใช่เป็นเรื่องเรียกร้องทรัพย์สิน หรือส่วนแบ่งอย่างใด จึงเป็นคดีมีคำขอปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้หรืออีกนัยหนึ่ง

เป็นคดีไม่มีทุนทรัพย์ เพราะโจทก์ไม่ได้เรียกร้องทรัพย์สิน และคดีก็ไม่ได้พิพาทกันว่าทรัพย์สิน
ในหุ้นส่วนนี้มีอะไรบ้างคดีอยู่ในอำนาจของศาลแขวงที่จะพิจารณาได้

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 144 เป็นเรื่องห้ามมิให้ศาลดำเนิน
กระบวนการพิจารณาในคดีเดิมที่ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดแล้วใหม่อีก ส่วนมาตรา 148 ห้ามมิ
ให้คู่ความมาฟ้องซ้ำ

โจทก์ฟ้องคดีต่อศาลแขวง ศาลแขวงพิพากษายกฟ้องโดยวินิจฉัยว่าเป็นคดีเกินอำนาจ
ศาลแขวง โจทก์มิได้อุทธรณ์ค่งนำคดีนั้นไปฟ้องยังศาลแพ่งศาลแพ่งพิพากษายกฟ้องอีกโดย
วินิจฉัยว่า เป็นคดีอยู่ในอำนาจศาลแขวงโจทก์จึงมายื่นฟ้องต่อศาลแขวงอีกครั้งหนึ่งดังนี้ เป็น
เรื่องโจทก์มาฟ้องเป็นคดีใหม่กรณีไม่ใช่มาตรา 144 และไม่ต้องห้ามตามมาตรา 148 เพราะศาล
ยังมีคำพิพากษาหรือคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องอันเป็นมูลฟ้องนั้นศาลแขวงต้องรับฟ้อง
โจทก์ไว้ดำเนินคดีต่อไป

ฟ้องเพิกถอนนิติกรรม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1220/2539

ตามคำฟ้องโจทก์สามารถแยกข้อหาและคำขอบังคับบอกได้เป็นสองส่วนส่วนหนึ่งคือ
จำเลยที่ 2 ซื้อและรับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทจากจำเลยที่ 1 โดยรู้ว่าจำเลยที่ 1 ทำสัญญาจะขาย
ที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์อยู่ก่อนแล้วทำให้โจทก์เสียเปรียบขอให้เพิกถอนนิติกรรมขายที่ดินพิพาท
ระหว่างจำเลยที่ 1 และที่ 2 ซึ่งคำขอในส่วนนี้เป็นคดีไม่มีทุนทรัพย์อีกส่วนหนึ่งคือจำเลยที่ 1 ทำ
สัญญาจะขายที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์และรับชำระราคาบางส่วนไปแล้วขอให้บังคับจำเลยที่ 1 จด
ทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์พร้อมทั้งรับค่าที่ดินส่วนที่เหลือซึ่งคำขอในส่วนนี้
เป็นคดีมีทุนทรัพย์ในคดีที่มีทุนทรัพย์และไม่มีทุนทรัพย์รวมอยู่ในคดีเดียวกันจะต้องห้ามฎีกาใน
ข้อเท็จจริงหรือไม่นั้นย่อมจะต้องพิจารณาว่าคดีนี้มีคำขอใดเป็นหลักคำขอใดเป็นคำขอที่
ต่อเนื่องคดีนี้โจทก์มีคำขอให้เพิกถอนนิติกรรมขายที่ดินพิพาทระหว่างจำเลยที่ 1 และที่ 2 เมื่อ
เพิกถอนแล้วจึงให้จำเลยที่ 1 โอนขายให้โจทก์พร้อมรับชำระราคาส่วนที่เหลือจึงถือว่าคำขอให้

เพิกถอนนิติกรรมขายที่ดินพิพาทเป็นคำขอหลักคำขอให้จำเลยที่ 1 ปฏิบัติตามสัญญาจะซื้อขายเป็นคำขอต่อเนื่องจึงไม่ต้องห้ามฎีกาในข้อเท็จจริง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1083/2544

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2505 มาตรา 16,24 โดยบรรยายฟ้องเพียงว่า จำเลยกับพวกร่วมกันทำไม้หวงห้ามประเภท ก. ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติอันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติโดยไม่ได้รับอนุญาต มิได้บรรยายฟ้องว่าการกระทำของจำเลยกับพวกเป็นการกระทำความผิดใด ๆ ให้เป็นอันตรายหรือทำให้เสื่อมสภาพซึ่งไม้หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่นภายในเขตอุทยานแห่งชาติ อันเป็นองค์ประกอบความผิดตามมาตรา 16 (2) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงเป็นฟ้องที่บรรยายข้อเท็จจริงขาดองค์ประกอบความผิด แม้คำขอท้ายฟ้องจะระบุให้ลงโทษด้วย และจำเลยให้การรับสารภาพ ศาลก็ไม่อาจลงโทษในข้อหาความผิดดังกล่าวได้ ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 192 วรรคแรก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3618/2528

โจทก์ฟ้องขอให้ถอนชื่อจำเลยออกจากที่พิพาทและให้ใส่ชื่อโจทก์ เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ดั้งเดิมจำเลยต่อสู้ว่าที่พิพาทเป็นที่ดินของจำเลย ดังนั้นถ้าโจทก์ชนะคดีโจทก์ย่อมได้ที่พิพาทคืนมาคดีของโจทก์จึงเป็น คดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันอาจคำนวณเป็นราคาค่าเงินได้ ซึ่งจะต้องเสียค่าขึ้นศาลตามจำนวนทุนทรัพย์ที่เรียกร้อง

เพิกถอนพินัยกรรม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 15308/2557

คดีเดิมของศาลชั้นต้น เรื่องขอจัดการมรดก ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า ร. ทำพินัยกรรมยกทรัพย์มรดกทั้งหมดให้แก่ผู้ร้องและตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดก ผู้ร้องจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์มรดกของ ร. เมื่อ ร. ถึงแก่ความตายและมีเหตุขัดข้องในการจัดการทรัพย์มรดก จึงมีคำสั่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของ ร. คดีนี้ข้อเท็จจริงฟังยุติได้ว่า ว. ผู้คัดค้านที่ 1 ในคดีดังกล่าวเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกับโจทก์ บิดาของโจทก์และ ว. คือ ม. เป็นพี่น้องร่วม

บิดามารดาเดียวกันกับ ร. เจ้ามรดก ร. หย่ากับสามีและไม่มีบุตร ม. ถึงแก่ความตายก่อน ร. ส่วน ฐ. บุตรบุญธรรมของ ร. ขอสละมรดก ว. และโจทก์ซึ่งเป็นผู้รับมรดกแทนที่ ม. ทายาทโดยธรรมในลำดับที่ 3 จึงมีสิทธิรับมรดกของ ร. ถือว่า ว. และโจทก์อยู่ในฐานะเดียวกัน เมื่อศาลชั้นต้นวินิจฉัยไว้ในคดีดังกล่าวแล้วว่า ร. ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินมรดกทั้งหมดให้แก่ผู้ร้องและตั้งผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลยในคดีนี้เป็นผู้จัดการมรดก อันเป็นการวินิจฉัยว่าพินัยกรรมดังกล่าวมีผลบังคับได้ตามกฎหมาย มิใช่พินัยกรรมปลอมหรือเกิดจากการถูกหลอกลวง การที่โจทก์มาฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้อีกโดยอ้างว่า ร. ไม่มีเจตนาทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินมรดกให้จำเลย แต่เกิดจากจำเลยกับพวกใช้อุบายหลอกลวง จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาในประเด็นที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยชี้ขาดไว้แล้ว อันเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 144 คำฟ้องเช่นนี้เป็นคดีมีทุนทรัพย์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5332/2534

โจทก์ฟ้องขอให้พิพากษาว่าพินัยกรรมเป็นโมฆะ เป็นการเรียกร้องให้ทรัพย์ตามพินัยกรรมคืนมาเป็นทรัพย์สินมรดกเพื่อประโยชน์แก่โจทก์ผู้เป็นทายาท เป็นคำขอปลดเปลื้องทุกข์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้จึงเป็นคดีที่มีทุนทรัพย์ตามราคาทรัพย์ที่ระบุไว้ในพินัยกรรม.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7111/2550

การที่โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนพินัยกรรมโดยอ้างว่าพินัยกรรมปลอม เป็นการฟ้องเรียกร้องให้ทรัพย์ตามที่ระบุไว้ในพินัยกรรมกลับคืนมาเป็นทรัพย์สินมรดกเพื่อประโยชน์แก่โจทก์ผู้เป็นทายาท จึงเป็นคดีที่มีคำขอปลดเปลื้องทุกข์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ เป็นคดีมีทุนทรัพย์ตามราคาทรัพย์ที่ระบุไว้ในพินัยกรรม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9752/2558

จดหมายแนบท้ายคำร้องที่โจทก์ทั้งสามขออนุญาตให้รวมไว้ในสำนวนโดยอ้างว่าเพิ่งพบหลังจากสืบพยานโจทก์ทั้งสามและสืบพยานจำเลยทั้งสิ้นเสร็จสิ้นแล้ว เป็นเอกสารที่ศาลชั้นต้นไม่ได้รับไว้เป็นพยานเอกสารของฝ่ายโจทก์ทั้งสาม และฝ่ายจำเลยทั้งสิ้นไม่มีโอกาสนำสืบหักล้าง

ข้อเท็จจริงที่โจทก์ทั้งสามยกขึ้นอ้างนี้จึงเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น และศาลอุทธรณ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 249 วรรคหนึ่ง

คดีนี้ โจทก์ทั้งสามฟ้องขอให้เพิกถอนพินัยกรรมฉบับลงวันที่ 9 มีนาคม 2544 ที่ระบุงกทรัพย์มรดกที่ดินทั้งสองแปลงให้แก่โจทก์ที่ 2 และที่ 3 กับจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 และ ณ. ซึ่งมีจำเลยที่ 4 เป็นผู้มีสิทธิได้รับมรดกแทนที่ โดยโจทก์ทั้งสามอ้างว่าเป็นพินัยกรรมปลอม ให้บังคับตามพินัยกรรมฉบับลงวันที่ 2 พฤษภาคม 2533 ที่ระบุงกทรัพย์มรดกที่ดินทั้งสองแปลงให้แก่โจทก์ทั้งสาม จำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ณ. และ ก. คนละ 1 ส่วน เท่า ๆ กัน กับขอให้พิพากษาว่า จำเลยทั้งสี่เป็นบุคคลต้องถูกกำจัดมิได้รับมรดกของผู้ตาย คำฟ้องของโจทก์ทั้งสามเป็นคดีที่ฟ้องขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ โดยจำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทต้องพิจารณาจากผลได้ประโยชน์ของฝ่ายโจทก์ทั้งสามประกอบผลเสียประโยชน์ของฝ่ายจำเลยทั้งสี่ หากโจทก์ทั้งสามชนะคดีเป็นเกณฑ์

เพิกถอนการให้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2180/2517

โจทก์และจำเลยต่างเป็นบุตรของ ย. แต่ต่างมารดากันมารดาโจทก์และมารดาจำเลยอยู่กินเป็นสามีภริยากับ ย.มาก่อนใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5. ใครจะเป็นภริยาหลวงหรือภริยาน้อยก็ตาม ก็อยู่ในฐานะเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของ ย. ด้วยกันทั้งคู่ การที่สามีจะยกสินสมรสซึ่งเป็นสินบริคณห์ให้แก่ผู้ใดโดยเสนหานั้น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1473 สามีต้องได้รับความยินยอมของภริยาเสียก่อน เว้นแต่จะเป็นการให้ตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีงามหรือในทางสังคม และตามมาตรา 1476การใดที่สามีหรือภริยากระทำซึ่งต้องรับความยินยอมจากกัน. ถ้าการนั้นมีกฎหมายบัญญัติให้ทำเป็นหนังสือหรือให้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ความยินยอมนั้นต้องทำเป็นหนังสือ ในระหว่างสมรส ย. ทำนิติกรรมจดทะเบียนยกที่พิพาทพร้อมด้วยสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นสินสมรสให้แก่จำเลยโดยเสนหา การให้ในกรณีนี้ถือไม่ได้ว่าเป็นการให้ตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีงามหรือในทางสมาคม เมื่อไม่ปรากฏว่าภริยาของ ย. ได้ให้ความยินยอมเป็นหนังสือ การให้ดังกล่าวแล้วจึงไม่

สมบูรณ์ หลังจากบิดาและมารดาโจทก์ถึงแก่ความตาย โจทก์ในฐานะทายาทโดยธรรมของมารดาซึ่งเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของ ย. เป็นผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์พิพาทย่อมมีอำนาจฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมการให้โดยเสนหานี้ได้

โจทก์กล่าวอ้างในฟ้องว่า ย. ได้ทำนิติกรรมยกที่พิพาทให้แก่จำเลย โดยมีได้รับความยินยอมของมารดาโจทก์ซึ่งเป็นภริยาของ ย. จำเลยให้การต่อสู้ว่า ย. ได้ยกที่พิพาทให้ด้วยความรู้เห็นยินยอมของมารดาจำเลยซึ่งเป็นภริยาอีกคนหนึ่งของ ย. แล้ว ดังนี้ ปัญหาเรื่องความยินยอมจึงเป็นประเด็นแห่งคดีมาตั้งแต่เริ่มแรก เมื่อมีกฎหมายบัญญัติว่าความยินยอมต้องทำเป็นหนังสือ ศาลย่อมมีอำนาจพิพากษาคดีให้เป็นไปตามตัวบทกฎหมายได้

โจทก์เป็นบุตรและทายาทของ ย. การที่โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมการให้โดยเสนหาย่อมเป็นการฟ้องเรียกร้องให้ได้ทรัพย์พิพาทกลับคืนมาเป็นทรัพย์มรดกเพื่อประโยชน์แก่โจทก์ผู้เป็นทายาท จึงเป็นคดีมีทุนทรัพย์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4483/2559

โจทก์ทั้งสองฟ้องขอแบ่งกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินพิพาทว่าที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์ทั้งสองจำเลยที่ 2 น. และ น. จำเลยทั้งสองให้การเพียงว่าที่ดินพิพาทใช้เป็นที่ตั้งกิจการโรงสีไฟของจำเลยที่ 1 และบ้านพักอาศัย จำเลยที่ 2 ในฐานะส่วนตัวไม่มีหน้าที่จะต้องไถ่ถอนจำนองและแบ่งกรรมสิทธิ์รวมในที่ดิน มิได้ต่อสู้ว่าที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยที่ 1 แต่อย่างไรก็ดี ที่ศาลชั้นต้นกำหนดประเด็นข้อพิพาทว่าที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์สินของห้างที่จะต้องนำมาเพื่อการชำระบัญชีหรือเป็นทรัพย์สินที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมระหว่างโจทก์ทั้งสองกับเจ้าของรวมคนอื่นจึงเป็นการไม่ถูกต้อง และที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 วินิจฉัยว่าที่ดินเป็นทรัพย์สินของ จ. นำมาลงทุนเป็นหุ้นในห้างจำเลยที่ 1 อันเท่ากับรับฟังว่าเป็นที่ดินของจำเลยที่ 1 จึงไม่ชอบด้วยเช่นกัน คดีคงมีปัญหาต้องวินิจฉัยเพียงว่าจำเลยทั้งสองต้องไถ่ถอนจำนองที่ดินพิพาทและแบ่งกรรมสิทธิ์รวมแก่โจทก์ทั้งสองหรือไม่ เห็นว่า กรรมสิทธิ์รวมในที่ดินพิพาทมีที่มาจากสัญญาประนีประนอมยอมความสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวโดยรวมเป็นการตกลงแบ่งมรดกในส่วนที่เป็นที่ดินรวม 8 แปลง และหุ้นในห้างจำเลยที่ 1 กับหุ้นในบริษัท ร. สำหรับที่ดินแปลงอื่นที่จดทะเบียนจำนอง

ได้ระบุว่าให้นำเงินของจำเลยที่ 1 ไปถอนจํานองและจดทะเบียนโอนให้แก่ทายาทที่ระบุชื่อไว้ แต่ที่ดินพิพาทซึ่งขณะทำสัญญาประนีประนอมยอมความมีภาระจํานองเป็นประกันหนี้ของจำเลยที่ 1 ที่มีต่อธนาคารอยู่ก่อนแล้ว ไม่มีการกล่าวถึงการไปถอนจํานอง เพียงแต่ระบุส่วนแห่งกรรมสิทธิ์ของเจ้าของรวมแต่ละคน เมื่อรับฟังประกอบข้อเท็จจริงที่ว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ตั้งของโรงสีและสิ่งปลูกสร้างอื่นที่ใช้ร่วมกันมาตั้งแต่เริ่มประกอบกิจการจนถึงปัจจุบัน และหนี้ที่ดินพิพาทจํานองเป็นประกันก็เป็นหนี้ที่จำเลยที่ 1 กู้จากธนาคารมาใช้หมุนเวียนในการดำเนินกิจการ เมื่อเจ้าของรวมในที่ดินพิพาทคือผู้ถือหุ้นในห้างจำเลยที่ 1 โดยมีส่วนเท่ากับส่วนของหุ้นที่ได้รับจึงเห็นได้ว่าผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินต่างมีเจตนาใช้ที่ดินพิพาทเป็นสถานที่ประกอบกิจการโรงสีและใช้เป็นหลักประกันหนี้ของจำเลยที่ 1 กันต่อไปเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของห้างจำเลยที่ 1 หากจะแบ่งที่ดินดังกล่าวให้แก่เจ้าของกรรมสิทธิ์รวมเสียในขณะที่ย่อมไม่เป็นไปตามเจตนาดังกล่าวทั้งยังส่งผลกระทบต่อการดำเนินกิจการของห้างให้ไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ ทั้งศาลวินิจฉัยไว้แล้วว่ายังไม่มีความเหตุให้ต้องเลิกห้างอันจะเกิดความเสียหายแก่ผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งถือกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินทั้งหมดทุกคน แม้เจ้าของกรรมสิทธิ์รวมคนหนึ่งๆ จะมีสิทธิเรียกให้แบ่งทรัพย์สินได้ แต่จะเรียกให้แบ่งในเวลาที่ไม่เป็นโอกาสอันสมควรไม่ได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1363 วรรคสาม พฤติการณ์ดังกล่าวมาถือได้ว่าเป็นโอกาสอันสมควรที่โจทก์ทั้งสองซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินพิพาทและเป็นหุ้นส่วนในห้างจำเลยที่ 1 จะเรียกให้แบ่งทรัพย์สิน

คดีนี้เป็นคดีไม่มีทุนทรัพย์อัตราค่าทนายความต้องกำหนดตามตาราง 6 ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (เดิม) ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ 24) พ.ศ.2551 มาตรา 21 ที่ให้ใช้กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่มีการฟ้องคดีบังคับแก่คดีจนกว่าคดีจะถึงที่สุดซึ่งตาราง 6 ระบุว่าคดีไม่มีทุนทรัพย์ อัตราค่าทนายความชั้นสูงในศาลอุทธรณ์ 1,500 บาท ดังนั้นที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 กำหนดค่าทนายความเป็นเงิน 3,000 บาท จึงเกินกว่าอัตราที่

กฎหมายกำหนด ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกาจึงแก้ไขให้ถูกต้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3189/2537

โจทก์ฟ้องขอแบ่งกรรมสิทธิ์รวมเนื้อที่ประมาณ 3 ไร่เศษ จากจำนวนที่ดิน 7 ไร่ 1 งาน จำเลยให้การว่าโจทก์มีกรรมสิทธิ์รวมเพียง 1 งาน 26 ตารางวา เป็นคดีมีทุนทรัพย์ที่ได้แย้งกัน ในจำนวนที่ดินส่วนที่ต่างกัน คู่ความตีราคาทุนทรัพย์พิพาท 90,000 บาท จึงต้องห้ามฎีกาในข้อเท็จจริง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 248 วรรคหนึ่ง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสองไปทำการรังวัดแบ่งแยกที่ดินให้โจทก์กึ่งหนึ่ง หากไม่ไปให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลย ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนเป็นการไม่ถูกต้อง เพราะไม่เป็นไปตามบทบัญญัติประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1364 ศาลฎีกาแก้ไขให้ถูกต้องได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5626/2541

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 104ให้อำนาจแก่ศาลที่จะวินิจฉัยว่า พยานหลักฐานที่จำเลยและโจทก์นำเข้าสู่กระบวนการพิจารณานั้นเป็นการเพียงพอแก่การวินิจฉัยคดีหรือไม่ คดีนี้ศาลชั้นต้นได้ดำเนิน กระบวนพิจารณาอันเป็นสาระสำคัญ โดยสั่งให้ทำแผนที่วิวาทตามที่คู่ความนำชี้ เมื่อคู่ความแถลงรับว่าแผนที่ วิวาทถูกต้อง และแถลงรับข้อเท็จจริงต่อศาลชั้นต้น ก็เป็น การเพียงพอแก่การวินิจฉัยคดี การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่ง งดสืบพยานทั้งสองฝ่าย จึงเป็นการใช้อำนาจศาลตามกฎหมายภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นและเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยไปรังวัดแบ่งแยกที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ จำเลยให้การว่าที่ดินพิพาทซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์รวมระหว่างโจทก์กับจำเลยยังมีได้แบ่งแยกกรรมสิทธิ์ กันเป็นส่วนสัด เมื่อโจทก์และจำเลยเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมโดยมีได้แบ่งแยกการครอบครองกันเป็นส่วนสัด ศาลย่อมมีอำนาจพิพากษาให้จำเลยแบ่งแยกที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ตามส่วน โดยกำหนดวิธีการแบ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1364 บัญญัติไว้ได้ไม่เป็นการพิพากษานอกประเด็น

หรือพิพาทเกิดขึ้นคำขอ โจทก์และจำเลยตกลงกันให้โจทก์ครอบครองที่ดินที่เป็น กรรมสิทธิ์รวม ด้านทิศเหนือและจำเลยครอบครองด้านทิศใต้ ตามแผนที่วิวาทซึ่งคู่ความรับว่าถูกต้องและจำเลย ได้ปลูกบ้าน อยู่ในที่ดินพิพาททางด้านทิศใต้แล้ว หากจะให้เอาที่ดิน พิพาทประมูลขาย ทอดตลาดแล้วเอาเงินแบ่งให้โจทก์ จำเลยตามส่วนตามบทบัญญัติของกฎหมาย จำเลยอาจ ได้รับความเดือดร้อน ดังนี้ศาลให้แบ่งแยกที่ดินพิพาทตามแนว แผนที่วิวาทดังกล่าว โจทก์ฟ้อง ขอให้แบ่งทรัพย์ในฐานะเจ้าของรวมจำเลยให้การกล่าวแก้ว่าวิธีการแบ่งทรัพย์ตามที่โจทก์ บรรยายฟ้องนั้นไม่ถูกต้อง ขอให้ยกฟ้องมิได้ขอ บังคับให้ที่ดินส่วนใดเป็นของจำเลยเกินกว่า สิทธิของจำเลยเมื่อจำเลยมิได้โต้แย้งกรรมสิทธิ์ จึงเป็นคดีไม่มีทุนทรัพย์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5460/2547

คำฟ้องของโจทก์กล่าวอ้างว่า บ. เป็นตัวแทนของโจทก์ที่ได้รับมอบหมายจากโจทก์ให้ เป็นผู้ซื้อรับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินจากเจ้าของที่ดิน ซึ่งโจทก์ได้ให้มารดาโจทก์ทำสัญญาจะซื้อจะ ขายที่ดินจากเจ้าของที่ดินแทนโจทก์ โดยมีข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาว่า เมื่อ บ. มีชื่อถือ กรรมสิทธิ์ที่ดินดังกล่าวแทนโจทก์ซึ่งเป็นตัวการ จึงเป็นหน้าที่ของ บ. ผู้เป็นตัวแทนจะต้องจดทะเบียนโอนที่ดินที่ บ. ได้รับไว้เกี่ยวกับการเป็นตัวแทนนั้นส่งคืนให้แก่โจทก์ตาม ป.พ.พ. มาตรา 810 วรรคหนึ่ง และเมื่อ บ. ถึงแก่ความตาย จำเลยในฐานะผู้จัดการมรดกของ บ. ย่อมมี หน้าที่ที่จะต้องโอนที่ดินดังกล่าวส่งคืนให้แก่โจทก์ด้วย คำฟ้องของโจทก์เช่นนี้จึงเป็นการเรียกให้ จำเลยในฐานะผู้จัดการมรดกของ บ. ส่งคืนที่ดินซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์ผู้เป็นตัวการที่ บ. ได้รับไว้อันเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนของโจทก์นั้นให้แก่โจทก์ อันเป็นหน้าที่ของตัวแทนที่จะต้อง ส่งให้แก่ตัวการตามบทบัญญัติดังกล่าว การฟ้องเรียกที่ดินตามคำฟ้องจากจำเลยเช่นนี้ จึงไม่ทำ ให้โจทก์ได้รับทรัพย์สินอันใดเพิ่มขึ้นใหม่แต่ประการใด และถือเป็นคดีไม่มีทุนทรัพย์ซึ่งอยู่ใน อำนาจของศาลจังหวัดที่จะรับคำฟ้องของโจทก์ไว้พิจารณา

คำร้องขัดทรัพย์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 653/2513

การร้องขอตทรัพย์ถือเสมือนหนึ่งว่าเป็นการฟ้องคดีซึ่งเริ่มด้วยการยื่นคำร้องขอ ต้องเสียค่าขึ้นศาลตามทฤษฎีที่เรียกร้อง คือ ตามที่เจ้าพนักงานบังคับคดีตราค่าไว้ ไม่ใช่ เสียตามทฤษฎีที่โจทก์จะได้รับชำระหนี้จากจำเลย และแม้ทรัพย์นั้นจะติดจำนองอยู่ ก็ต้องเสีย ค่าขึ้นศาลเต็มราคา จะหักหนี้จำนองออกก่อนไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 889/2540

แม้ผู้ร้องจะเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ร่วมในทรัพย์สินที่ยึดเพียง 1 ใน 5 ก็ตาม แต่ผู้ร้องยื่นคำ ร้องขอปล่อยทรัพย์สินที่ยึดทั้งหมดผู้ร้องจึงต้องชำระค่าขึ้นศาลตามมูลค่าแห่งตัวทรัพย์สินทั้งหมด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1900/2538

โจทก์ร่วมซึ่งเป็นผู้เสียหายในความผิดฐานฉ้อโกงนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สิน ของจำเลยขายทอดตลาดเพื่อบังคับชำระหนี้ตามคำพิพากษาการที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ปล่อย ทรัพย์สินเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาชั้นร้องขอตทรัพย์ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ แ่งมาตรา 288 วรรคสองให้ศาลพิจารณาและชี้ขาดคดีเหมือนอย่างคดีธรรมดาโดยโจทก์ร่วมมี ฐานะเป็นจำเลยโจทก์หาใช่ผู้ร้องขอให้บังคับคดีจึงไม่มีฐานะเป็นจำเลยดังนั้นแม้ศาลจะมีคำสั่งใน คำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินให้โจทก์ให้การแก้คดีแต่เมื่อโจทก์ร่วมซึ่งมีฐานะเป็นจำเลยได้ให้การแก้ คดีแล้วจึงมิใช่กรณีที่จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 198 วรรคแรกผู้ร้องในฐานะโจทก์ไม่จำเป็นต้องยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งว่าโจทก์ขาดนัดยื่น คำให้การศาลจะมีคำสั่งจำหน่ายคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 198 วรรค สองหาได้ไม่ การที่ศาลมีคำสั่งในคำให้การโจทก์ร่วมแต่เพียงว่า"รอฟังโจทก์จำเลยก่อน"เท่านั้น มิได้กำหนดให้ผู้ร้องดำเนินคดีภายในเวลาตามที่ศาลเห็นสมควรและได้ส่งคำสั่งโดยชอบจะถือว่า ผู้ร้องทิ้งฟ้องและจำหน่ายคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 132 หาได้ไม่

ข้อ 5

(อาจารย์อรรถนิติ ดิษฐอำนาจ)**วิพากษ์ภาค 3**

อุทธรณ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 472/2551

โจทก์นำยัดข้าวเปลือกโดยอ้างว่าเป็นของจำเลย และยื่นคำร้องขอให้นำออกขายทอดตลาดเนื่องจากเก็บไว้นานอาจเกิดความเสียหายได้ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจำหน่ายทรัพย์ที่ยึดและนำเงินเก็บรักษาไว้ เป็นคำสั่งตาม ป.วิ.พ. มาตรา 288 วรรคสอง (2) ซึ่งตามมาตรา 288 วรรคสาม บัญญัติให้คำสั่งศาลเป็นที่สุด การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้งดการขายทอดตลาดข้าวเปลือก เท่ากับเป็นการขอให้ศาลชั้นต้นเพิกถอนคำสั่งที่อนุญาตตามมาตรา 288 วรรคสอง (2) ซึ่งเป็นที่สุดแล้ว มิใช่คำร้องขอให้งดการบังคับคดีหรือคุ้มครองประโยชน์ในระหว่างการพิจารณา ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องได้ แม้ศาลชั้นต้นรับคำร้องไว้และศาลอุทธรณ์ภาค 6 วินิจฉัยให้ก็เป็นการไม่ชอบ ถือว่าเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค 6 ไม่เป็นเหตุให้ผู้ร้องฎีกาต่อไปได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6163/2553

ป.วิ.พ. มาตรา 293 วรรคสาม บัญญัติว่า “คำสั่งของศาลตามมาตรานี้เป็นที่สุด” มิได้หมายความว่าเฉพาะคำสั่งที่เกิดจากการวินิจฉัยข้อเท็จจริงที่มีการกล่าวอ้างในคำร้องขอให้งดการบังคับคดีเท่านั้น แต่รวมถึงคำสั่งที่เกิดจากการที่ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่าคำร้องของลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติไว้ด้วย ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องของจำเลยโดยเห็นว่าคดีที่จำเลยยื่นฟ้องโจทก์ต่อศาลชั้นต้นมิใช่เป็นการฟ้องคดีเรื่องอื่น คำสั่งของศาลชั้นต้นจึงเป็นที่สุด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1740/2505

การวินิจฉัยคดีแพ่งเกี่ยวกับเรื่องมรดกอิสลามศาสนิกในศาลจังหวัดปัตตานีซึ่งศาลชั้นต้นต้องใช้กฎหมายอิสลามและต้องให้ตะโต๊ะยุติธรรมวินิจฉัยชี้ขาดข้อกฎหมายอิสลามนั้น

หากศาลชั้นต้นปฏิบัติไม่ถูกต้อง ศาลสูงก็มีอำนาจยกคำพิพากษาให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาเสียให้ถูกต้องแล้วพิพากษาใหม่ได้

ศาลอุทธรณ์ไม่มีอำนาจวินิจฉัยข้อกฎหมายอิสลามได้ เพราะถ้ามีคำวินิจฉัยชี้ขาดของ ตะโต๊ะยุติธรรมในข้อกฎหมายอิสลามมาโดยถูกต้องแล้ว ย่อมเป็นอันเด็ดขาดในคดีนั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 861/2503

ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลเมื่อศาลชั้นต้นได้ดำเนินกระบวนการพิจารณาได้ส่วน ศาลก็ ย่อมฟังข้อเท็จจริงได้จากหลักฐานและคำพยานที่ปรากฏมีอยู่ในสำนวนประกอบการวินิจฉัยได้ ทั้งหมดไม่ว่าผู้ใดจะเป็นผู้อ้างหรือนำมาสืบ และผู้ถูกหว่าละเมิดอำนาจศาลก็มีโอกาสซักค้าน พยานนั้นได้อยู่แล้ว ศาลย่อมฟังลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาลได้ ไม่ขัดต่อกฎหมาย

โจทก์ยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องทำร้ายพยานโจทก์ข้างฝานอกห้องพิจารณابนศาล ผู้ร้องยื่นคำ ร้องว่าพยานโจทก์ทำร้ายผู้ร้องฝ่ายเดียว ต่างฝ่ายต่างขอให้ลงโทษอีกฝ่ายในฐานละเมิดอำนาจ ศาล ศาลชั้นต้นได้ส่วนแล้วฟังว่า ผู้ร้องทำร้ายพยานโจทก์ ลงโทษผู้ร้องข้างเดียวฐานละเมิด อำนาจศาล จำคุก 4 เดือน เช่นนี้ ผู้ร้องไม่มีสิทธิอุทธรณ์ฎีกาว่าพยานโจทก์ดังกล่าวมีความผิด ฐานละเมิดอำนาจศาลด้วยเพราะผู้ร้อง ไม่ใช่ผู้เสียหายในส่วนการละเมิดอำนาจศาลของพยาน โจทก์ดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1248/2535

#เคียงคู่ความสำเร็จ

ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลเป็นความผิดต่อศาล และการลงโทษฐานละเมิดอำนาจ ศาลย่อมเป็นอำนาจของศาลโดยเฉพาะ เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายกคำสั่งศาลชั้นต้นที่ สั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาจึงเท่ากับให้ยกคำร้องของนายจำเลยที่ขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาใน ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล จำเลยหรือนายจำเลยย่อมมิใช่ผู้เสียหายอันจะมีสิทธิฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1116/2503

เมื่อเสร็จการพิจารณาแล้ว ก่อนมีคำพิพากษา โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งอายัดหรือให้ ระงับการโอนที่ดินของจำเลยไว้ก่อนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา

254,255,257 ศาลชั้นต้นสั่งยกคำร้องและมีคำพิพากษาในคดีถึงที่สุด ดังนี้ ศาลฎีกาก็ไม่อาจให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาว่าด้วยวิธีการชั่วคราวก่อนคำพิพากษาได้

คำสั่งคำร้องที่ 569/2537

ความว่า จำเลยฎีกาคำสั่งของศาลอุทธรณ์ที่ไม่อนุญาตให้ทุเลาการบังคับในระหว่างอุทธรณ์ พร้อมกับยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งในฎีกาว่าศาลอุทธรณ์ยังไม่มีคำพิพากษา จึงไม่อาจจะฎีกาได้ไม่รับฎีกา และมีคำสั่งในคำร้องขอทุเลาการบังคับว่าคำสั่งศาลอุทธรณ์ถึงที่สุดแล้ว ไม่รับอุทธรณ์คำสั่ง(ที่ถูกไม่รับคำร้อง)

จำเลยเห็นว่า ฎีกาของจำเลยเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันควรได้รับการพิจารณาวินิจฉัยจากศาลฎีกาที่ศาลชั้นต้นสั่งไม่รับอุทธรณ์ คำสั่ง (ที่ถูกไม่รับคำร้อง)และไม่รับฎีกาของจำเลยเป็นการไม่ชอบ โปรดมีคำสั่งให้รับฎีกาและคำร้องขอทุเลาการบังคับของจำเลยไว้พิจารณาต่อไป หมายเหตุ ไม่ปรากฏว่าโจทก์ได้รับสำเนาคำร้องแล้วหรือไม่

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยและบริวารขนย้ายทรัพย์สินออกไปจากบ้านเลขที่ 6/47 ถนนเลียบคลองภาษีเจริญฝั่งเหนือแขวงหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร และส่งมอบบ้านที่เช่าให้กับโจทก์ในสภาพเรียบร้อย กับให้ชำระค่าเช่าค้างชำระเป็นเงิน 24,500 บาท พร้อมกับค่าเสียหายอีกเดือนละ 3,500 บาท นับถัดจากวันฟ้องติดต่อกันไปจนกว่าจะส่งมอบบ้านเช่าให้แก่โจทก์เสร็จ

#เคียงคู่ความสำเร็จ

จำเลยอุทธรณ์ และยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับไว้ในระหว่างอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งไม่อนุญาต ให้ยกคำร้อง (อันดับ 1)

คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์

จำเลยฎีกา พร้อมกับยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับฎีกา และไม่รับอุทธรณ์คำสั่ง(ที่ถูกไม่รับคำร้องขอทุเลาการบังคับ)(อันดับ 2,3)

จำเลยจึงยื่นคำร้องนี้ (อันดับ 4)

พิเคราะห์แล้ว คำสั่งของศาลในเรื่องทุเลาการบังคับเป็นอำนาจเฉพาะศาลเมื่อศาลอุทธรณ์มีคำสั่งในเรื่องทุเลาการบังคับอย่างใดแล้ว คู่ความจะฎีกาคำสั่งศาลอุทธรณ์อีกไม่ได้ และ

คดีนี้ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ ดังนั้น จำเลยจึงไม่มีสิทธิฎีกาและขอทุเลาการบังคับในระหว่างฎีกา ที่ศาลชั้นต้นสั่งไม่รับฎีกาและไม่รับคำร้องขอทุเลาการบังคับ ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วยในผล ให้ยกคำร้อง คำคำร้องเป็นพับ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1085/2525

อำนาจเกี่ยวกับการบังคับคดีเป็นของศาล เจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นเพียงเจ้าพนักงานของศาลซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของศาลในการที่จะ บังคับคดีเท่านั้น ไม่อาจเข้ามาเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือเป็นคู่ความได้ แต่อย่างใด เมื่อศาลสั่งให้ยกเลิกการขายทอดตลาด เจ้าพนักงานบังคับคดี ก็ต้องปฏิบัติตามนั้น ไม่มีสิทธิอุทธรณ์ฎีกาคำสั่งศาลได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12335/2557

คำร้องของโจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอ้างว่า ผู้คัดค้านไม่ยึดทรัพย์ตามที่โจทก์นำชี้ และหลอกลวงให้คำแนะนำในการบังคับคดี จนหลงเชื่อทำคำร้องขอให้ศาลเพิ่มอำนาจให้แก่ผู้คัดค้าน และถูกศาลยกคำร้องทำให้โจทก์ต้องเสียหาย ขอให้ผู้คัดค้านชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 283 วรรคสอง อันเป็นข้ออ้างให้ผู้คัดค้านในฐานะเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการบังคับคดีตามอำนาจหน้าที่ของผู้คัดค้านตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค 4 แต่เมื่อมีการประกาศใช้ พ.ร.บ. ความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ซึ่งตามมาตรา 5 วรรคหนึ่ง ของพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรงแต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้ โดยไม่มีบทมาตราโดยยกเว้นมิให้ใช้บังคับแก่กรณีใด และมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติอีกว่า "บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับใด ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน" ดังนี้ หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นต้นสังกัดของผู้คัดค้านจึงต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่ผู้คัดค้านซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำไปในการปฏิบัติหน้าที่ โจทก์จึงต้องห้ามมิให้เรียกร้องเอาแก่ผู้คัดค้านซึ่งเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีแต่ต้องเรียกร้องเอา

แก่หน่วยงานของรัฐนั้น ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้างตาม ป.วิ.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246, 247

แม้เจ้าพนักงานบังคับคดีไม่มีอำนาจเข้ามาเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือเป็นคู่ความก็ตาม แต่การที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยให้เจ้าพนักงานบังคับคดีรับผิดชอบต่อโจทก์โดยตรง เจ้าพนักงานบังคับคดีย่อมมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา 223

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6213/2531

การที่จำเลยอ้างว่าเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ดำเนินการบังคับคดีฝ่าฝืนต่อกฎหมายนั้น เป็นกรณีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 27 และมาตรา 296 วรรคสอง จำเลยทั้งสองแถลงคัดค้านการขายทอดตลาดทรัพย์สินต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีเท่านั้น จำเลยทั้งสองยังหามีสิทธิอุทธรณ์ไม่

คำสั่งคำร้องที่ 617/2515

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 252 ให้สิทธิคู่ความที่ศาลชั้นต้นสั่งไม่รับฎีกา ที่จะอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้น แต่เมื่อศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาของฝ่ายหนึ่งไว้แล้ว อีกฝ่ายหนึ่งไม่มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งว่าศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ยอมโต้แย้งได้ในคำแก้ฎีกา

คำสั่งคำร้องที่ 589/2518

เมื่อศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาของจำเลยแล้ว โจทก์จะยื่นคำร้องขอให้ศาลฎีกามีคำสั่งยกคำสั่งของศาลชั้นต้นที่สั่งรับฎีกาของจำเลยไว้แล้วนั้น หาได้ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1653/2500

ลูกจ้างกระทำการให้นายจ้างในกิจการที่จ้าง ย่อมเป็นตัวแทนของนายจ้างนั่นเอง กิจการซึ่งเห็นได้ว่ามิได้ทำให้กันเปล่าๆ ย่อมถือเอาเป็นปริยายว่ามีคำมั่นให้สินจ้าง ลูกจ้างทำละเมิดนายจ้างต้องรับผิดชอบ

#เคื่องคู่ความสำเร็จ

โจทก์ถอนฟ้องจำเลยที่ 2 ก่อนจำเลยให้การ ศาลอนุญาตได้โดยไม่ต้องสอบถาม จำเลยที่ 1 อาจขอให้ศาลเรียกจำเลยที่ 2 เข้าเป็นจำเลยร่วมอีกได้ศาลอนุญาตแล้วจำเลยที่ 1 ไม่คัดค้าน จะอุทธรณ์ไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1198/2538

ตามฟ้องและคำให้การมีประเด็นข้อพิพาทว่าทางพิพาททั้งหกสายเป็นทางสาธารณะหรือไม่และในชั้นอุทธรณ์โจทก์อุทธรณ์แต่เพียงว่าทางพิพาทเป็นทางสาธารณะไม่มีประเด็นวินิจฉัยว่าทางพิพาทเป็นทางภารจำยอมตั้งนั้นการที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าทางพิพาทเป็นทางภารจำยอมจึงเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็น คำวินิจฉัยของศาลชั้นต้นสมประโยชน์แก่จำเลยแล้ว จำเลยจึงไม่อาจยกประเด็นนี้ขึ้นอุทธรณ์ฎีกาได้อีก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1404/2520

จำเลยเคยยื่นคำร้องในคดีก่อนอ้างว่าที่พิพาทเป็นที่ดินในโฉนดของโจทก์ซึ่งจำเลยได้กรรมสิทธิ์โดยการครอบครองปรปักษ์ขอให้แสดงกรรมสิทธิ์ โจทก์ยื่นคำร้องคัดค้านว่าจำเลยมิได้ครอบครองรุกล้ำเข้ามาในที่ดินโฉนดของโจทก์ ความจริงจำเลยเข้าไปอาศัยและทำนาโดยอาศัยสิทธิการเช่าของบุคคลอื่นที่เช่าที่ดินไปจากโจทก์ ศาลชั้นต้นพิพากษาถึงที่สุดว่าจำเลยมิได้ครอบครองรุกล้ำเข้าไปในเขตโฉนดของโจทก์ โดยต่างคนต่างครอบครองตามแนวเขตที่ดินของตนไม่ปรปักษ์กันตั้งนี้ คำพิพากษาคดีก่อนจะชอบหรือไม่ก็ตาม แต่เมื่อโจทก์มิได้อุทธรณ์จึงต้องผูกพันในคำพิพากษานั้นว่า ที่พิพาทไม่ได้อยู่ในเขตโฉนดของโจทก์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 145 การที่โจทก์กลับมาฟ้องจำเลยเป็นคดีหลังและนำสืบว่าที่พิพาทเป็นของโจทก์ขอให้ขับไล่จำเลยและเรียกค่าเสียหายจึงรับฟังไม่ได้

แม้ศาลจะพิพากษายกฟ้อง แต่เมื่อคำพิพากษานิวินิจฉัยมีผลกระทบต่อสิทธิของจำเลย จำเลยย่อมอุทธรณ์ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4597/2531

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยจดทะเบียนขายบ้านให้โจทก์จำเลยให้การว่าจำเลยไม่เคยขายบ้านให้โจทก์ สัญญาซื้อขายบ้านที่โจทก์อ้างเป็นเอกสารปลอมและเป็นการซื้อขายเสร็จ

เด็ดขาดโดยไม่ได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นโมฆะ ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าจำเลยทำสัญญาขายบ้านให้โจทก์แล้วจำเลยทำสัญญาเช่าบ้านด้วย แสดงเจตนาซื้อขายบ้านเสร็จเด็ดขาดเมื่อไม่ได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่สัญญาซื้อขายเป็นโมฆะ ดังนี้แม้จำเลยจะเป็นฝ่ายชนะคดีในศาลชั้นต้น แต่ที่ศาลวินิจฉัยว่าจำเลยทำสัญญาขายบ้านให้แก่โจทก์แล้วทำสัญญาเช่าบ้านนั้นอาจทำให้จำเลยเสียสิทธิเป็นที่เสียหายหรือเป็นโทษแก่จำเลย จำเลยย่อมมีสิทธิอุทธรณ์ฎีกาในประเด็นดังกล่าวได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3803/2538

ประมวลกฎหมายที่ดินฯ มาตรา 60 ที่บัญญัติว่าเมื่อเจ้าพนักงานที่ดินสั่งประการใดแล้วให้ฝ่ายที่ไม่พอใจไปดำเนินการฟ้องต่อศาลภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนั้น หมายถึงให้คู่กรณีฟ้องขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาว่าฝ่ายใดมีกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทดีกว่ากัน เมื่อจำเลยในฐานะเจ้าพนักงานที่ดินได้ปฏิบัติตามขั้นตอนของประมวลกฎหมายที่ดินฯ โดยรวบรวมพยานหลักฐานทั้งของฝ่ายโจทก์และฝ่ายผู้คัดค้านเปรียบเทียบกันแล้วเห็นว่าพยานหลักฐานของฝ่ายผู้คัดค้านมีเหตุผลดีกว่าจึงมีคำสั่งให้งดออกโฉนดที่ดินให้โจทก์โจทก์จึงไม่มีสิทธิขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว แม้จำเลยเป็นฝ่ายชนะคดีเพราะโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องแต่การที่ศาลอุทธรณ์ ภาค 2 วินิจฉัยว่าที่พิพาทมิได้เป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้เลี้ยงสัตว์ร่วมกันแต่เป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าอาจเป็นที่เสียหายแก่จำเลยจำเลยย่อมมีสิทธิฎีกาโต้แย้งได้ สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันเกิดขึ้นและเป็นอยู่ตามสภาพของที่ดินและการใช้ร่วมกันของประชาชนโดยไม่ต้องมีเอกสารของทางราชการกำหนดให้เป็นที่สาธารณประโยชน์ที่พิพาทเป็นที่ที่ราษฎรใช้เลี้ยงสัตว์ก่อนที่ ล. และ ค. จะเข้าครอบครองจึงเป็นสาธารณประโยชน์ของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันโจทก์จะอ้างว่าที่พิพาทเป็นของโจทก์เพราะ ค. ปล่อยให้โจทก์ครอบครองที่พิพาทมานานแล้วหาได้ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5875/2545

จำเลยขอสินเชื่อโดยทำสัญญากับโจทก์หลายประเภท และจดทะเบียนจำนองที่ดินเป็นประกันหนี้ มูลหนี้ทั้งหมดจึงเกี่ยวข้งกันและโจทก์มีสิทธินำมาฟ้องรวมเป็นคดีเดียวกันได้ ค่า

ชั้นศาลที่โจทก์มีหน้าที่ชำระตามตาราง 1 ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ข้อ 1(ก) จึงเท่ากับสองแสนบาทซึ่งเป็นอัตราสูงสุด การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้โจทก์เสียค่าชั้นศาลเพิ่มโดยแยกตามมูลหนี้แต่ละสัญญา จึงเป็นการเรียกเก็บค่าชั้นศาลเกินกว่าที่โจทก์มีหน้าที่ต้องเสียตามกฎหมายจำเลยซึ่งเป็นคู่ความฝ่ายซึ่งมีหน้าที่ต้องชำระแทนโจทก์หากตนเป็นฝ่ายแพ้คดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 161 วรรคหนึ่ง ย่อมถือได้ว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสีย จึงมีสิทธิคัดค้านและอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7268/2547

คดีที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง จำเลยจะมีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นได้ต่อเมื่อ คำวินิจฉัยของ ศาลชั้นต้นมีผลกระทบกระเทือนต่อสิทธิของจำเลยซึ่งเป็นฝ่ายชนะคดี คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโดยวินิจฉัยว่า ผู้จัดการนิติบุคคลอาคารชุดโจทก์มอบอำนาจให้ผู้อื่นฟ้องคดีโดยฝ่าฝืนข้อบังคับที่กำหนดให้ผู้จัดการนิติบุคคล อาคารชุดโจทก์จะต้องปฏิบัติกิจการในหน้าที่ด้วยตนเอง เว้นแต่ข้อบังคับหรือมติที่ประชุมใหญ่เจ้าของร่วมจะกำหนดให้มอบหมายให้ผู้อื่นทำแทนได้ กรณีนี้ไม่ต้องด้วยข้อยกเว้นดังกล่าว คำวินิจฉัยของศาลชั้นต้นเกี่ยวกับอำนาจฟ้อง หาได้กระทบกระเทือนต่อสิทธิของจำเลยแต่ประการใดไม่ จำเลยไม่มีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1602/2551

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยร่วมแล้ว ย่อมถือไม่ได้ว่าจำเลยร่วมถูกโต้แย้งสิทธิในชั้นอุทธรณ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 55 จำเลยร่วมจึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยร่วมนั้นเป็นการไม่ชอบและถือว่าเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค 3 จำเลยร่วมจึงไม่มีสิทธิฎีกาต่อมาตามมาตรา 249 วรรคหนึ่ง

นิติกรรมที่กฎหมายบังคับให้ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ การนำสืบถึงการตั้งตัวแทนก็ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือมาแสดง จำเลยจึงไม่อาจนำพยานบุคคลมาสืบว่าจำเลยลงลายมือชื่อที่ช่องผู้กู้ในสัญญากู้ยืมเงินแทนจำเลยร่วม ปัญหาเรื่องข้อห้ามนำสืบพยานบุคคลเพิ่มเติม ตัดทอน

หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อความในพยานเอกสารตาม ป.วิ.พ. มาตรา 94 (ข) เป็นปัญหาอันเกี่ยว
ด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยก
วินิจฉัยได้เองตามมาตรา 142 (5) ประกอบด้วยมาตรา 246 และมาตรา 247

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1602/2551

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยร่วมแล้ว ย่อมถือไม่ได้ว่าจำเลยร่วมถูก
โต้แย้งสิทธิในชั้นอุทธรณ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 55 จำเลยร่วมจึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์ ที่ศาลอุทธรณ์
ภาค 3 รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยร่วมนั้นเป็นการไม่ชอบและถือว่าเป็นข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากัน
มาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค 3 จำเลยร่วมจึงไม่มีสิทธิฎีกาต่อมาตามมาตรา 249 วรรค
หนึ่ง

นิติกรรมที่กฎหมายบังคับให้ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ การนำสืบถึงการตั้งตัวแทนก็ต้อง
มีหลักฐานเป็นหนังสือมาแสดง จำเลยจึงไม่อาจนำพยานบุคคลมาสืบว่าจำเลยลงลายมือชื่อที่
ช่องผู้กู้ในสัญญากู้ยืมเงินแทนจำเลยร่วม ปัญหาเรื่องข้อห้ามนำสืบพยานบุคคลเพิ่มเติม ตัดทอน
หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อความในพยานเอกสารตาม ป.วิ.พ. มาตรา 94 (ข) เป็นปัญหาอันเกี่ยว
ด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยก
วินิจฉัยได้เองตามมาตรา 142 (5) ประกอบด้วยมาตรา 246 และมาตรา 247

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1898 - 1921/2555 #เคียงคู่สู่ความสำเร็จ

โจทก์ที่ 8 ถอนคำฟ้องและศาลจำหน่ายคดีเฉพาะโจทก์ที่ 8 ออกจากสารบบแล้ว การ
ถอนคำฟ้องย่อมลบล้างผลการยื่นคำฟ้องนั้น รวมทั้งกระบวนการพิจารณาอื่นๆ อันมีมาต่อภายหลัง
ยื่นคำฟ้อง และกระทำให้คู่ความกลับคืนสู่ฐานะเดิมเสมือนหนึ่งมิได้มีการยื่นฟ้องเลย ตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 176 จึงมิใช่คู่ความและมิได้ถูกกระทบสิทธิจึงไม่
มีสิทธิอุทธรณ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5911/2557

จำเลยที่ 1 ไม่ต้องรับผิดชอบโจทก์ แม้จำเลยที่ 2 จะต้องรับผิดชอบ จำเลยที่ 1 ไม่ได้ถูกโต้แย้ง
สิทธิ จึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์ฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 511/2558

คำสั่งของศาลชั้นต้นไม่รับฟ้องโจทก์ และให้คืนค่าขึ้นศาลทั้งหมดให้โจทก์ มิได้เป็นการกระทบกระเทือนสิทธิของจำเลย จำเลยไม่มีสิทธิอุทธรณ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5066/2538

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลตั้ง ก. และ พ. เป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย ก. มิได้เป็นผู้มีส่วนได้เสียที่ถูกกระทบสิทธิโดยคำสั่งศาลชั้นต้นและคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ถือว่า ก. เป็นบุคคลภายนอกคดีไม่อยู่ในฐานะที่จะยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาคัดค้านคำสั่งของศาลชั้นต้นและคำพิพากษาศาลอุทธรณ์เพื่อขอให้ตั้ง ก. เป็นผู้จัดการมรดกแต่เพียงผู้เดียวได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4082 - 4083/2545

อุทธรณ์ของโจทก์ที่ว่า การแบ่งที่ดินตามสัญญาประนีประนอมยอมความระบุแต่เพียงจำนวนเนื้อที่ที่แบ่งให้แก่โจทก์และบุคคลอื่นเป็นการแบ่งอย่างเลือนลอยไม่ชัดเจน ไม่อาจทราบได้ว่าที่ดินที่ได้รับแบ่งตั้งอยู่ส่วนใด มีอาณาเขตอย่างไร ผู้ได้รับส่วนแบ่งไม่สามารถแบ่งแยกที่ดินกันได้ถูกต้อง จึงไม่อาจปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความได้ ขอให้ศาลฎีกาส่งเรื่องคืนให้ศาลชั้นต้นทำสัญญาประนีประนอมยอมความแบ่งแยกที่ดินกันให้มีอาณาเขตแน่นอนว่าส่วนใดเป็นของใครบ้างนั้น ไม่เข้าเหตุหนึ่งเหตุใด ตามข้อยกเว้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 138 วรรคสอง ซึ่งโจทก์จะมีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาได้ การที่ศาลอุทธรณ์รับวินิจฉัยจึงเป็นการไม่ชอบและโจทก์ไม่อาจจะฎีกาต่อมาได้ตามมาตรา 249 วรรคหนึ่ง

ข้อตกลงแบ่งที่ดินตามสัญญาประนีประนอมยอมความหากจะทำให้ ฮ. ไม่ได้รับส่วนแบ่งที่ดินมรดกเลยหรือไม่ก็ตาม ก็เป็นเรื่องที่ ฮ. จะไปว่ากล่าวเอง โจทก์ไม่มีส่วนได้เสียจากการได้หรือไม่ได้รับมรดกของ ฮ. จึงไม่มีข้ออ้างเป็นเหตุแห่งส่วนได้เสียอันจะอุทธรณ์ฎีกาในปัญหานี้ได้ ที่ศาลอุทธรณ์รับวินิจฉัยในปัญหานี้จึงเป็นการไม่ชอบและโจทก์ไม่อาจฎีกาในปัญหานี้ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3337/2516

ผู้รับรองหลักทรัพย์ได้รับรองหลักทรัพย์ของผู้ทำสัญญาประกันไว้ว่า ขอรับรองว่า
หลักทรัพย์ที่ผู้ทำสัญญาประกันเสนอมานี้มีจริง ถ้าไม่มีหรือไม่พอ ผู้รับรองหลักทรัพย์ยอมให้
จนครบถ้วน เช่นนี้ ผู้รับรองหลักทรัพย์ยอมผูกพันตนเข้าเป็นผู้ค้ำประกันผู้ทำสัญญาประกันใน
อันที่จะชำระค่าปรับ เมื่อศาลสั่งปรับผู้ทำสัญญาประกันและทรัพย์สินของผู้ทำสัญญาประกันมีไม่
พอชำระค่าปรับ ขาดอยู่เท่าใด ผู้รับรองหลักทรัพย์ต้องรับผิดชอบในจำนวนค่าปรับที่ขาดอยู่นั้น
ดังนั้นเมื่อผู้ทำสัญญาประกันผิดสัญญาประกัน จนศาลสั่งปรับตามสัญญาประกัน และเจ้า
พนักงานบังคับคดียึดทรัพย์และขายทอดตลาดทรัพย์ของผู้ทำสัญญาประกันตามคำสั่งศาล. ยังไม่
หมด ยังไม่ทราบว่าผู้ทำสัญญาประกันค้างชำระค่าปรับเท่าใด การที่ศาลชั้นต้นด่วนสั่งให้ยึด
ทรัพย์และอายัดสิทธิเรียกร้องของผู้รับรองหลักทรัพย์ที่มีต่อบุคคลภายนอก โดยมีได้ออกคำ
บังคับแจ้งให้ผู้รับรองหลักทรัพย์ทราบว่าต้องชำระค่าปรับเท่าใด ภายในกำหนดเวลาเท่าใด
เสียก่อน จึงเป็นการมิชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1406/2519

มาตรา 274 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเป็นเพียงบทบัญญัติให้อำนาจศาลที่
จะบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินของผู้ค้ำประกันโดยไม่ต้องฟ้องผู้ค้ำประกันเป็นคดีใหม่เท่านั้นหากมี
ข้อความให้ปรากฏว่าผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบต่อโจทก์เกินกว่าหลักทรัพย์ที่นำมาวางประกันต่อ
ศาลไม่ผู้ค้ำประกันจะรับผิดชอบเพียงใด ในระยะเวลาอย่างไรต้องแล้วแต่ข้อสัญญา เมื่อตามหนังสือ
สัญญาค้ำประกันมีว่า ถ้าจำเลยแพ้คดีและไม่ชำระเงินให้โจทก์ตามคำพิพากษาเป็นจำนวนเงิน
เท่าใด ผู้ค้ำประกันยอมให้บังคับคดีเอาจากทรัพย์สินที่ผู้ค้ำประกันนำมาวางไว้เป็นประกันต่อ
ศาลได้ทันทีและในสัญญานี้ได้ระบุรายการหลักทรัพย์ที่ผู้ค้ำประกันนำมาวางโดยหลักทรัพย์นี้
เป็นที่พอใจของศาลชั้นต้นทั้งโจทก์ก็ไม่คัดค้าน ยอมให้ผู้ค้ำประกันทำหนังสือสัญญาประกันได้
จึงชอบที่โจทก์จะขอบังคับเอาจากทรัพย์สินที่วางไว้ตามสัญญา จะขอบังคับคดีเอากับทรัพย์สินอื่น
อีกหาได้หรือไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 462/2507

จำเลยไม่ใช้เงินตามคำพิพากษาตามยอมจนต้องมีการบังคับคดียึดทรัพย์สินของจำเลยที่จำนองโจทก์ไว้ออกขายทอดตลาดขายได้แล้ว จำเลยร้องคัดค้านว่าขายราคาต่ำไปเจ้าพนักงานบังคับคดีโดยความเห็นชอบของศาลจึงได้รอกการจ่ายเงินไว้จนกว่าคดีที่จำเลยร้องคัดค้านนั้นถึงที่สุดดังนี้ ถือว่าจำเลยโต้แย้งการชำระหนี้ให้โจทก์ตลอดมาจำเลยต้องรับผิดชอบเบี้ยแก้โจทก์ตลอดระยะเวลาที่โต้แย้งนั้นเพราะโจทก์ยังไม่ได้รับชำระหนี้ด้วยความผิดของจำเลยที่ทำการโต้แย้งเอง

ระเบียบการของเจ้าพนักงานบังคับคดีที่ติดดอกเบี้ยให้เพียงถึงวันขายทอดตลาดจะนำมาใช้บังคับแก่กรณีดังกล่าวข้างต้นหาได้ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2115/2517

การที่คู่ความตั้งแตงทนายความให้ความและดำเนินกระบวนการพิจารณาแทนตนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 60 นั้น เป็นการตั้งแตงตัวแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะ 15 ว่าด้วยตัวแทน ฉะนั้น เมื่อโจทก์ผู้เป็นตัวการถึงแก่กรรมกรณีจึงต้องปรับด้วยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 828 ซึ่งบัญญัติว่า เมื่อสัญญาตัวแทนระงับสิ้นไปเพราะตัวการตาย ตัวแทนต้องจัดการอันสมควรทุกอย่าง เพื่อจะปกป้องรักษาประโยชน์อันเขาได้มอบหมายแก่ตนไปจนกว่าทายาทหรือผู้แทนของตัวการจะเข้าปกป้องรักษาประโยชน์นั้นๆ ได้ ดังนี้ ทนายโจทก์ซึ่งเป็นตัวแทนยอมมีหน้าที่ต้องจัดการดำเนินคดีเพื่อปกป้องรักษาประโยชน์ของโจทก์ตามบทกฎหมายดังกล่าว. การที่ทนายโจทก์ฟังคำพิพากษาศาลชั้นต้นแล้วยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนด 1 เดือน จึงเป็นการชอบด้วยกฎหมาย หากเป็นโมฆะไม่ แม้ตัวโจทก์จะถึงแก่ความตายไปก่อนที่ศาลชั้นต้นจะได้อ่านคำพิพากษา และยังไม่มืทายาทร้องขอเข้ารับมรดกความและแตงทนายโจทก์เป็นทนายความของผู้รับมรดกความก็ตาม

จำเลยที่ 1 ได้ขั้บรรณนัตของจำเลยที่ 2 คันที่เกดเหตุรถชนกัน ไปปฏิบัติงานในหน้าทีของจำเลยที่ 2 มาตั้งแตงก่อนวันเกดเหตุ โดยไม่ปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาของจำเลยที่ 1 ทักท้วงหรือมีบุคคลอื่นขั้บรรณนัตคันนั้น วันเกดเหตุจำเลยที่ 1 ขั้บรรณนัตคันดังกล่าวบรรทุกเครื่องสูบน้ไปช่วยสูบน้ให้หมู่บ้านชาวเขาอันเป็นการกระทำเกี่ยวกับหน้าทีราชการของจำเลยที่ 2. ดังนี้

ถือได้ว่าจำเลยที่ 1 ได้ขับรถยนต์ในทางการที่จ้างของจำเลยที่ 2 ข้อที่จำเลยที่ 2 อ้างว่าได้ว่าจ้างจำเลยที่ 1 ให้ทำงานในตำแหน่งผู้ชำนาญงานเกี่ยวกับเครื่องยนตใ้ใช้ในการก่อสร้าง ไม่มีหน้าที่ขับรถยนต์นั้น เป็นระเบียบข้อบังคับอันเป็นเรื่องภายในของจำเลยที่ 2 จะอ้างมาต่อสูหรือไ้ยื่นบุคคลภายนอกไม่ได้

หลังจากเลิกงานขนน้ำเพื่อช่วยเหลือชาวเขอันเป็นการงานในทางการที่จ้างของจำเลยที่ 2 แล้ว จำเลยที่ 1 ยังมีได้เอารถเข้าเก็บแต่ได้ขับไปที่แห่งอื่นจนกระทั่งเกิดเหตุชนรถยนต์ของทางราชการทหารอากาศ เป็นเหตุให้บุตรโ้ทก็ถึงแก่ความตาย ดังนี้ แม้จะเกิดเหตุหลังจากเลิกงานแล้ว ก็ถือว่ายังอยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ตามทางการที่จ้างของจำเลยที่ 2 เพราะการปฏิบัติหน้าที่ยังไม่เสร็จสิ้นโดยอยู่ในระหว่างที่จำเลยที่ 1 จะต้องนำรถยนต์มาเก็บที่สำนักงานของจำเลยที่ 2 ผู้เป็นนายจ้างจำเลยที่ 2 ต้องร่วมรับผิดชอบในผลแห่งละเมิดของจำเลยที่ 1 ด้วย

LAW

#เคียงคู่ความสำเร็จ

ข้อ 6

(อาจารย์สมชาย จุลนิต)

วิแพ่งภาค 4

ลักษณะ 1 วิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษา

โจทก์ขอคุ้มครองชั่วคราวก่อนพิพากษา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 200/2539

คดีก่อนที่จำเลยที่ 2 ฟ้องจำเลยที่ 1 ไม่ผูกพันโจทก์ในคดีนี้ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกแต่การที่โจทก์ขอให้คุ้มครองประโยชน์ของโจทก์โดยห้ามมิให้จำเลยที่ 1 โอนที่ดินตามสัญญาจะซื้อขายฉบับพิพาทให้แก่จำเลยที่ 2 ตามคำพิพากษาในคดีก่อนย่อมมีผลเป็นการให้งดการบังคับคดีในคดีก่อนซึ่งคดีได้ถึงที่สุดแล้วจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาย่อมมีสิทธิที่จะบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาได้หากจำเลยที่ 2 บังคับคดีให้เป็นที่เสียหายแก่โจทก์อย่างไรก็เป็นเรื่องที่จะต้องไปว่ากล่าวกันระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 2 ต่อไปโจทก์ไม่มีสิทธิยื่นขอใช้วิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษาเพื่อให้มีผลห้ามมิให้จำเลยที่ 2 ดำเนินการบังคับคดีในคดีดังกล่าว โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนสัญญาจะซื้อขายที่ดินฉบับพิพาทที่สร้างขึ้นระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 2 หากจำเลยที่ 2 บังคับคดีในคดีก่อนรับโอนที่ดินตามสัญญาจะซื้อขายฉบับพิพาทจากจำเลยที่ 1 แล้วโอนต่อไปยังบุคคลภายนอกอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ได้โจทก์จึงมีสิทธิขอให้คุ้มครองประโยชน์ของโจทก์โดยห้ามมิให้จำเลยที่ 2 โอนที่ดินดังกล่าวให้แก่บุคคลอื่นได้แม้โจทก์จะเป็นสามีของจำเลยที่ 1 ซึ่งมีสิทธิขอกันส่วนของโจทก์ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 287 ก็ตามแต่ก็ไม่มีบทกฎหมายใดบังคับให้โจทก์จำต้องใช้สิทธิขอกันส่วนแต่อย่างเดียว

กรณีศาลไม่อนุญาตให้คุ้มครองชั่วคราวตามที่โจทก์ขอ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2149/2516

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 255 วรรคแรก เป็นบทบัญญัติบังคับไว้ว่า ศาลจะสั่งอนุญาตตามคำร้องขอ โดยไม่ไต่สวนฟังข้อเท็จจริงให้ได้ความตามอนุมาตรา (1)(2) ของมาตรา 255 เสียก่อนไม่ได้ ส่วนในกรณีที่ศาลพิเคราะห์คำร้องแล้วเห็นว่า ไม่มีเหตุ

สมควรก็ดี ไม่มีเหตุเพียงพอที่จะนำวิธีคุ้มครองตามคำขอมาใช้ก็ดี ศาลย่อมมีอำนาจสั่งยกคำร้องเสียได้โดยหาจำต้องไต่สวนฟังพยานผู้ร้องขอเสียก่อนไม่

โจทก์ฟ้องขอให้ศาลพิพากษาว่า โจทก์มีสิทธิครอบครองเหนือที่ดินพิพาทห้ามจำเลยเข้าเกี่ยวข้อง จำเลยให้การและฟ้องแย้งว่าเป็นที่ของจำเลย ขอให้ห้ามโจทก์เกี่ยวข้องเป็นกรณีที่เกิดขึ้นจริงเกี่ยวกับการครอบครองที่พิพาทคู่ความยังโต้แย้งฟ้องและฟ้องแย้งของบังคับมิให้อีกฝ่ายหนึ่งเกี่ยวข้อง และอยู่ระหว่างสืบพยานหลักฐานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงนี้อยู่ จึงยังไม่มีเหตุสมควร และไม่มีเหตุเพียงพอที่จะนำวิธีคุ้มครองตามคำขอของโจทก์ ที่ขอให้ศาลสั่งห้ามจำเลยและบริวารขัดขวางการครอบครองของโจทก์อ้างว่าเป็นการกระทำซ้ำในเรื่องที่ถูกฟ้องไว้ก่อนมีคำพิพากษาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 254 มาใช้ ศาลขอที่จะสั่งยกคำร้องของโจทก์เสียได้โดยไม่ต้องไต่สวนพยานของโจทก์ก่อน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2926/2559

ตามคำร้องขอให้ใช้วิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ร้อง เป็นกรณีที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้างว่า ผู้ร้องผิดนัดและผู้คัดค้านจะอาศัยบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 686 เรียกให้ธนาคารผู้ค้ำประกันเช่นทำสัญญาค้ำประกันทำงานของผู้ร้องตามสัญญาว่าจ้างออกแบบแบบและก่อสร้างโรงงานพร้อมติดตั้งเครื่องจักรไว้ต่อผู้คัดค้าน ชำระหนี้ตามสัญญาการประกัน โดยที่ผู้ร้องยังปฏิเสธว่าไม่ได้ผิดนัด แต่เป็นเรื่องที่ผู้คัดค้านผิดนัดผิดสัญญากรณีจึงไม่อาจรับฟังเป็นยุติว่าลูกหนี้ผิดนัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 686 (เดิม) ที่ผู้ค้ำประกันจะต้องชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตามคำร้องยังไม่อาจนำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 254 (2) เมื่อใช้กับกรณีตามคำร้องของผู้ร้องได้เพราะไม่ใช่การกระทำซ้ำหรือกระทำต่อไปซึ่งการละเมิด หรือผิดสัญญา หรือการกระทำที่ผู้ร้อง หรือการกระทำอื่นใดที่อาจทำให้ผู้ร้องได้รับความเสียหายที่ต้องบรรเทาด้วยอาศัยอำนาจศาล

ข้อ 7

(อาจารย์ชัยยุทธ ศรีจันทร์)

วิแพ่งภาค 4

ลักษณะ 2 การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง

คำบังคับ มาตรา 272

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6209/2557

ศาลชั้นต้นมีอำนาจออกคำบังคับได้เอง การที่ศาลชั้นต้นออกคำบังคับให้จำเลยทั้งสองปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค 1 และศาลฎีกา จึงเป็นอำนาจของศาลชั้นต้น การที่นายโจทก์ทั้งห้ายื่นคำแถลงให้ศาลชั้นต้นออกคำบังคับ ไม่ว่าจะนายโจทก์ที่ 1 จะมีอำนาจทำการแทนโจทก์ที่ 1 ได้หรือไม่ ก็ไม่ทำให้การออกคำบังคับของศาลชั้นต้นซึ่งเป็นอำนาจของศาลชั้นต้นที่จะออกคำบังคับได้เองเสียไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8883/2508

ในคดีที่จำเลยยอมให้ที่พิพาทเป็นของโจทก์ ที่พิพาทก็ตกเป็นของโจทก์ตามสัญญาประนีประนอมยอมความนั้นโดยไม่จำเป็นต้องบังคับอะไรอีก ฉะนั้น การที่โจทก์มิได้ขอให้บังคับคดีภายใน 10 ปี จึงหาทำให้สิทธิของโจทก์ที่จะได้ที่พิพาทดังกล่าวแล้วต้องเสียไปแต่อย่างใด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8746/2551

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้คำพิพากษาศาลชั้นต้น คำพิพากษาศาลชั้นต้นและคำบังคับตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นยอมเป็นอันสิ้นผลไปโดยคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาย่อมมีสิทธิขอให้ศาลชั้นต้นออกคำบังคับใหม่ตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7326/2539

กรณีศาลพิพากษาว่าโจทก์ได้การจำยอมโดยอายุความมิใช่พิพากษาให้จำเลยชำระหนี้ จึงไม่จำเป็นต้องออกคำบังคับจำเลยไม่มีหน้าที่อย่างใดในทางนิติกรรมที่จะต้องไปจดทะเบียนให้แก่โจทก์ กรณีที่ศาลชั้นต้นออกคำบังคับให้จำเลยไปจดทะเบียนการจำยอมนั้นจึงไม่ถูกต้อง ศาลฎีกาย่อมพิพากษาให้เพิกถอนคำบังคับดังกล่าวเสีย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12170/2558

แม้จำเลยจะไม่ใช้คู่ความซึ่งเป็นฝ่ายชนะคดีหรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาที่มีสิทธิขอให้บังคับคดีตาม ป.วิ.พ. มาตรา 271 แต่กรณีนี้เป็นเรื่องที่ศาลพิพากษาให้โจทก์และจำเลยแบ่งแยกกรรมสิทธิ์ร่วมตามข้อตกลงเรื่องกรรมสิทธิ์ร่วมฉบับลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2524 และแผนที่ด้านหลังบันทึกดังกล่าว ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1364 วรรคหนึ่ง ซึ่งโจทก์และจำเลยต่างมีภาระร่วมกันที่จะต้องไปดำเนินการแบ่งแยกที่ดินให้เป็นไปตามคำพิพากษา เมื่อคำร้องของจำเลยฉบับลงวันที่ 11 เมษายน 2554 ที่ขอให้บังคับโจทก์ปฏิบัติตามคำพิพากษาเป็นคำร้องที่สืบเนื่องมาจากคำร้องฉบับลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2551 ที่จำเลยยื่นต่อศาลขอให้ออกหมายเรียกโจทก์และเจ้าพนักงานที่ดินมาสอบถามเรื่องที่โจทก์ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบผลการรังวัดแบ่งแยกกรรมสิทธิ์ร่วมอันเป็นเหตุขัดข้องทำให้เจ้าพนักงานที่ดินไม่อาจออกโฉนดที่ดินให้แก่จำเลยได้ จึงเป็นกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงในเบื้องต้นว่าโจทก์ไม่ให้ความร่วมมือในการแบ่งแยกที่ดิน ย่อมถือว่ามีเหตุขัดข้อง ทำให้ไม่อาจปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลได้ ศาลชั้นต้นควรต้องสอบถามโจทก์และจำเลยก่อนไม่ควรด่วนยกคำร้องของจำเลยไปเสียทีเดียว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 17342/2555

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น คำพิพากษาศาลชั้นต้นยังมีผลใช้บังคับอยู่ ย่อมผูกพันคู่ความ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 145 วรรคหนึ่ง และไม่จำเป็นต้องส่งคำบังคับให้จำเลยทราบไม่ การที่จำเลยทราบคำบังคับตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นตามมาตรา 272 แล้วไม่ปฏิบัติตาม ศาลชั้นต้นชอบที่จะออกหมายบังคับคดีตามมาตรา 276 ได้ ไม่มีเหตุที่จะเพิกถอนหมายบังคับคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8746/2551

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้คำพิพากษาศาลชั้นต้น คำพิพากษาศาลชั้นต้นและคำบังคับตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นยอมเป็นอันสิ้นผลไปโดยคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาย่อมมีสิทธิขอให้ศาลชั้นต้นออกคำบังคับใหม่ตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 207/2546

ศาลชั้นต้นออกคำสั่งให้จำเลยจดทะเบียนที่ดินของจำเลยเป็นภาระจำยอมของโจทก์ หากไม่ปฏิบัติตาม ให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลย เมื่อโฉนดที่ดินอยู่ที่จำเลย โจทก์ชอบที่จะให้จำเลยส่งมอบโฉนดที่ดินเพื่อดำเนินการตามคำพิพากษาได้ เพราะเป็นส่วนหนึ่งของการบังคับคดี หากเป็นการบังคับนอกเหนือไปจากคำพิพากษาไม่ ชอบที่ศาลชั้นต้นจะไต่สวนให้ได้ความแน่ชัดว่า โฉนดที่ดินพิพาทอยู่ที่จำเลยหรือไม่ ไม่ควรริบถ้วนยกคำร้องของโจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 207/2546

ศาลฎีกาพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันทำทางพิพาทตามรูปแบบที่วิวาทและให้จำเลยที่ 1 ไปจดทะเบียนสิทธิภาระจำยอมทางพิพาทดังกล่าวให้แก่โจทก์ทั้งสองหากจำเลยที่ 1 ไม่ดำเนินการให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลยที่ 1 ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 ไม่ไปจดทะเบียนสิทธิภาระจำยอมในที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ทั้งสองโจทก์ทั้งสองจึงย่อมมีสิทธิที่จะขอดำเนินการบังคับคดีในลำดับต่อไป โดยถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลยที่ 1 แต่เมื่อโฉนดที่ดินพิพาทอยู่ที่จำเลยที่ 1 ทำให้โจทก์ทั้งสองไม่สามารถจดทะเบียนภาระจำยอมในที่ดินพิพาทได้ โจทก์ทั้งสองย่อมมีสิทธิที่จะร้องขอให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้จำเลยที่ 1 ส่งมอบโฉนดที่ดินพิพาทต่อศาลชั้นต้นเพื่อดำเนินการบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาได้ เพราะถือเป็นส่วนหนึ่งของการบังคับคดี หากเป็นการบังคับนอกเหนือไปจากคำพิพากษาแต่อย่างใดไม่ แต่เนื่องจากศาลชั้นต้นยกคำร้องของโจทก์ทั้งสองโดยยังมีได้เรียกคู่ความมาสอบถามให้แน่ชัดเสียก่อนว่าโฉนดที่ดินพิพาทอยู่ในความครอบครองของจำเลยที่ 1 จริงหรือไม่และมีเหตุจำเป็นหรือขัดข้องประการใดที่จำเลยที่ 1 ไม่ส่งมอบโฉนดที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ทั้งสอง จึงสมควรเรียกคู่ความมาสอบถามให้ได้รับความเสียก่อน ไม่ควรริบถ้วนยกคำร้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1652/2534

ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาที่พิพากษาให้จำเลยและบริวารรื้อย้ายสิ่งปลูกสร้างออกจากที่พิพาทให้จำเลยทราบแล้ว แต่มิได้ออกคำสั่งให้จำเลยและบริวารปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลฎีกา ดังนี้ถือไม่ได้ว่าจำเลยและบริวารไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง โจทก์จะขอบังคับคดีต่อผู้ร้องซึ่งโจทก์อ้างว่าเป็นบริวารของจำเลยในชั้นนี้ไม่ได้ ปัญหาเรื่องสิทธิในการบังคับคดีเป็น

ปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ผู้ร้องมิได้กล่าวไว้ในคำคัดค้านก็ยกขึ้นว่ากล่าวในชั้นอุทธรณ์ฎีกาได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225,249.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1938/2527

ศาลพิพากษตามยอมและมีคำสั่งทำคำพิพากษาเพียงว่าบังคับคดีตามยอม เท่านั้นยังถือไม่ได้ว่าศาลได้มี คำบังคับแล้วและที่ศาลมีคำสั่งว่าบังคับคดีใน 30 วัน นั้นหมายความว่าให้มี คำบังคับให้ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความภายใน 30 วัน ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 272 และมาตรา273 เสียก่อนมิใช่เป็นคำสั่งให้ออกหมายบังคับคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 276 วรรคแรกศาลจะออกหมายบังคับคดีให้ทันทีได้ต่อเมื่อเห็นว่าคำบังคับ ได้ส่งให้แก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษา ได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญแล้วและระยะเวลาที่ศาล ได้กำหนดไว้เพื่อปฏิบัติตามคำบังคับนั้นได้ล่วงพ้นไปแล้ว ด้วยเมื่อปรากฏว่าการออกหมายบังคับคดีฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติ ดังกล่าวคู่ความฝ่ายซึ่งถูกบังคับคดียอมขอให้ศาลมีคำสั่งให้ยกหมายบังคับคดีเสียได้ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 296 วรรคแรก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2569/2522

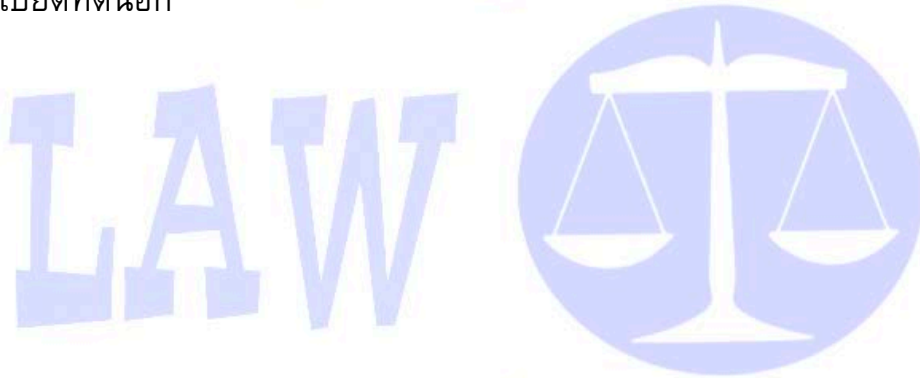
การตกลงกันกำหนดเวลาไถ่ทรัพย์สินกันใหม่โดยการทำสัญญาประนีประนอมยอมความเพื่อเลิกคดีที่พิพาทกันอยู่ในศาล ไม่ถือว่าเป็นการขยายเวลาไถ่ในภายหลังตามความหมายของ มาตรา 496 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และการทำความตกลงกันใหม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงกำหนดเวลาไถ่ตามสัญญาประนีประนอมยอมความแม้จะได้กระทำหลังจากกำหนดเวลาตามสัญญาประนีประนอมยอมความซึ่งมีคำพิพากษตามยอมนั้นได้ผ่านพ้นไปแล้วก็ไม่ถือว่าเป็นการขยายเวลาไถ่ในภายหลังตามความหมายของมาตราดังกล่าวดูกันและข้อตกลงในประการหลังนี้ เป็นแต่การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาประนีประนอมยอมความไม่นับว่าเป็นข้อตกลงส่วนหนึ่งของสัญญาขายฝากอสังหาริมทรัพย์อันจะต้องจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

#เคียงคู่ความสำเร็จ

ในกรณีที่มีต้องบังคับคดีโดยทางเจ้าพนักงานบังคับคดี ก็มีไ้เรื่องที่จะต้องออกหมาย
บังคับคดีเสียก่อน เมื่อจำเลยไม่ปฏิบัติตามคำบังคับ ศาลก็มีอำนาจสั่งจับกุมและกักขังจำเลยได้
ทีเดียว (อ้างคำพิพากษาฎีกาที่ 452/2491)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2603/2530

คำพิพากษิตามยอมระหว่างโจทก์จำเลยความว่า จำเลยจะไปโอนที่ดินใส่ชื่อโจทก์ ณ
สำนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมาภายใน 7 วันนับแต่วันทำสัญญาประนีประนอมยอมความ ถ้า
จำเลยไม่ไปโอนที่ดินให้โจทก์ ก็ให้ถือคำพิพากษิตามสัญญาประนีประนอมยอมความเป็นการ
แสดงเจตนาของจำเลย ดังนั้นเมื่อครบกำหนด 7 วันและจำเลยไม่ไปโอนที่ดินให้โจทก์ โจทก์ก็
อาจจะดำเนินการไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความได้ มิใช่กรณีที่จะต้องมาขอออกหมาย
บังคับคดีเพื่อไปยึดที่ดินอีก

#เคียงคู่ความสำเร็จ

ข้อ 8

(อาจารย์ชีพ จุลมนต์)

กฎหมายล้มละลาย

การขอให้ล้มละลาย กรณีอื่น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4262/2556

การฟ้องขอให้จัดการทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้ที่ตายนั้น พระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา 83 บัญญัติให้โจทก์ต้องขอให้เรียกทายาทหรือผู้จัดการทรัพย์สินมรดกหรือผู้ปกครองทรัพย์สินเข้ามาแก้คดีแทนลูกหนี้ที่ตาย ถ้าบุคคลที่ถูกเรียกไม่มาหรือมาศาลแต่คัดค้านว่าตนไม่ใช่ทายาทหรือผู้จัดการมรดกหรือผู้ปกครองทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ตาย หรือว่าตนไม่จำเป็นต้องยอมรับฐานะเช่นนั้นตามกฎหมาย ให้ศาลทำการไต่สวน ถ้าศาลเห็นว่าบุคคลนั้นควรเข้าแก้คดีแทนลูกหนี้ที่ตาย ก็ให้สั่งเป็นผู้แทนลูกหนี้นั้น มิฉะนั้นให้สั่งให้โจทก์จัดการขอให้เรียกบุคคลอื่นเข้ามาแก้คดีแทนลูกหนี้ที่ตายต่อไป

การที่โจทก์ฟ้องขอให้จัดการทรัพย์สินมรดกของ ส ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย โดยมีคำขอให้หมายเรียก ฐ ซึ่งเป็นผู้จัดการมรดกของ ส เข้ามาแก้คดีแทนลูกหนี้ที่ตายจึงชอบด้วยบทบัญญัติดังกล่าวแล้วส่วนที่ ฑ ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดในคดีอื่น ก่อนโจทก์ฟ้องคดีนี้ หาได้กระทบสิทธิของโจทก์ที่จะฟ้องขอให้จัดการทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้ที่ตายแต่อย่างใดไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2498/2559

โจทก์ฟ้องกองมรดกของจำเลยที่ 5 โดย ฐ จำเลยที่ 4 ในฐานะทายาท จำเลยที่ 4 ให้การว่า จำเลยที่ 5 มีบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นทายาทโดยธรรม ส่วนจำเลยที่ 4 เป็นเพียงพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกับจำเลยที่ 5 ไม่มีหน้าที่แก้คดีแทน ตามคำให้การของจำเลยที่ 4 ปฏิเสธว่าจำเลยที่ 4 ไม่ใช่ทายาทหรือผู้จัดการมรดกหรือผู้ปกครองทรัพย์สินของจำเลยที่ 5 ที่ตาย หรือว่าตนไม่ยอมรับฐานะเช่นนั้นตามกฎหมาย ศาลจึงต้องไต่สวนให้ได้ความดังกล่าวและมีคำสั่งตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 83 วรรคสอง แต่ศาลล้มละลายกลางมิได้ดำเนินการ คงพิจารณาสืบพยานโจทก์ไป จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ ศาล

ฎีกาสมควรให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับจำเลยที่ 5 เสียตาม ป.วิ.พ. มาตรา 27 วรรคสอง ประกอบด้วย พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ.2542 มาตรา 28 (เดิม) และให้ศาลล้มละลายกลางดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่ให้ถูกต้องและมีคำพิพากษาใหม่เฉพาะจำเลยที่ 5

จำเลยที่ 1 เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด มีจำเลยที่ 2 เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการในวันฟ้องคดี จำเลยที่ 2 จึงเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดซึ่งต้องรับผิดร่วมกันในบรรดาหนี้ของห้างจำเลยที่ 1 ไม่มีจำกัด ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1070, 1077 (2) ประกอบ 1087 เมื่อศาลพิจารณาและได้ความว่าจำเลยที่ 1 มีหนี้สินล้นพ้นตัวและมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 1 เด็ดขาด โดยที่ฟ้องของโจทก์มีคำขอให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 2 เด็ดขาดและพิพากษาให้ล้มละลายแล้ว เช่นนี้ โจทก์ไม่ต้องนำสืบว่าจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัว ถือได้ว่าโจทก์มีคำขอให้จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการและหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดล้มละลายตามห้างจำเลยที่ 1 ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 89 โดยโจทก์ไม่จำเป็นต้องมีคำขอให้จำเลยที่ 2 ล้มละลายในภายหลังอีก

คดีนี้นับแต่เสร็จการพิจารณา ศาลล้มละลายกลางนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งวันที่ 13 ธันวาคม 2553 ครั้นถึงวันนัดจำเลยที่ 4 ยื่นคำร้องอ้างว่าได้เจรจาขอประนอมหนี้กับโจทก์ และขอเลื่อนนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งออกไปอีกหลายนัด ครั้งสุดท้ายศาลล้มละลายกลางนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งวันที่ 19 ธันวาคม 2555 อันเป็นเวลาภายหลังเสร็จการพิจารณานานถึง 2 ปีเศษ ซึ่งเป็นการดำเนินกระบวนการที่ไม่ได้กระทำโดยเร็วตามที่ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ.2542 มาตรา 15 วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2498/2559

แม้ผู้ตายยื่นฎีกา หนี้ตามคำพิพากษาที่โจทก์นำมาเป็นมูลฟ้องให้จัดการมรดกของผู้ตายก็ตาม แต่โดยผลของคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ยอมผูกพันคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาลที่พิพากษาหรือมีคำสั่ง นับแต่วันที่ได้พิพากษาหรือมีคำสั่งจนถึงวันที่คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ถูก เปลี่ยนแปลง แก้ไข กลับ หรือตเลเสีย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความแพ่งมาตรา 145 ประกอบกับ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 14 จึงเป็นหน้าที่อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน โจทก์ยอมมาฟ้องขอให้จัดการทรัพย์สินมรดกของผู้ตายได้

ผู้ตายต้องรับผิดชอบตามคำพิพากษาต่อเจ้าหนี้อย่างลูกหนี้ร่วมเจ้าหนี้จะเรียกชำระหนี้จากลูกหนี้คนไหนสิ้นเชิงหรือแต่โดยส่วนก็ได้ตามแต่จะเลือกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 291 การเจ้าหนี้เดิมนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินซึ่งมีราคาประเมินขณะยึด และราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ใช้สำหรับเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ซึ่งไม่ว่าจะพิจารณาโดยใช้ราคาใดก็เพียงพอที่จะชำระหนี้แก่โจทก์ ในส่วนที่จำเลยทั้งห้าต้องรับผิดชอบร่วมกันแล้วประกอบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 284 วรรคหนึ่ง เดิมบัญญัติห้ามมิให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเกินกว่าที่พอจะชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาพร้อมทั้งค่าค่าธรรมเนียมในคดีและค่าธรรมเนียมในการบังคับคดีเจ้าหนี้ซึ่งเป็นโจทก์ยอมไม่สามารถที่จะบังคับคดียึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ตายซึ่งเป็นลูกหนี้ร่วม เพิ่มเติมได้อีกกรณีจึงมีเหตุที่ไม่ควรให้จัดการทรัพย์สินมรดกของผู้ตาย ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา 82

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6473/2545

นับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จัดการทรัพย์สินมรดกของผู้ตาย อำนาจการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีแพ่งที่ผู้ร้องฟ้องทนายทนายของผู้ตายให้รับผิดชอบชำระหนี้ต่อศาล ที่ค้างอยู่ยังเป็นของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่ผู้เดียว ตามพระราชบัญญัติล้มละลายพ.ศ. 2483 มาตรา 22 (3) และ 25 ประกอบกับ มาตรา 84 วรรคหนึ่ง

อนึ่ง เมื่อได้รับชำระหนี้ทั้งหมดโดยเต็มจำนวน กับค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หมดแล้ว ถ้ายังมีทรัพย์สินมรดกเหลืออยู่อีก ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มอบให้แก่ผู้แทนลูกหนี้ที่ตายหรือผู้จัดการมรดก ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติล้มละลายมาตรา 86
กรณีที่ลูกหนี้ถึงแก่ความตายในระหว่างการพิจารณาคดีหรือเมื่อศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3366/2540

จำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ตายระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์จึงไม่อาจมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14 ดังโจทก์ฎีกาขอมาได้ ศาลฎีกาจึงพิพากษาให้จัดการทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 84

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1564/2543

จำเลยที่ 1 ถึงแก่ความตายก่อนที่ศาลอุทธรณ์จะมีคำพิพากษาให้พิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 1 เด็ดขาด ถือว่าจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นลูกหนี้ถึงแก่ความตายในระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์จึงไม่อาจมีคำพิพากษาให้พิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 1 เด็ดขาดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14 ได้ กรณีเช่นว่านี้โจทก์อาจขอให้จัดการทรัพย์สินมรดกของจำเลยที่ 1 โดยโจทก์จะต้องขอให้เรียกทายาทหรือผู้จัดการมรดกหรือผู้ปกครองทรัพย์สินเข้ามาแก้คดีแทนลูกหนี้ที่ตายนั้น ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 83 และ 87 ในระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ก่อน การที่ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาให้พิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 1 เด็ดขาดจึงไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณา ศาลฎีกาให้ศาลอุทธรณ์ดำเนินกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับจำเลยที่ 1 ใหม่

การที่ศาลออกหมายบังคับคดี แต่จำเลยที่ 2 ไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้นั้น เข้าข้อสันนิษฐานว่าจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัวตามมาตรา 8(5) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 จำเลยที่ 2 จึงมีหน้าที่ต้องนำสืบหักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าว แต่พยานหลักฐานของจำเลยที่ 2 คงมีเพียงคำเบิกความของจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นการเบิกความกล่าวอ้างลอย ๆ หาน้ำหนักไม่ เมื่อข้อนำสืบของจำเลยที่ 2 ไม่อาจหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายดังกล่าว คดีจึงฟังได้ว่าจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัว และไม่อาจชำระหนี้โจทก์ได้ทั้งหมด ทั้งไม่มีเหตุที่ไม่ควรให้จำเลยที่ 2 ล้มละลาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 254/2559

บริษัทจำเลยทั้งสามสิ้นสภาพนิติบุคคลตั้งแต่เมื่อนายทะเบียนขิดชื่อจำเลยทั้งสามออกเสียจากทะเบียนแล้ว ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1273/3 แม้จำเลยทั้งสามยังไม่จดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีก็ตาม จำเลยทั้งสามจึงไม่มีสภาพนิติบุคคล ไม่อาจเป็นคู่ความได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 1 (11) ประกอบด้วยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 14 ทั้งไม่ปรากฏว่าโจทก์ได้ไปดำเนินการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1273/4 เพื่อให้ศาลที่มีอำนาจสั่งให้ขิดชื่อจำเลยทั้งสามกับค้ำหุ้นทะเบียนเสียก่อนที่โจทก์ยื่นฟ้องโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสาม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1810/2559

จำเลยที่ 1 เป็นบริษัทร้าง ซึ่งนายทะเบียนได้ขิดชื่อจำเลยที่ 1 ออกเสียจากทะเบียน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1273 / สามแล้ว ตั้งแต่วันที่ 29 ธันวาคม 2552 ภายหลังบทบัญญัติมาตรา 1273/3 มีผลใช้บังคับ ทำให้จำเลยที่ 1 สิ้นสภาพความเป็นนิติบุคคลตั้งแต่วันที่นายทะเบียนขิดชื่อจำเลยที่ 1 ออกเสียจากทะเบียน เมื่อโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยที่ 1 ให้ล้มละลายเป็นคดีนี้ ในวันที่ 27 สิงหาคม 2555 อันเป็นเวลาหลังจากที่จำเลยที่ 1 สิ้นสภาพนิติบุคคลไปแล้ว ดังนั้นขณะฟ้องจำเลยที่หนึ่งจึงไม่มีสภาพความเป็นนิติบุคคลที่จะให้โจทก์ฟ้องได้ ประกอบกับข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าโจทก์ร้องขอต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งขิดชื่อจำเลยที่ 1 กลับคืนเข้าสู่ทะเบียนเสียก่อนที่จะฟ้องตามมาตรา 1273 ทฤษฎีสิ้นแต่อย่างใด

โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่สามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 1 (11) และมาตรา 55 ประกอบด้วยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายพ.ศ. 2542 มาตรา 14

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1676/2556

ขณะโจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้ บ และ ว ซึ่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของจำเลยถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายไปก่อนแล้ว ทำให้ห้างหุ้นส่วนจำเลยเลิกกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1055 (5) แต่การเลิกห้างหุ้นส่วนในกรณีนี้ มิได้มีผลให้ห้างหุ้นส่วนจำเลยสิ้นสภาพนิติบุคคลในทันที ทั้งนี้ ตามมาตรา 1251 นอกจากนี้มิได้มีบทบัญญัติว่าการชำระบัญชี

ของห้างหุ้นส่วนจะต้องชำระให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาใด ดังนั้น ตราบไคที่การชำระบัญชียังไม่เสร็จ สภาพนิติบุคคลของห้างหุ้นส่วนจำเลยจึงยังคงอยู่ต่อไป เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าในขณะที่โจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้ได้มีการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจำเลยเสร็จสิ้นแล้วโจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยให้ล้มละลายเป็นคดีนี้ได้

กรณีห้างหุ้นส่วนสามัญเลิกกันเพราะผู้เป็นหุ้นส่วนล้มละลายหาได้มีบทบัญญัติของกฎหมายให้เจ้าหน้าที่ของห้างหยุดคิดดอกเบี้ยระหว่างการชำระบัญชีไม่ โจทก์จึงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยจนกว่าจำเลยจะชำระหนี้เสร็จตามคำพิพากษาซึ่งตามบัญชีแสดงรายการ รับ – จ่าย เงินและรายการคำนวณดอกเบี้ยปรากฏว่าภายหลังขายทอดตลาดทรัพย์สินจำนองชำระหนี้แล้ว ยังมีหนี้ค้างชำระถึงวันฟ้องเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสองล้านบาทซึ่งเป็นหนี้อันอาจกำหนดจำนวนได้แน่นอน และโจทก์ได้สืบหาทรัพย์สินของจำเลยแล้วจำเลยจึงไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะเพียงพอมาชำระหนี้ได้ต้องด้วยข้อสันนิษฐานตามพระราชบัญญัติล้มละลายมาตรา 8 (5) ว่าจำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1172/2521

มาตรา 89 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลายแสดงให้เห็นชัดว่าในกรณีที่ขอให้หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบล้มละลายตามห้างหุ้นส่วนนั้น กฎหมายได้บัญญัติกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีขึ้นใหม่ไว้โดยเฉพาะเป็นพิเศษเมื่อปรากฏศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างนั้นตามมาตรา 88 แล้ว เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ย่อมจะขอให้หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบล้มละลายตามห้างได้ และตามมาตรา 89 ให้พิจารณาต่อไปเพียงว่า ผู้ถูกขอให้ล้มละลายตามห้างเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบจริงหรือไม่ถ้าปรากฏว่าศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด และพิพากษาให้ห้างหุ้นส่วนจำกัดล้มละลายตามมาตรา 88 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย และผู้ถูกขอให้ล้มละลายตามห้างเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบ ศาลก็มีคำสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์ แล้วพิพากษาให้หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบล้มละลายไปตามห้างนั้นได้เลย เพราะหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบต้องรับผิดชอบในหนี้สินแทนห้างตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา

1070 และ 1077 โดยไม่จำกัดจำนวน โดยผู้เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบไม่มีอำนาจต่อผู้คดี หรือนำสืบว่าตนมีทรัพย์สินพอที่จะชำระหนี้ของห้าง หรือมิใช่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว ตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย

การที่ผู้ชำระบัญชียื่นคำร้องขอให้ห้างหุ้นส่วนล้มละลายตามมาตรา 88 นั้น ไม่จำกัดว่าห้างหุ้นส่วนที่ล้มละลายมีทรัพย์สินไม่พอกับหนี้สินเป็นจำนวนมากน้อยเท่าใด แม้จะไม่ถึงสามหมื่นบาท ก็ถือได้ว่าห้างนั้นมีหนี้สินล้นพ้นตัวแล้ว จะนำมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ทั่วไปที่จะสั่งให้มีการล้มละลายมาใช้แก่กรณีนี้ไม่ได้

เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์มอบอำนาจให้ผู้อื่นเป็นผู้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ ดำเนินกระบวนการพิจารณาชั้นขอรับชำระหนี้ และให้มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมเจ้าหนี้ประนีประนอมยอมความตลอดจนทำการอื่นใดที่เกี่ยวกับคดีล้มละลาย ดังนี้ ผู้รับมอบอำนาจมีสิทธิดำเนินคดีแทนเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ได้ตลอดไปจนถึงชั้นอุทธรณ์ฎีกาคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาล เพราะเป็นเรื่องของกระบวนการพิจารณาที่สืบต่อจากการยื่นคำขอรับชำระหนี้ ใบมอบอำนาจดังกล่าวจึงชอบด้วยกฎหมาย

การที่ใบมอบอำนาจมิใช่มอบอำนาจตามแบบฟอร์มของศาล ก็ทำให้ใบมอบอำนาจนี้เสียไปไม่ เพราะมิใช่กรณีที่ยื่นต่อศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 67 วรรคสอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7093/2545

#เคียงคู่ความสำเร็จ

ห้างหุ้นส่วนจำกัดถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้วเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยอมมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ผู้คัดค้านซึ่งเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดชอบล้มละลายตามห้างได้ เนื่องจากผู้คัดค้านต้องรับผิดชอบในบรรดาหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัดโดยไม่จำกัดจำนวนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1070,1077(2) ผู้คัดค้านจึงไม่อาจต่อผู้คดีหรือนำสืบว่าตนมีทรัพย์สินพอที่จะชำระหนี้ของห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือพิสูจน์ว่าตนมิใช่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

เดิมโจทก์ฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดและผู้คัดค้านเด็ดขาด โดยอ้างว่ามีหนี้สินล้นพ้นตัว ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยจึงมีว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัดและผู้คัดค้านมีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดเด็ดขาด แต่ยกฟ้อง

ผู้คัดค้านโดยวินิจฉัยว่ามีเหตุอันสมควรที่จะไม่ให้ผู้คัดค้านล้มละลายต่อมาศาลพิพากษาให้ห้างหุ้นส่วนจำกัดล้มละลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงยื่นคำร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจยื่นคำร้องขอให้หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนนั้นล้มละลายได้ ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยจึงมีว่า ผู้คัดค้านเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดหรือไม่ ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยตามคำฟ้องและคำร้องขออาศัยเหตุต่างกันจึงมิใช่ฟ้องซ้ำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148 ประกอบพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153

ผู้คัดค้านเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดจะต้องรับผิดร่วมกับห้างหุ้นส่วนจำกัดในหนี้สินของห้าง มิใช่เป็นหนี้สินส่วนตัวของผู้คัดค้าน เมื่อศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ผู้คัดค้านร่วมกับห้างหุ้นส่วนจำกัดชำระหนี้แก่โจทก์วันที่ 22 มิถุนายน 2531 และโจทก์ยื่นฟ้องห้างหุ้นส่วนจำกัดเป็นคดีล้มละลายวันที่ 20 เมษายน 2541 ยังไม่พ้น 10 ปีนับแต่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาในคดีแพ่งยอมทำให้อายุความหนี้ตามคำพิพากษาที่ถึงที่สุดสะดุดหยุดลงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14(2) ดังนั้นเมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัดถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดผู้คัดค้านในฐานะเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดก็ต้องร่วมรับผิดในหนี้สินของห้างดังกล่าว คำร้องของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่ขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายจึงไม่ขาดอายุความ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ร้องขอให้ผู้คัดค้านล้มละลายในฐานะเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด เมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัดถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้วศาลยอมมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของผู้คัดค้านซึ่งเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดเด็ดขาดแล้วพิพากษาให้ล้มละลายตามห้างนั้นได้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89 โดยไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยถึงเหตุตาม มาตรา 9 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 13207/2557

ขณะที่โจทก์ยื่นคำฟ้องขอให้จำเลยทั้งสองล้มละลาย จำเลยที่ 2 มีฐานะเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัดจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นหุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิด จำเลยที่ 2 ต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ 1 ในมูลหนี้ภาษีอากรตามฟ้อง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1070,1077 (2),1080 และมาตรา 1087 เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้าง

หุ้นส่วนจำกัด จำเลยที่ 1 เต็ดขาดแล้ว ศาลยอมมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดได้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 89 จำเลยที่ 2 ไม่มีสิทธินำสืบหรืออุทธรณ์โต้เถียงว่าตนเองมีทรัพย์สินเพียงพอชำระหนี้หรือมิใช่ผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัวอีก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4228/2558

ห้างหุ้นส่วนจำกัดจำเลยที่ 1 มีหนี้สินล้นพ้นตัว จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของจำเลยที่ 1 ยอมต้องรับผิดในหนี้ของจำเลยที่ 1 โดยไม่จำกัดจำนวน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1070 และ 1077 (2) การที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนจำกัดแล้ว เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ อาจมีคำขอให้หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดล้มละลายได้ ตามพระราชบัญญัติอันตรายพ.ศ. 2483 มาตรา 89 จำเลยที่ 2 จะต่อสู้ว่าตนเองไม่ได้หนี้สินล้นพ้นตัวหาได้ไม่ จำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 ยังเป็นหนี้โจทก์จำนวนมากและไม่ชำระหนี้ที่เหลือ กรณีจึงไม่มีเหตุอื่นที่ไม่ควรให้จำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 ล้มละลาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2498/2559

โจทก์ฟ้องกองมรดกของจำเลยที่ 5 โดย รฐ. จำเลยที่ 4 ในฐานะทายาท จำเลยที่ 4 ให้การว่า จำเลยที่ 5 มีบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นทายาทโดยธรรม ส่วนจำเลยที่ 4 เป็นเพียงพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกับจำเลยที่ 5 ไม่มีหน้าที่แก้คดีแทน ตามคำให้การของจำเลยที่ 4 ปฏิเสธว่าจำเลยที่ 4 ไม่ใช่ทายาทหรือผู้จัดการมรดกหรือผู้ปกครองทรัพย์ของจำเลยที่ 5 ที่ตายหรือว่าตนไม่ยอมรับฐานะเช่นนั้นตามกฎหมาย ศาลจึงต้องไต่สวนให้ได้ความดังกล่าวและมีคำสั่งตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 83 วรรคสอง แต่ศาลล้มละลายกลางมิได้ดำเนินการ คงพิจารณาสืบพยานโจทก์ไป จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ ศาลฎีกาสมควรให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับจำเลยที่ 5 เสียตาม ป.วิ.พ. มาตรา 27 วรรคสอง ประกอบด้วย พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ.2542 มาตรา 28 (เดิม) และให้ศาลล้มละลายกลางดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่ให้ถูกต้องและมีคำพิพากษาใหม่เฉพาะจำเลยที่ 5

จำเลยที่ 1 เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด มีจำเลยที่ 2 เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการในวันฟ้องคดี จำเลยที่ 2 จึงเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดซึ่งต้องรับผิดร่วมกันในบรรดาหนี้ของห้างจำเลยที่ 1 ไม่มีจำกัด ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1070, 1077 (2) ประกอบ 1087 เมื่อศาลพิจารณาและได้ความว่าจำเลยที่ 1 มีหนี้สินล้นพ้นตัวและมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 1 เต็ดขาด โดยที่ฟ้องของโจทก์มีคำขอให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 2 เต็ดขาดและพิพากษาให้ล้มละลายแล้ว เช่นนี้ โจทก์ไม่ต้องนำสืบว่าจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัว ถือได้ว่าโจทก์มีคำขอให้จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการและหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดล้มละลายตามห้างจำเลยที่ 1 ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 89 โดยโจทก์ไม่จำเป็นต้องมีคำขอให้จำเลยที่ 2 ล้มละลายในภายหลังอีก

คดีนี้นับแต่เสร็จการพิจารณา ศาลล้มละลายกลางนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งวันที่ 13 ธันวาคม 2553 ครั้นถึงวันนัดจำเลยที่ 4 ยื่นคำร้องอ้างว่าได้เจรจาขอประนอมหนี้กับโจทก์ และขอเลื่อนนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งออกไปอีกหลายนัด ครึ่งสุดท้ายศาลล้มละลายกลางนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งวันที่ 19 ธันวาคม 2555 อันเป็นเวลาภายหลังเสร็จการพิจารณานานถึง 2 ปีเศษ ซึ่งเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ไม่ได้กระทำโดยเร็วตามที่ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ.2542 มาตรา 15 วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2498/2559

#เคียงคู่ความสำเร็จ

โจทก์ฟ้องกองมรดกของจำเลยที่ 5 โดย ฐ. จำเลยที่ 4 ในฐานะทายาท จำเลยที่ 4 ให้การว่า จำเลยที่ 5 มีบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นทายาทโดยธรรม ส่วนจำเลยที่ 4 เป็นเพียงพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกับจำเลยที่ 5 ไม่มีหน้าที่แก้คดีแทน ตามคำให้การของจำเลยที่ 4 ปฏิเสธว่าจำเลยที่ 4 ไม่ใช่ทายาทหรือผู้จัดการมรดกหรือผู้ปกครองทรัพย์ของจำเลยที่ 5 ที่ตายหรือว่าตนไม่ยอมรับฐานะเช่นนั้นตามกฎหมาย ศาลจึงต้องไต่สวนให้ได้ความดังกล่าวและมีคำสั่งตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 83 วรรคสอง แต่ศาลล้มละลายกลางมิได้ดำเนินการ คงพิจารณาสืบพยานโจทก์ไป จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ ศาลฎีกาสมควรให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับจำเลยที่ 5 เสียตาม ป.วิ.พ. มาตรา 27 วรรค

สอง ประกอบด้วย พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ.2542 มาตรา 28 (เดิม) และให้ศาลล้มละลายกลางดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่ให้ถูกต้องและมีคำพิพากษาใหม่เฉพาะจำเลยที่ 5

จำเลยที่ 1 เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด มีจำเลยที่ 2 เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการในวันฟ้องคดี จำเลยที่ 2 จึงเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดซึ่งต้องรับผิดร่วมกันในบรรดาหนี้ของห้างจำเลยที่ 1 ไม่มีจำกัด ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1070, 1077 (2) ประกอบ 1087 เมื่อศาลพิจารณาและได้ความว่าจำเลยที่ 1 มีหนี้สินล้นพ้นตัวและมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 1 เต็ดขาด โดยที่ฟ้องของโจทก์มีคำขอให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่ 2 เต็ดขาดและพิพากษาให้ล้มละลายแล้ว เช่นนี้ โจทก์ไม่ต้องนำสืบว่าจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัว ถือได้ว่าโจทก์มีคำขอให้จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการและหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดล้มละลายตามห้างจำเลยที่ 1 ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 89 โดยโจทก์ไม่จำเป็นต้องมีคำขอให้จำเลยที่ 2 ล้มละลายในภายหลังอีก

คดีนี้นับแต่เสร็จการพิจารณา ศาลล้มละลายกลางนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งวันที่ 13 ธันวาคม 2553 ครั้นถึงวันนัดจำเลยที่ 4 ยื่นคำร้องอ้างว่าได้เจรจาขอประนอมหนี้กับโจทก์ และขอเลื่อนนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งออกไปอีกหลายนัด ครั้งสุดท้ายศาลล้มละลายกลางนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งวันที่ 19 ธันวาคม 2555 อันเป็นเวลาภายหลังเสร็จการพิจารณานานถึง 2 ปีเศษ ซึ่งเป็นการดำเนินกระบวนการที่ไม่ได้กระทำโดยเร็วตามที่ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ.2542 มาตรา 15 วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4471/2560***

จำเลยที่ 2 เป็นส่วนผู้จัดการจำเลยที่ 2 จึงเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดซึ่งต้องรับผิดร่วมกันในบรรดาหนี้ของห้างจำเลยที่ 1 ไม่มีจำกัด แม้จำเลยที่ 2 จะเข้ามาเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการภายหลัง ก็ต้องรับผิดในหนี้ใดที่ซึ่งจำเลยที่หนึ่งได้ก่อให้เกิดขึ้นก่อนตนเข้ามาเป็นหุ้นส่วนด้วยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1052 ประกอบมาตรา 1077 (2) 1080 และ 1087 เมื่อศาลพิจารณาได้ความว่าจำเลยที่หนึ่งมีหนี้สินล้นพ้นตัวและมีคำสั่ง

พิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่หนึ่งเด็ดขาดโดยที่ฟ้องของโจทก์มีคำขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยที่สองเด็ดขาดและพิพากษาให้ล้มละลายแล้ว โจทก์ไม่ต้องนำสืบว่าจำเลยที่ 2 มีหนี้สินล้นพ้นตัว ถือได้ว่าโจทก์มีคำขอให้จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการและหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดล้มละลายตามห้างจำเลยที่ 1 ตามพระราชบัญญัติล้มละลายพ.ศ. 2483 มาตรา 89 โดยโจทก์ไม่จำเป็นต้องมีคำขอให้จำเลยที่ 2 ล้มละลายในภายหลังอีก และจำเลยที่ 2 ก็ไม่มีอำนาจต่อสู้คดีหรือนำสืบว่าตนมีทรัพย์สินเพียงพอที่จะชำระหนี้ของห้างหรือมิใช่ผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัวตามพระราชบัญญัติล้มละลายพ.ศ. 2483 มาตราเจ็ด

หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดที่จะทุกข์ขอให้ล้มละลายตามห้างตามมาตรา 89 ได้ นั้น ต้องเป็นหุ้นส่วนอยู่ในขณะที่โจทก์ฟ้องและขณะที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของห้างเด็ดขาดด้วย คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2937/2544

หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งได้จดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ซึ่งเจ้าหนี้เป็นผู้เป็นโจทก์หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอให้ล้มละลายตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 89 ได้ นั้น ต้องเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดในขณะที่โจทก์ฟ้องและขณะที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ห้างหุ้นส่วนไว้เด็ดขาด ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามคำฟ้องว่า จำเลยที่ 3 และที่ 4 เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดของจำเลยที่ 1 ในช่วงก่อนโจทก์ฟ้องคดีนี้ โจทก์จึงไม่อาจขอให้จำเลยที่ 3 และที่ 4 ล้มละลายตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 89 ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2778/2552***

ในวันที่โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยที่ 1 ล้มละลาย จำเลยที่ 2 เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการอันเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดของจำเลยที่ 1 อยู่ ซึ่งจำเลยที่ 2 จะต้องร่วมรับผิดในหนี้สินของห้างหุ้นส่วนจำกัดจำเลยที่ 1 อย่างไม่จำกัดจำนวนตาม ป.พ.พ. มาตรา 1070 ประกอบมาตรา 1077 (2) และการที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ห้างหุ้นส่วนจำกัดแล้วเจ้าหนี้เป็นผู้เป็นโจทก์หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอให้หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดล้มละลายได้

ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 89 จำเลยที่ 2 จะต่อสู้ว่าตนเองมิได้มีหนี้สินล้นพ้นตัวหาได้ไม่

ในวันที่โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยที่ 1 ล้มละลาย จำเลยที่ 3 ไม่ได้เป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดชอบของจำเลยที่ 1 โจทก์จึงไม่อาจฟ้องให้จำเลยที่ 3 ล้มละลายตามห้าง ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 89 ได้

มูลหนี้ที่เกิดขึ้นก่อนที่จำเลยที่ 3 จะออกจากการเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 3 ต้องร่วมรับผิดชอบในหนี้ดังกล่าวภายในกำหนด 2 ปี นับแต่ออกจากการเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการตาม ป.พ.พ. มาตรา 1068 ประกอบมาตรา 1080 จำเลยที่ 3 ออกจากการเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการตั้งแต่วันที่ 28 มกราคม 2545 ความรับผิดชอบของจำเลยที่ 3 ย่อมมีจำกัดเพียงสองปีนับแต่วันดังกล่าวถึงวันที่ 28 มกราคม 2547 การที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ 3 เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2548 จึงเกินกำหนดเวลา 2 ปี แล้วจำเลยที่ 3 จึงไม่ต้องรับผิดชอบในหนี้ดังกล่าวตาม ป.พ.พ. มาตรา 1068 ประกอบมาตรา 1080 โจทก์จึงไม่อาจนำมาฟ้องจำเลยที่ 3 เป็นคดีล้มละลายได้

(**ฎีกาชุดนี้ออกสอบผู้ช่วยแล้วเมื่อ 15 มิ.ย.56)

การขอให้ล้มละลายตามกฎหมายพิเศษ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8469/2552

พ.ร.ก. บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย ฯ มิได้มีบทบัญญัติยกเว้นหลักเกณฑ์ของ พ.ร.บ.ล้มละลาย ฯ มาตรา 9 และมาตรา 10 ทั้ง พ.ร.ก.บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย ฯ มาตรา 58 วรรคสี่ ก็บัญญัติให้ศาลและเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย กรณีจึงต้องนำบทบัญญัติว่าด้วยเงื่อนไขในการฟ้องคดีล้มละลายมาใช้บังคับด้วย มาตรา 58 วรรคสี่ จึงเป็นบทบัญญัติในส่วนวิธีพิจารณาที่ใช้แทนการฟ้องคดีล้มละลายทั่วไปและเป็นบทบัญญัติที่ให้ดุลพินิจแก่ศาลที่จะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดเมื่อเข้าหลักเกณฑ์อันเป็นเงื่อนไขของการฟ้องคดีล้มละลายครบถ้วนแล้วเท่านั้น เมื่อตามคำร้องปรากฏว่าลูกหนี้เป็นหนี้ บสท. อันมีจำนวนไม่ถึง 1,000,000 บาท ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย ฯ มาตรา 9 (2) ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10171/2557***

หนี้ตามคำพิพากษาที่ผู้ร้องนำมายื่นคำร้องขอให้ลูกหนี้ที่ 2 ล้มละลายมีทรัพย์สินจำนวนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างของลูกหนี้ที่ 2 ซึ่งผู้ร้องสามารถบังคับคดีได้ แต่ผู้ร้องรับโอนทรัพย์สินจำนวนมาเป็นของผู้ร้อง ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ ผู้ร้องจึงไม่ได้เป็นเจ้าของหนี้ที่มีสิทธิจำนองเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ 2 ที่จะถือว่าเป็นเจ้าหนี้มีประกันตามพระราชบัญญัติล้มละลายพ.ศ. 2483 มาตรา 6 อีกต่อไป

ลูกหนี้ที่ 2 ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดในคดีก่อน ผู้ร้องจะต้องนำเงินทั้งหมดที่ลูกหนี้ที่ 2 ยังค้างชำระไปยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดตามพระราชบัญญัติล้มละลายพ.ศ. 2483 มาตรา 91 เมื่อผู้ร้องไม่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ ย่อมหมดสิทธิเรียกร้องเอาจากลูกหนี้ที่ 2 ประกอบกับลูกหนี้ที่ 2 ได้รับการปลดจากล้มละลายตามมาตรา 81/1 ทำให้หลุดพ้นจากหนี้ทั้งปวงอันพึงขอรับชำระได้ ซึ่งรวมถึงหนี้ตามคำร้องของผู้ร้องด้วย ตามมาตรา 77 ประกอบมาตรา 81/1 วรรคสาม ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธินำมายื่นคำร้องขอให้ลูกหนี้ที่ 2 ล้มละลายได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11519 / 2557

เมื่อไม่มีกฎหมายบัญญัติยกเว้นหลักเกณฑ์ของ พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ไว้โดยชัดแจ้งการพิจารณาคดีอะไรตามคำร้องของ บสท. ผู้ร้องตามพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544 มาตรา 58 วรรคสี่ ศาลย่อมนำพระราชบัญญัติล้มละลายพ.ศ. 2483 มาตรา 14 มาใช้บังคับแก่คดีได้

สิทธิเรียกร้องของผู้ร้องที่ไม่ขาดอายุความมีเพียง 644,000 บาท ไม่ถึง 2,000,000 บาท ตามเกณฑ์ของการฟ้องลูกหนี้ที่เป็นนิติบุคคลให้ล้มละลาย ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 9 ซึ่งนำมาใช้กับการฟ้องขอให้พิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ ตามพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544 มาตรา 58 วรรคสี่ ด้วยผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอให้พิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด

ข้อ 9

(อาจารย์วิชา มหาคุณ)

กฎหมายล้มละลาย

การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9528/2544

ตามบทบัญญัติมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายฯ การที่จะนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาใช้ในคดีล้มละลายได้ก็ต่อเมื่อพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายฯ พระราชบัญญัติล้มละลายฯ และข้อกำหนดคดีล้มละลาย มิได้บัญญัติหรือกำหนดไว้โดยเฉพาะและนำมาใช้โดยอนุโลมตามสภาพลักษณะของคดีล้มละลายที่ให้พิจารณาเป็นการด่วนเกี่ยวกับการทราบนัดหรือกระบวนการพิจารณาของแต่ละนัด พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย และวิธีพิจารณาคดีล้มละลายฯ มาตรา 15 บัญญัติไว้โดยเฉพาะแล้วจึงไม่นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาใช้บังคับ ดังนั้น ในวันนัดสืบพยานโจทก์ วันที่ 2 พฤษภาคม ซึ่งศาลล้มละลายกลางสั่งสืบพยานจำเลยและนัดฟังคำสั่งหรือคำพิพากษาในวันที่ 12 พฤษภาคม แม้ฝ่ายจำเลยไม่มาศาลก็ต้องถือว่าจำเลยได้ทราบคำสั่งศาลล้มละลายกลางดังกล่าวแล้ว ดังนี้ ในวันนัดฟังคำสั่งหรือคำพิพากษาศาลล้มละลายกลางจึงอ่านคำสั่งหรือคำพิพากษาไปได้โดยไม่ต้องแจ้งวันนัดให้จำเลยทราบอีก

ส่วนที่จำเลยฎีกาเกี่ยวกับคำสั่งศาลล้มละลายกลางที่ให้งดสืบพยานโดยอ้างว่าจำเลยมีทรัพย์สินเพียงพอชำระหนี้จึงขอให้สืบพยานจำเลยต่อไป คำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 226(2) ประกอบด้วยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายฯ มาตรา 14 จำเลยชอบที่จะอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวได้ภายในกำหนด 1 เดือนนับแต่วันที่ศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดี ในคดีนี้จำเลยมิได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวหรือคำสั่งให้พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแต่จำเลยมากกว่าอ้างเหตุดังกล่าวในคำร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่และให้สืบพยานจำเลย จึงเป็นการล่วงเลย

ขั้นตอนแล้ว กรณีจึงถือว่าเป็นข้อเท็จจริงที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลล้มละลายกลางต้องห้ามมิให้อุทธรณ์และฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง และมาตรา 249 วรรคหนึ่ง ประกอบด้วย พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายฯ มาตรา 14

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1117/2545

ปัญหาที่ว่าเจ้าหนี้รายใดจะมีสิทธิคัดค้านการเห็นชอบด้วยแผนหรือไม่นั้น เป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ผู้ร้องขอทั้งห้าและผู้ทำแผนสามารถยกขึ้นอ้างในชั้นอุทธรณ์ได้ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ.2542 มาตรา 28 ประกอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 225 วรรคสอง

ตามแผนฟื้นฟูกิจการได้จัดให้เจ้าหนี้รายที่ 207 อยู่ในกลุ่มที่ 12 สิทธิของเจ้าหนี้ในกลุ่มนี้ที่จะได้รับชำระหนี้ดังเช่นสัญญาเดิมคงมีเฉพาะกำหนดชำระหนี้การค้ำ แต่ไม่รวมถึงอัตราดอกเบี้ยแต่อย่างใด เมื่อตามสำนวนปรากฏว่าเจ้าหนี้รายที่ 207 ขอรับชำระหนี้ในมูลหนี้ตัวแลกเงินและหนี้เงินกู้ TPI - ANZ BANK พร้อมด้วยดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัด เจ้าหนี้รายที่ 207 จึงมิใช่เจ้าหนี้ที่ขอรับชำระหนี้เฉพาะต้นเงินในหนี้การค้ำตามแผนฟื้นฟูกิจการ ทั้งในแผนฟื้นฟูกิจการเล่มที่ 1 หน้าที่ 4 ในส่วนหมายเหตุได้ระบุไว้ชัดเจนแจ้งว่า เจ้าหนี้ที่เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องในส่วนของภาคผนวก 3 ซึ่งหมายถึงเจ้าหนี้ในกลุ่มที่ 12 เป็นเจ้าหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากการฟื้นฟูกิจการ เช่นนี้ เจ้าหนี้รายที่ 207 จึงมิใช่เจ้าหนี้ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/46 ทวิ (2) เจ้าหนี้รายที่ 207 จึงมีสิทธิคัดค้านแผนได้ตามมาตรา 90/57 ส่วนเจ้าหนี้รายที่ 270 ตามแผนฟื้นฟูกิจการจัดให้อยู่ในกลุ่มที่ 14 คือเจ้าหนี้ที่ไม่ได้รับผลกระทบตามแผน จึงเป็นเจ้าหนี้ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/46 ทวิ (1) ซึ่งกฎหมายให้ถือว่าเป็นเจ้าหนี้ที่ยอมรับแผน เจ้าหนี้รายที่ 270 จึงไม่มีสิทธิคัดค้านแผนตามมาตรา 90/57 แม้ว่าการอุทธรณ์ของเจ้าหนี้รายที่ 270 นี้จะได้รับอนุญาตให้อุทธรณ์เป็นหนังสือจากอธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางก็ตาม ก็ไม่ได้ก่อให้เกิดสิทธิแก่เจ้าหนี้รายนี้ในการอุทธรณ์แต่อย่างใด อุทธรณ์ของเจ้าหนี้รายที่ 270 จึงตกไป

ในการประกาศโฆษณากำหนดนัดประชุมในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อย 1 ฉบับล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่า 10 วัน ตามมาตรา 90/44 วรรคหนึ่งนั้น ใช้เฉพาะกับการนัดประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก ส่วนในการนัดประชุมเจ้าหนี้ในคราวที่ได้เลื่อนไปนั้น หากว่าในการนัดประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกได้ดำเนินการโดยชอบตามมาตรา 90/44 วรรคหนึ่งแล้ว การนัดประชุมเจ้าหนี้ในคราวที่ได้เลื่อนไปก็ไม่ต้องประกาศโฆษณากำหนดนัดประชุมในหนังสือพิมพ์รายวันอีก ปรากฏว่าในการนัดประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ดำเนินการโดยชอบตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/44 วรรคหนึ่งแล้ว แต่การประชุมดังกล่าวไม่แล้วเสร็จจึงมีการเลื่อนไป เช่นนี้การประชุมเจ้าหนี้ในคราวที่ได้เลื่อนไปจึงไม่ต้องดำเนินการโฆษณากำหนดนัดประชุมในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอีกแต่อย่างใด

ในการมีคำสั่งหรือคำพิพากษานั้น ศาลล้มละลายกลางจะต้องวินิจฉัยคดีตามประเด็นซึ่งเจ้าหนี้ได้ยกขึ้นอ้างในคำคัดค้าน เมื่อประเด็นดังกล่าวเป็นประเด็นสำคัญในการพิจารณาว่าจะให้ความเห็นชอบด้วยแผนหรือไม่ การที่ศาลล้มละลายกลางยังมิได้พิจารณาประเด็นเรื่องการประกาศโฆษณากำหนดนัดประชุมซึ่งถือว่าเป็นประเด็นสำคัญจึงเป็นการไม่ชอบตามข้อกำหนดคดีล้มละลาย พ.ศ.2542 ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 19 แห่ง พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ.2542 แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อมีการอุทธรณ์คดีขึ้นมาสู่การพิจารณาของศาลฎีกาประกอบกับประเด็นที่ศาลล้มละลายกลางยังไม่ได้วินิจฉัยนั้นเป็นประเด็นที่ลูกหนี้ได้คัดค้านและอุทธรณ์มายังศาลฎีกาด้วย ศาลฎีกาจึงเห็นสมควรวินิจฉัยปัญหาไปเสียทีเดียวโดยไม่ต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลล้มละลายกลางวินิจฉัยก่อน

วิธีประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนฟื้นฟูกิจการนั้น พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 หมวด 3/1 ว่าด้วยกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ มิได้บัญญัติโดยเฉพาะกรณีจึงต้องนำ พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 หมวด 1 ส่วนที่ 3 ว่าด้วยการประชุมเจ้าหนี้มาบังคับใช้โดยอนุโลมตามมาตรา 90/2 วรรคสอง ซึ่งในบทบัญญัติส่วนดังกล่าว มาตรา 33 กำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นประธานในการประชุม เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงเป็นผู้เสนอหัวข้อให้ที่ประชุมเจ้าหนี้พิจารณาและควบคุมการประชุมเจ้าหนี้ให้เป็นไปโดยเรียบร้อย แม้ว่าคำขอ

แก้ไขแผนของลูกหนี้จะมีประเด็นต่าง ๆ รวม 20 ประเด็น แต่ที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่ได้เสนอให้ลงมติเป็นรายประเด็นหรือรวมกัน กรณีจึงเป็นดุลพินิจของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ซึ่งเป็นประธานในการประชุมที่จะพิจารณาถึงประเด็นต่าง ๆ ในคำขอแก้ไขแผนฉบับดังกล่าวตลอดจนความเกี่ยวพันของประเด็นเหล่านั้นในคำขอว่าจะให้มัติแยกหรือรวมก็ได้

บทบัญญัติในมาตรา 90/57 แห่ง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มิได้บังคับศาลว่าจะต้องดำเนินการไต่สวนพยานก่อนที่จะมีคำสั่งว่าเห็นชอบด้วยแผน แต่บทบัญญัตินี้ดังกล่าวเปิดโอกาสให้เป็นดุลพินิจของศาลในการที่จะพิจารณาว่าข้อสาระสำคัญที่ใช้ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับแผนนั้นมีอยู่ครบถ้วนแล้วหรือไม่ หากศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะเห็นชอบด้วยแผนหรือไม่นั้นมีอยู่ครบถ้วนแล้วก็ไม่มีความจำเป็นต้องไต่สวนพยานหลักฐานอื่นจะทำให้คดีฟื้นฟูกิจการล่าช้าออกไปแต่อย่างใด

กระบวนการพิจารณาในการฟื้นฟูกิจการนั้น หลังจากที่ประชุมเจ้าหนี้ได้ยอมรับแผนด้วยมติพิเศษตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/46 แล้ว กฎหมายกำหนดให้แผนดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบจากศาลอีกขั้นตอนหนึ่งตามบทบัญญัติในส่วนที่ 8 ว่าด้วยการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการ กรณีจึงเป็นการกำหนดให้ศาลเข้ามามีบทบาทในทางธุรกิจเพื่อจะได้วินิจฉัยตรวจสอบในการให้ความเห็นชอบด้วยแผนเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย และมอบดุลพินิจให้ตรวจสอบว่าสมควรจะให้ความเห็นชอบด้วยแผนนั้นหรือไม่ ศาลจึงมีอำนาจตรวจสอบถึงเนื้อหาของแผนตลอดจนโอกาสความเป็นไปได้ในการดำเนินการตามแผนด้วย มิใช่พิจารณาเพียงแต่ตรวจสอบรายการต่าง ๆ ว่ามีครบถ้วนตามรูปแบบหรือไม่ เมื่อปรากฏว่าในการดำเนินการประชุมเจ้าหนี้ได้มีการประชุมโดยชอบ ที่ประชุมเจ้าหนี้ได้มีมติพิเศษยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการ ทั้งแผนฟื้นฟูกิจการดังกล่าวมีรายการครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด และได้จัดสรรแบ่งชำระหนี้ให้แก่บรรดาเจ้าหนี้ทั้งหลายอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม จากการดำเนินการตามแผนฟื้นฟูกิจการดังกล่าว ทำให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ไม่น้อยกว่ากรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย ทั้งแผนฟื้นฟูกิจการดังกล่าวมีโอกาที่จะดำเนินการสำเร็จตามแผนได้และได้มีการทำแผนโดยสุจริต อีกทั้งการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามแผนฟื้นฟู

กิจการจะเป็นประโยชน์แก่เจ้าหนี้และประเทศชาติโดยส่วนรวม ที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนนั้น ชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4822/2545

ในชั้นพิจารณาให้ความเห็นชอบด้วยแผนของศาลล้มละลายกลาง เจ้าหนี้ได้อ้างปัญหาที่ว่าการจัดกลุ่มเจ้าหนี้ชอบหรือไม่ และแผนฟื้นฟูกิจการมีอำนาจปรับลดหนี้ภาษีอากรหรือไม่ไว้ในคำคัดค้านแล้ว เมื่อปัญหาดังกล่าวเป็นข้อสำคัญเกี่ยวกับการพิจารณาแผน การที่ศาลล้มละลายกลางมิได้ยกปัญหาดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยจึงไม่ชอบด้วยวิธีพิจารณาตามข้อกำหนดคดีล้มละลายฯ ข้อ 25 เมื่อมีการอุทธรณ์ปัญหานี้มาสู่ศาลฎีกาและข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในสำนวนก็เพียงพอแก่การวินิจฉัยประกอบกับคดีฟื้นฟูกิจการจะต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาและมีคำพิพากษาโดยรวดเร็ว ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยปัญหาเหล่านี้ไปเสียทีเดียวโดยไม่จำเป็นต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลล้มละลายกลางวินิจฉัยปัญหาดังกล่าวก่อน

แผนฟื้นฟูกิจการได้จัดให้เจ้าหนี้อยู่ในกลุ่มเจ้าหนี้ราชการเนื่องจากสิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ที่มีสาระสำคัญเหมือนกันหรือทำนองเดียวกันกับเจ้าหนี้ราชการอื่น เมื่อเจ้าหนี้ได้รับสำเนาแผนและกำหนดวัน เวลา สถานที่และหัวข้อประชุมตามมาตรา 90/44 ถือว่าเจ้าหนี้ได้รู้ถึงการจัดกลุ่มเจ้าหนี้ตามแผนแล้วถ้าเจ้าหนี้เห็นว่าการจัดกลุ่มเจ้าหนี้ไม่เป็นไปตามมาตรา 90/42 ทวิ วรรคหนึ่ง ก็อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลภายใน 7 วัน นับแต่วันที่รู้ถึงการจัดกลุ่ม เพื่อขอให้ศาลสั่งให้จัดกลุ่มเจ้าหนี้เสียใหม่ แม้จะไม่ปรากฏชัดว่าเจ้าหนี้ได้รับแผนฟื้นฟูกิจการในทันใด แต่เมื่อเจ้าหนี้ได้เข้าร่วมประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2544 จึงถือได้ว่าเจ้าหนี้ได้ทราบถึงการจัดกลุ่มเจ้าหนี้ตามแผนแล้วในวันดังกล่าวหรือก่อนหน้านั้น เมื่อเจ้าหนี้เพ่งมายื่นคำคัดค้านขอให้ศาลมีคำสั่งไม่เห็นชอบด้วยแผน ซึ่งมีคำคัดค้านในส่วนการจัดกลุ่มเจ้าหนี้มาด้วย โดยยื่นคำคัดค้านในวันที่ 13 มีนาคม 2544 การร้องคัดค้านการจัดกลุ่มของเจ้าหนี้จึงเป็นการยื่นเกินระยะเวลา 7 วัน นับแต่วันที่รู้ถึงการจัดกลุ่ม การจัดกลุ่มเจ้าหนี้ตามแผนจึงถือเป็นอันยุติและถึงที่สุดตามมาตรา 90/42 ทวิ วรรคสอง แล้ว

ในการขอแก้ไขแผน เจ้าหนี้จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 90/45 และการที่ศาลจะพิจารณาแผนที่มีการแก้ไขแล้วได้นั้น แผนที่มีการแก้ไขแล้วจะต้องผ่านการยอมรับจากที่ประชุมเจ้าหนี้มาแล้วตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 90/46 แต่อย่างไรก็ตามการที่กฎหมายล้มละลายกำหนดให้ศาลเข้ามามีบทบาทในการควบคุมดูแลการฟื้นฟูกิจการเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายนั้น เมื่อได้คำนึงถึงเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูกิจการหรือเพื่อให้การฟื้นฟูกิจการดำเนินการต่อไปได้ ทั้งกรณีมีเหตุจำเป็นและสมควรศาลมีอำนาจสั่งให้รับคำขอแก้ไขแผนที่ยื่นล่วงหน้าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้เพื่อให้ที่ประชุมเจ้าหนี้พิจารณาก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนหรือไม่ ได้

พระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 90/27 และ 90/60 ประสงค์ให้หนี้ที่อาจรับชำระหนี้ได้ทุกประเภทซึ่งเกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการเข้ามาอยู่ในระบบการฟื้นฟูกิจการทั้งหมด แม้ว่าหนี้นั้นจะเป็นหนี้ภาษีอากรก็ตาม ทั้งนี้เพื่อให้หนี้สินของลูกหนี้ที่มีอยู่แล้วได้รับการชำระสะสางภายใต้กรอบของแผนฟื้นฟูกิจการให้เสร็จไปนอกจากนี้กรณีใดที่พระราชบัญญัติล้มละลายฯ ต้องการให้มูลหนี้ภาษีอากรมีสิทธิเหนือเจ้าหนี้ธรรมดาหรือคุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้ภาษีอากรเป็นพิเศษกฎหมายก็จะบัญญัติไว้ชัดเจน เมื่อกฎหมายไม่ได้ให้สิทธิหรือคุ้มครองแก่เจ้าหนี้ภาษีอากรในมูลหนี้ซึ่งเกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการเป็นพิเศษ ภายใต้บังคับของมาตรา 90/58(2) ประกอบด้วยมาตรา 130(6) สิทธิของเจ้าหนี้จึงมีฐานะเช่นเดียวกับเจ้าหนี้อื่น ทั้งนี้เมื่อพระราชบัญญัติล้มละลายฯ หมวด 3/1 ว่าด้วยกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ได้บัญญัติผลของการที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนไว้เป็นการเฉพาะโดยชัดเจนแล้วตามมาตรา 90/60 วรรคหนึ่ง จึงไม่อาจนำมาตรา 56 ในเรื่องผลของการประนอมหนี้ก่อนล้มละลายมาใช้ได้

การที่พิจารณาว่าหากดำเนินการตามแผนสำเร็จแล้ว เจ้าหนี้จะได้รับชำระหนี้ไม่น้อยกว่ากรณีศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือไม่ จะต้องนำมูลค่าที่แท้จริงของสินทรัพย์ที่ลูกหนี้มีอยู่ทั้งหมดมาประกอบการพิจารณา ในกรณีที่ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายนั้นจะต้องมีการนำทรัพย์สินที่ลูกหนี้มีอยู่มาดำเนินการขายทอดตลาดในลักษณะบังคับขายแต่ตามแผนฟื้นฟูกิจการ

นั้นจะต้องมีการดำเนินการของลูกหนี้ในวันที่จะก่อให้เกิดรายได้มาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้เพิ่มขึ้น การฟื้นฟูกิจการตามแผนเมื่อการดำเนินการตามแผนสำเร็จแล้วเจ้าหนี้จะได้รับชำระหนี้ไม่น้อยกว่ากรณีศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย แผนฟื้นฟูกิจการจึงชอบด้วยพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 90/58(3)

แผนฟื้นฟูกิจการเป็นเพียงข้อตกลงร่วมกันของบรรดาเจ้าหนี้ ลูกหนี้เกี่ยวกับวิธีการในการชำระหนี้ตลอดการปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ หากมีฐานะเป็นกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับไม่ การที่เจ้าหนี้คัดค้านว่าแผนฟื้นฟูกิจการขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงมิใช่เป็นการโต้แย้งว่าบทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 6 แต่การที่เจ้าหนี้ได้คัดค้านว่าแผนไม่อาจปรับลดยอดหนี้ภาษีอากรได้และแผนฟื้นฟูกิจการขัดต่อรัฐธรรมนูญนั้น พออนุมานได้ว่าเจ้าหนี้คัดค้านว่าพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 90/58 อันเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการให้ความเห็นชอบด้วยแผนขัดต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งปัญหาดังกล่าวศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไว้แล้วว่าบทบัญญัติมาตรา 90/58 ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญศาลสามารถให้ดุลพินิจเห็นชอบด้วยแผนดังกล่าวได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8878/2544

แม้ว่าในการยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการทุกคดีจะต้องระบุถึงช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 90/6(3) แต่การที่จะเป็นการดำเนินการกระบวนพิจารณาซ้ำในประเด็นดังกล่าวนั้นจะต้องเป็นกรณีที่ศาลได้พิจารณาในข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวิธีการ ตลอดจนแนวทางการฟื้นฟูกิจการอย่างเดียวกันด้วยในคดีล้มละลายคดีก่อนซึ่งลูกหนี้เป็นผู้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการลูกหนี้ได้อ้างช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการว่าลูกหนี้กับเจ้าหนี้สถาบันการเงินเกือบทุกรายมีการประชุมเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ ภายใต้กรอบของคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับโครงสร้างหนี้ศาลล้มละลายกลางมีคำวินิจฉัยว่านอกจากสัญญาเช่าที่ลูกหนี้ทำกับผู้เช่าอาคารซึ่งมีกำหนดเวลา 1 ปี ถึง 3 ปี ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถปรับอัตราค่าเช่าให้สูงขึ้นหรือจัดหาผู้เช่าให้เช่าให้เต็มพื้นที่ได้แล้ว ลูกหนี้ยังไม่มีแนวทางหรือมาตรการอื่นใดที่จะดำเนินการให้มีกำไรหรือรายได้เพิ่มขึ้นจากปัจจุบันจึงเป็น

ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับศักยภาพในการชำระหนี้ของลูกหนี้ส่วนที่ลูกหนี้คาดว่าจะสามารถปรับปรุงโครงสร้างหนี้โดยให้เจ้าหนี้ลดยอดหนี้และเพิ่มวงเงินหมุนเวียนก็เป็นเรื่องที่ไม่มีความชัดเจนแน่นอนจึงไม่มีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ จึงให้ยกคำร้องขอ ส่วนคดีนี้ผู้ร้องขอซึ่งเป็นเจ้าหนี้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการโดยอ้างช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการว่าได้มีการประชุมร่วมกันระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้สถาบันการเงินและสำนักงานจัดการทรัพย์สินส่วนพระองค์ ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ที่มีทรัพย์สินส่วนใหญ่ของลูกหนี้จดทะเบียนจำนวนไว้เป็นประกันและมีหนี้รวมกันคิดเป็นร้อยละ 93.40 ของจำนวนหนี้ของลูกหนี้ทั้งหมด ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งสามรายมีมติร่วมกันในการยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และมีการปรับโครงสร้างหนี้เพื่อให้ลดจำนวนหนี้ลงให้เหมาะสมไม่เกินกำลังความสามารถของลูกหนี้จึงเห็นได้ว่าสาระสำคัญในเหตุที่อ้างอันเป็นช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการในคดีนี้แตกต่างจากคดีก่อนอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เหตุซึ่งเกิดใหม่นั้นจะเป็นผลดีในการที่จะฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้อีกหลายประการ รวมทั้งยังมีหนังสือของสำนักงานจัดการทรัพย์สินส่วนพระองค์ได้ระบุอย่างชัดเจนว่าขอให้การสนับสนุนในการยื่นคำขอฟื้นฟูกิจการ และยินยอมที่จะลดยอดหนี้ให้ลูกหนี้ถึงร้อยละ 80 ของจำนวนหนี้ที่ค้างอยู่ เช่นนี้ข้อเท็จจริงอันเป็นข้ออ้างในช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการของคดีนี้จึงแตกต่างจากคดีก่อน การรับคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ซึ่งผู้ร้องขอได้ยื่นไว้พิจารณาจึงไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 144 ประกอบด้วยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายฯ มาตรา 14

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8428/2544

พระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 90/9 วรรคสาม บัญญัติว่า"ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้อาจยื่นคำคัดค้านก่อนวันนัดไต่สวนนัดแรกไม่น้อยกว่าสามวัน ในกรณีที่เป็นการคัดค้านผู้ทำแผนลูกหนี้หรือเจ้าหนี้จะเสนอชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผนด้วยหรือไม่ก็ได้.." และในบทนิยามมาตรา 90/1"เจ้าหนี้" หมายความว่า เจ้าหนี้มีประกันหรือเจ้าหนี้ไม่มีประกัน" เมื่อพิจารณาบทบัญญัติสองมาตรานี้ประกอบกันแล้ว จึงเห็นได้ว่ากฎหมายล้มละลายส่วนการฟื้นฟูกิจการให้สิทธิเจ้าหนี้ทุกประเภทยื่นคำคัดค้านคำร้องขอฟื้นฟูกิจการเพื่อปกป้องสิทธิของตน ส่วนคำว่า"เจ้าหนี้" นั้น

คือ ผู้มีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ เช่นนี้ เมื่อผู้ร้องขอยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการเพื่อนำโรงงานในขณะที่ตกอยู่ในภาวะการเช่าแก่ผู้คัดค้านที่ 2 มาดำเนินกิจการตามสัญญาเช่าโรงงานดังกล่าว ผู้คัดค้านที่ 2 ในฐานะผู้เช่าชอบที่จะได้ใช้หรือได้รับประโยชน์ในโรงงานอย่างใดอย่างหนึ่งชั่วระยะเวลาการเช่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 537 และมีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะผู้ให้เช่า จึงมีฐานะเป็นเจ้าของนี้ ย่อมมีสิทธิยื่นคำคัดค้านการขอฟื้นฟูกิจการของผู้ร้องขอดังกล่าวตามมาตรา 90/9 วรรคสาม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9160/2544

ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบด้วยแผนของศาลนั้น จะต้องพิจารณาดูว่าต้องปฏิบัติตามบัญญัติพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/58 หรือไม่ และตามมาตรา 90/58 (1) ให้ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน เมื่อศาลพิจารณาแล้วเห็นว่า แผนมีรายการครบถ้วนตามมาตรา 90/42 โดยมาตรา 90/42 (7) ในแผนนั้นจะต้องมีรายการ ชื่อ คุณสมบัติ หนังสือยินยอมของผู้บริหารแผน และคำตอบแทนของผู้บริหารแผน เช่นนี้ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบด้วยแผน ศาลจึงต้องพิจารณาถึงคำตอบแทนของผู้บริหารแผนด้วยว่าคำตอบแทนของผู้บริหารแผนนั้นเหมาะสมกับสภาพการทำงานที่ทำหรือไม่และจำนวนดังกล่าวสูงเกินสมควรหรือไม่

แผนมีโอกาสดำเนินการสำเร็จหรือไม่ แม้ว่ากฎหมายมิได้มีบัญญัติเงื่อนไขส่วนนี้ไว้โดยตรง แต่การที่กระบวนพิจารณาในการฟื้นฟูกิจการกำหนดไว้ว่าหลังจากที่ประชุมเจ้าหนี้ได้ยอมรับแผนด้วยมติพิเศษตามพระราชบัญญัติ

ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/46 แล้ว กฎหมายได้กำหนดให้แผนดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบจากศาลอีกขั้นตอนหนึ่งตามบัญญัติในส่วนที่ 8 เรื่อง การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการ กรณีจึงเป็นการกำหนดให้ศาลเข้ามามีบทบาทในทางธุรกิจเพื่อจะได้วินิจฉัยเพื่อจะได้วินิจฉัยตรวจสอบในการให้ความเห็นชอบด้วยแผนเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย และมอบให้เป็นดุลพินิจว่าสมควรให้ความเห็นชอบด้วยแผนหรือไม่ ศาลจึงมีอำนาจที่จะพิจารณาถึงโอกาสความเป็นไปได้ในการดำเนินการตามแผนนั้นด้วย เพราะว่ากรณีไม่มี

ประโยชน์อันใดที่ศาลจะมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนเมื่อเป็นไปได้ว่าแผนนั้นไม่มีโอกาสดำเนินการสำเร็จได้หรือหากดำเนินการไปแล้วลูกหนี้ต้องประสบกับภาวะล้มละลายในที่สุด

ในการที่จะพิจารณาว่าค่าตอบแทนนั้นสมควรหรือไม่ เมื่อยังไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือ ข้อบังคับ เกี่ยวกับเรื่องนี้ใช้บังคับ กรณีจึงต้องพิจารณาถึงขนาดของกิจการ ความยุ่งยากในการ ดำเนินการ ปริมาณของบุคลากรที่จะต้องใช้ วิธีการในการฟื้นฟูกิจการ ตลอดจนชื่อเสียง ผลงาน ประสิทธิภาพของผู้บริหารแผนนั้น รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ ประกอบกันตามแผนฟื้นฟูกิจการของ ลูกหนี้แต่ละรายไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6858/2546

การที่จะพิจารณาว่า ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ ศาลจะต้องพิจารณาถึงสถานะทาง การเงินของลูกหนี้ว่า มีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สินหรือไม่ ในการพิจารณาดังกล่าวจะต้องพิจารณา พยานหลักฐานต่าง ๆ ประกอบกัน อาจเป็นข้อเท็จจริงอันเป็นข้อสันนิษฐานในพระราชบัญญัติ ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 8 หรืออาจจะเป็นข้อเท็จจริงใด ๆ ที่จะแสดงให้เห็นว่ามีหนี้สิน มากกว่าทรัพย์สิน ในการพิจารณาถึงสถานะที่แท้จริงของลูกหนี้ บัญชีงบดุลของลูกหนี้ เป็น พยานหลักฐานสำคัญประการหนึ่ง que แสดงถึงข้อเท็จจริงดังกล่าว ถ้าหากว่าการจัดทำบัญชีงบดุล นั้นเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่กฎหมายกำหนดหรือมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดโดย สมาคมวิชาชีพนั้น ย่อมมีน้ำหนักในการรับฟัง

เมื่อธุรกิจของลูกหนี้มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดี สาเหตุที่ลูกหนี้ประสบปัญหาทางการเงิน มาจากวิกฤติทางเศรษฐกิจและการชะงักงันของธุรกิจสังหาริมทรัพย์และอุตสาหกรรมก่อสร้าง อันถือว่าเป็นปัจจัยภายนอก การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้เป็นวิธีการที่จะทำให้สามารถรักษา องค์กรทางธุรกิจให้ดำเนินการต่อไปได้ ทั้งสามารถจะรักษาการจ้างงานจำนวนมากไว้ กรณีจึงมี เหตุสมควรที่จะฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และได้ความว่ากิจการของลูกหนี้ยังสามารถดำเนินการ ต่อไปได้ โดยการปรับโครงสร้างทางการเงินทั้งในการยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการได้รับการ สนับสนุนจากเจ้าหนี้ ธนาคาร และสถาบันการเงินต่าง ๆ กรณีจึงมีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการของ ลูกหนี้

#เคื่องคู่ความสำเร็จ

ในการตั้งผู้ทำแผน เมื่อผู้ร้องขอเสนอให้ตั้งบริษัท บ. เป็นผู้ทำแผน ส่วนลูกหนี้เสนอให้ตั้งบริษัท ป. จึงเป็นกรณีที่ลูกหนี้นี้ยื่นคำคัดค้านได้เสนอให้บุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผนมาด้วย ศาลจึงไม่อาจพิจารณาและมีคำสั่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นผู้ทำแผนในชั้นนี้ได้ จะต้องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้ทั้งหลายโดยเร็วที่สุด เพื่อพิจารณาเลือกว่าบุคคลใดสมควรเป็นผู้ทำแผน ตาม พ.ร.บ. ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/17

เมื่อผู้ร้องขอมีได้เสนอบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นผู้บริหารชั่วคราว ประกอบกับผู้บริหารของลูกหนี้ได้บริหารกิจการของลูกหนี้มาตั้งแต่ต้นยอมเป็นบุคคลที่ทราบข้อเท็จจริง ปัญหา ตลอดจนระบบการทำงานของลูกหนี้ได้เป็นอย่างดี เมื่อไม่ปรากฏเหตุที่ไม่สมควรตั้งผู้บริหารของลูกหนี้เป็นผู้บริหารชั่วคราวประกอบกับการตั้งผู้บริหารของลูกหนี้เป็นผู้บริหารชั่วคราวในระหว่างดำเนินการเพื่อตั้งผู้ทำแผนจะทำให้การบริหารงานต่าง ๆ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง จึงสมควรตั้งผู้บริหารของลูกหนี้เป็นผู้บริหารชั่วคราว ตามมาตรา 90/20 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4636/2546

ลูกหนี้เป็นหนี้เจ้าหนี้ในมูลหนี้ตามสัญญาซื้อขายสินค้าซึ่งลูกหนี้ได้สั่งซื้อเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2543 ลูกหนี้นี้ยื่นคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2544 โดยลูกหนี้ทราบชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้ในขณะยื่นคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการเป็นอย่างดีการที่ลูกหนี้มิได้ระบุชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้ในบัญชีเจ้าหนี้ จึงเป็นการจงใจปกปิดรายชื่อเจ้าหนี้อันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 90/6 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าหนี้เพราะเป็นเหตุให้ศาลไม่อาจส่งสำเนาคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการแก่เจ้าหนี้ และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจแจ้งคำสั่งตั้งผู้ทำแผนและกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้เสนอคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้เมื่อเจ้าหนี้ไม่ทราบคำสั่งตั้งผู้ทำแผนและกำหนดเวลายื่นคำขอรับชำระหนี้ก่อนหน้ากรณีมีเหตุตามกฎหมายที่จะรับคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ไว้พิจารณาแม้จะยื่นเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา 90/26

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3722/2552

การที่ลูกหนี้ยื่นคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการโดยมิได้แสดงรายชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้มาพร้อมกับคำร้องขอ ทั้งๆ ที่ได้ปรากฏชื่อเจ้าหนี้ตามเอกสารต่างๆ ของลูกหนี้ที่ทำไว้เป็นหลักฐานสำคัญในการประกอบธุรกิจจัดสรรที่ดินของลูกหนี้ พฤติการณ์แห่งคดีสื่อเจตนาของลูกหนี้ว่าจงใจไม่แสดงรายชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้มาพร้อมคำร้องขอตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/6 วรรคสี่ อันเป็นที่เสียหายแก่เจ้าหนี้เพราะทำให้ศาลล้มละลายกลางไม่ได้ส่งสำเนาคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการแก่เจ้าหนี้และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ได้แจ้งคำสั่งตั้งผู้ทำแผนและกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้เสนอขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เมื่อเจ้าหนี้ไม่ทราบคำสั่งแต่งตั้งผู้ทำแผนและกำหนดเวลายื่นคำขอรับชำระหนี้มาก่อนหน้านี้ กรณีนี้ว่ามีเหตุตามกฎหมายให้รับคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ไว้พิจารณาแม้จะไต่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดเวลาตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/26 แล้วก็ตาม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6858/2546

การที่จะพิจารณาว่า ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ ศาลจะต้องพิจารณาถึงสถานะทางการเงินของลูกหนี้ว่า มีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สินหรือไม่ ในการพิจารณาดังกล่าวจะต้องพิจารณาพยานหลักฐานต่าง ๆ ประกอบกัน อาจเป็นข้อเท็จจริงอันเป็นข้อสันนิษฐานในพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 8 หรืออาจจะเป็นข้อเท็จจริงใด ๆ ที่จะแสดงให้เห็นว่ามีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สิน ในการพิจารณาถึงสถานะที่แท้จริงของลูกหนี้ บัญชีงบดุลของลูกหนี้ เป็นพยานหลักฐานสำคัญประการหนึ่ง que แสดงถึงข้อเท็จจริงดังกล่าว ถ้าหากว่าการจัดทำบัญชีงบดุลนั้นเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่กฎหมายกำหนดหรือมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดโดยสมาคมวิชาชีพนั้น ย่อมมีน้ำหนักในการรับฟัง

เมื่อธุรกิจของลูกหนี้มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดี สาเหตุที่ลูกหนี้ประสบปัญหาทางการเงินมาจากวิกฤติทางเศรษฐกิจและการชะงักงันของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และอุตสาหกรรมก่อสร้าง อันถือว่าเป็นปัจจัยภายนอก การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้เป็นวิธีการที่จะทำให้สามารถรักษาร่องการทางธุรกิจให้ดำเนินการต่อไปได้ ทั้งสามารถจะรักษาการจ้างงานจำนวนมากไว้ กรณีจึงมีเหตุสมควรที่จะฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และได้ความว่ากิจการของลูกหนี้ยังสามารถดำเนินการ

ต่อไปได้ โดยการปรับโครงสร้างทางการเงินทั้งในการยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหนี้ ธนาคาร และสถาบันการเงินต่าง ๆ กรณีจึงมีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

ในการตั้งผู้ทำแผน เมื่อผู้ร้องขอเสนอให้ตั้งบริษัท บ. เป็นผู้ทำแผน ส่วนลูกหนี้เสนอให้ตั้งบริษัท ป. จึงเป็นกรณีที่ลูกหนี้นี้ยื่นคำคัดค้านได้เสนอให้บุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผนมาด้วย ศาลจึงไม่อาจพิจารณาและมีคำสั่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นผู้ทำแผนในชั้นนี้ได้ จะต้องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้ทั้งหลายโดยเร็วที่สุด เพื่อพิจารณาเลือกว่าบุคคลใดสมควรเป็นผู้ทำแผน ตาม พ.ร.บ. ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/17

เมื่อผู้ร้องขอมีได้เสนอบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นผู้บริหารชั่วคราว ประกอบกับผู้บริหารของลูกหนี้ได้บริหารกิจการของลูกหนี้มาตั้งแต่ต้นย่อมเป็นบุคคลที่ทราบข้อเท็จจริง ปัญหา ตลอดจนระบบการทำงานของลูกหนี้ได้เป็นอย่างดี เมื่อไม่ปรากฏเหตุที่ไม่สมควรตั้งผู้บริหารของลูกหนี้เป็นผู้บริหารชั่วคราวประกอบกับการตั้งผู้บริหารของลูกหนี้เป็นผู้บริหารชั่วคราวในระหว่างดำเนินการเพื่อตั้งผู้ทำแผนจะทำให้การบริหารงานต่าง ๆ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง จึงสมควรตั้งผู้บริหารของลูกหนี้เป็นผู้บริหารชั่วคราว ตามมาตรา 90/20 วรรคหนึ่ง

ข้อ 10

#เคียงคู่ความสำเร็จ

วิชาญา

ข้อ 1

ข้อ 2

ข้อ 3

ข้อ 4

ข้อ 5

ข้อ 6

ข้อ 7

ข้อ 8

ข้อ 9

ข้อ 10

BANGKOK

LAW

#เคียงคู่ความสำเร็จ

